

ÖVERSIKTSPLAN EKERÖ KOMMUN TILL ÅR 2030 MED SIKTE PÅ ÅR 2050

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

2017-06-12

Samrådsredogörelse Översiktsplan Ekerö kommun till år 2030 med sikte på år 2050

2017-06-01

Beställare: Ekerö kommun
Beställarens representant: Leif Kåsthag, Planeringschef

Konsult: Norconsult AB
Box 8774
402 76 Göteborg

Uppdragsledare: Carolin Folkesson
Handläggare: Lii Tiemda
Uppdragsnr: 104 10 72-08
Kvalitetsgranskad av: Carolin Folkesson

Innehållsförteckning

Inledning	5
Hur samrådet bedrivits	5
Antal inkomna synpunkter	5
Sammanfattning.....	6
Vår vision av småstad	6
Planförslaget.....	6
Vision, mål och strategiska frågor.....	7
Vision och mål	7
Strategiska ställningstaganden	10
Ekerö kommuns roll i regionen	10
Attraktiva och hållbara livsmiljöer.....	10
Bostadsbyggande	10
Natur-, kulturmiljöer och rekreationsområden	11
Infrastruktur inklusive energitillgång.....	12
Framtidens resande och transporter	12
Näringsliv och turism	13
Människans hälsa och säkerhet	14
Mark- och vattenanvändning	15
Generellt	15
Tätortsbandet generellt.....	17
Ekerö Centrum och Träkvista.....	20
Ekebyhovsdalen och Jungfrusundsåsen	20
Gällstaö.....	21
Älvnäs och grönkilen.....	21
Västeräng.....	22
Södra Färingsö.....	22
Stenhamra.....	23
Svanhagen.....	23
Sundby.....	24
Skå.....	25
Lokala centra.....	25
Bebyggelse utanför lokala centra.....	26
Förtätning och utredningsområde på lång sikt.....	27
Skolor och idrottsanläggningar.....	28
Trafik och infrastruktur	28
Hamnar, pendelbåt och broar	32
Parkering och infartsparkering	33
Gång- och cykelvägar.....	34
Tätortsnära grönområden	35
Natur- och kulturmiljöer, rekreationsområden.....	36
Friluftsliv, vandringsleder, mm	37

Badhus.....	38
Turism, camping mm	38
Hästar och ridvägar	39
Jordbruksmark och skogsmark	40
Kraftledningar och energiförsörjning.....	41
Generella riktlinjer	43
Lokalisering, placering och utformning	43
Slotts- och herrgårdsmiljöer	45
Vatten, avlopp och dagvatten.....	46
Dricksvatten och vattenkvalitet.....	47
Översvämningsrisker	47
Ljudmiljö.....	48
Energi.....	48
Kartor.....	49
Markanvändning, förslag.....	49
Markanvändning tätortsbandet, förslag	50
Riksintressen.....	50
Regler enligt lagstiftning	51
Förutsättningar.....	52
Riksintressen.....	52
Långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling	52
Ekerö kommuns tillväxt.....	52
Naturvård	52
Kulturmiljövård.....	53
Kommunikationer (infrastruktur).....	54
Tekniska anläggningar.....	55
Miljöskydd, hälsa och säkerhet	55
Synpunkter av redaktionell karaktär.....	56
Nya statliga underlag.....	56
Översiktsplanens upplägg.....	56
Begrepp och formuleringar	57
Synpunkter om dialogtillfällena.....	59
Yttranden utan erinran	59
Miljökonsekvensbeskrivning	60
Öppet hus – dialogfrågor	62
Vilka områden i Ekerö anser du bör växa, få fler invånare, på lång sikt (till år 2050)?	62
Var i Ekerö kommun brukar du utöva dina fritidsaktiviteter?	62
Vad förknippar du med ordet småstad?.....	62
Bebyggelsens storlek och gestaltning.....	62
Ridvägar	63
Badhus	63
Energi och kraftledningar.....	63

Elbilar, persontransport och kollektivtrafik.....	63
Friluftsliv och fritidsområden.....	63
Mötesplatser och service.....	63
Camping	63
Landsbygd och jordbruk	63
Naturmark och grönområden.....	64
Övrigt.....	64
Ändringar och kompletteringar av översiktsplanen.....	65
Fortsatt arbete.....	66

Bilagor:

1. Samrådsyttrande Länsstyrelsen i Stockholms län, 2017-02-20.
2. Förteckning över totalt 175 undertecknade samrådssynpunkter.

Inledning

Samrådsredogörelsen följer samrådshandlingens struktur. Det innebär att sammanfattningar av yttranden och kommentarer återfinns under de kapitel som de berör. Länsstyrelsens yttrande i sin helhet, samt en lista på alla inkomna synpunkter finns i bilagor till samrådsredogörelsen. Ändringar, förtydliganden och kompletteringar av översiktsplaneförslaget med anledning av inkomna synpunkter återfinns sist i dokumentet.

I samrådsredogörelsen sammanfattas och kommenteras inkomna synpunkter under samrådet av översiktsplanen. Flera av de synpunkter som kommit in rör mer detaljerade frågor än som behandlas i översiktsplanen. Sådana synpunkter är viktiga för att förstå om översiktsplanen blir läst och uppfattad på avsett sätt. Det vill säga, framgår kommunens avsikter? Dessa synpunkter ingår inte i den följande sammanställningen även om de varit viktiga för bearbetning av text och uttryckssätt. Synpunkter som berör andra pågående planeringsprocesser har lämnats vidare till berörda förvaltningar.

Några synpunkter har varit värdefulla påpekanden om fel och brister i själva plandokumentet. Dessa har vi använt för att göra översiktsplanen bättre utformad, även om inte dessa synpunkter redovisas.

Hur samrådet bedrivits

Översiktsplaneförslaget har varit ute på samråd enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen 5 december 2016 – 17 februari 2017. Under samrådet har kommunen fört dialog om förslaget med boende, näringsliv, organisationer, föreningar, ungdomar mm. och berörda myndigheter har fått möjlighet att yttra sig över förslaget. Den 24 och 25 januari 2017 hölls samrådsmöten i form av Öppet Hus i Mälarökyrkan i Ekerö centrum respektive Herman Palmsalen i Stenhamra. Då fanns ansvariga politiker och tjänstemän på plats för diskussion och frågor om samrådsförslaget till översiktsplan.

Inkomna synpunkter bemöts av kommunen i denna samrådsredogörelse i samband med att förslaget ställs ut enligt plan- och bygglagen.

Antal inkomna synpunkter

Under samrådstiden registrerades totalt 196 synpunkter och yttranden över samrådsförslaget till översiktsplan för Ekerö kommun. Därutöver inkom ett stort antal synpunkter vid de båda öppna husen. Efter samrådstiden registrerades ytterligare 14 inkomna synpunkter. Flera yttranden är underskrivna av mer än en person, medan andra är anonyma. En lista på inkomna yttranden med avsändare (ej anonyma) finns som bilaga till denna samrådsredogörelse. Även Länsstyrelsens yttrande finns som bilaga.

16 myndigheter yttrade sig över samrådsförslaget: Länsstyrelsen, Försvarsmakten, Trafikverket, Tillväxt- och regionplanenämnden Stockholms läns landsting, Statens fastighetsverk, Sjöfartsverket, Swedavia Airports, Luftfartsverket, Stockholms läns museum, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Svenska Kraftnät, Södertörns brandförsvarsförbund, Stockholms Universitet, Kungliga Tekniska Högskolan, Södertörns högskola och Upplands-Bro kommun.

Inom Ekerö kommun yttrade sig Byggnadsnämnden, Miljönämnden, Tekniska nämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden, Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Mälaröcentern, Ö-partiet, AB Ekerö Bostäder, Roslagsvatten AB, Näringslivsrådet, Kommunala pensionärsrådet och Kommunala rådet för funktionshindersfrågor.

Övriga synpunkter inkom från föreningar, företagare och enskilda personer.

Samtliga synpunkter har hanterats och finns redovisade i samrådsredogörelsen.

Sammanfattning

Översiktsplaneförslaget behandlar Ekerö kommuns utveckling till år 2030 – med sikte på år 2050. Samrådsredogörelsen följer samrådshandlingens struktur.

Översiktsplaneförslaget har varit ute på samråd enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen 5 december 2016 – 17 februari 2017. Den 24 och 25 januari 2017 hölls samrådsmöten i form av Öppet Hus i Mälarökyrkan i Ekerö centrum respektive Herman Palmsalen i Stenhamra. Totalt inkom 210 synpunkter/yttranden över samrådsförslaget. Därutöver inkom ett stort antal synpunkter vid de båda öppna husen.

Vår vision av småstad

Många människor är positiva till visionen om en småstad och tycker att det är bra att koncentrera ny bebyggelse inom redan exploaterade områden, så att grönområden, kulturmiljöer och odlingslandskap kan bevaras. Andra anser att kommunen bör bygga tätare, mer och högre än vad en småstad rymmer. Åter andra motsätter sig formuleringen, då de anser att den inte beaktar kommunens förutsättningar som en landsortskommun eller ger en helhetsbild av kommunen.

Planförslaget

En stor del av synpunkterna handlar om själva översiktsplaneförslaget. Det finns såväl positiva som negativa synpunkter med olika detaljeringsgrad. Flera myndigheter framhåller att översiktplanen tydligt redovisar gjorda avvägningar mellan allmänna intressen.

Många är positiva till att merparten av ny bebyggelse föreslås inom tätortsbandet. Flera har också kommenterat att de är glada över att översiktsplanen identifierar lokala centra utanför tätortsbandet. Många befarar dock att kommunens karaktär med natur- och kulturmiljövärden riskerar att gå förlorad på grund av förslaget, särskilt inom tätortsbandet.

Några ifrågasätter tätortsbandet och att man utvidgar det. Man ser en risk att det på sikt innebär att bebyggelse långt ifrån tätorter kommer sakna god kollektivtrafik och övrig infrastruktur.

Många lyfter fram att infrastruktur i form av vägar och kollektivtrafik är otillfredsställande. Flera anser att den bebyggelseutvecklingen som översiktsplanen föreslår kräver konkreta åtgärder för hur den redan svåra trafiksituationen ska hanteras och lösas. Flera är tveksamma till att Förbifart Stockholm/E4 kommer medföra att trafikökningen reduceras.

Trafikens och bebyggelseutvecklingens inverkan på kommunens kulturmiljöer och världsarv är också något som flera har kommenterat.

De enskilda utbyggnadsområden som har föranlett flest synpunkter från privatpersoner, men också från föreningar, handlar om utvecklingsförslaget i Gällstaö, Jungfrusundsåsen samt vid Ekerö-Sundby. Många är oroliga att planförslaget kommer att bygga bort värdefulla naturområden och rekreationsplatser samt att utbyggnadsförslagen kommer att försämra boendemiljöerna i dessa områden. Vid södra Färingsö har flera synpunkter berört påverkan på befintliga stall.

Vision, mål och strategiska frågor

Vision och mål

Länsstyrelsen anser att kommunen hanterar kulturmiljöerna på ett bra sätt. Det är positivt att kulturmiljön finns med i visions- och strategidokument och ses som en väsentlig resurs i kommunens utveckling.

Ekerö kommuns kommentar:
Noteras med tillfredsställelse.

Länsstyrelsen anser att kommunen bör redogöra för hur planförslaget förhåller sig även till andra relevanta nationella och regionala mål, utöver de prioriterade miljömålen.

Ekerö kommuns kommentar:
Kommunen bedömer att översiktsplanen redogör för relevanta nationella och regionala mål.

Länsstyrelsen anser att planförslaget kan kompletteras med mål och visioner för ökat kollektivtrafikresande samt förtydligande om hur kommunen avser planera för kollektivtrafik, gång- och cykelvägnät och infartsparkeringar för ökad kollektivtrafikanvändning.

Ekerö kommuns kommentar:
Kommunen bedömer att översiktsplanens inriktning att merparten av nyttillkommande bebyggelse föreslås inom tätortsbandet genom förtätning av befintlig bebyggelse och nya utbyggnadsområden i lägen med fullgod kollektivtrafik och utgör förutsättningar för ökad kollektivtrafikanvändning. Kommunen verkar aktivt för bättre kollektivtrafik, utbyggnad av gång- och cykelvägnät samt infartsparkeringar.

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden ställer sig positiv till att medborgarens behov ska vara utgångspunkt för kommunens ställningstagande samt att Ekerö strävar efter ett samhälle fritt från rasism och främlingsfientlighet. Dessa ligger i linje med både RUFS 2010 och samrådsförslaget till RUFS 2050. Samtliga intentioner skulle med fördel kunna konkretiseras och lyftas fram tydligare i det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplaneförslaget bedöms hålla en lämplig detaljeringsgrad, avseende medborgarnas behov och strävan efter ett samhälle fritt från rasism och främlingsfientlighet.

Barn- och utbildningsnämnden stödjer kommunens vision om en småstad och delar i stora drag förslag till översiktsplan och ställer sig positiva till planens strategiska ställningstaganden som nämnden berörs av.

Ekerö kommuns kommentar:
Noteras.

Byggnadsnämnden anser att förslaget till ny översiktsplan för Ekerö har en god inriktning mot en högre täthet i bebyggelsen än den nuvarande översiktsplanen. Att vara sparsam med den byggbara mark som finns är av stor vikt för att kunna leva upp det uppsatta målet att expansion ska ske så att varken natur-, kulturmiljövärden eller framtida utveckling äventyras.

Ekerö kommuns kommentar:
Noteras.

Miljönämnden anser att visionen inte ger en helhetsbild av Ekerö kommun, då kommunen till största delen består av landsbygd med jordbruksmark, skog och övrig natur. Även Miljöpartiet är kritiskt till visionen. De anser att visionen om en småstad är exkluderande eftersom kommunens urbana del bara utgörs av 6 procent och att visionen inte är tillräckligt visionär. Miljöpartiet föreslår en vision om Mälaröarna, mellan stad och land.

Miljönämnden anser även att målen för Ekerö kommun bör ändras till "Expansion ska ske på ett sådant sätt att varken natur-, miljö-, kulturmiljövärden, eller framtida utveckling äventyras".

Ekerö kommuns kommentar:

Visionen och målen utgår ifrån alliansen i Ekerös politiska plattform för 2015-2018.

Tekniska nämnden anser att visionen om att kommunen ska bli en småstad är intressant och innebär positiva hållbarhetseffekter såväl socialt och ekologisk som ekonomiskt. Tekniska nämnden förordar en så tät bebyggelse som möjligt ur en ekonomisk synvinkel.

Även AB Ekerö Bostäder stödjer visionen av en småstad samt att exploatering kan göras relativt hög i en småskalig bebyggelse om 4-6 våningar.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Miljöpartiet och Öpartiet anser att det saknas mätbara mål i översiktsplanen. Miljöpartiet vill se nyckeltal för storlekar på bostäder, upplåtelseform på bostäder, antalet arbetstillfällen/service/etc. i förhållande till bostäder. Öpartiet vill se kvantitativa klimatmål för ett fossilfritt Ekerö. Öpartiet anser att i översiktsplanen bör klimatåtgärder och mål framgå både till 2030 och 2020. Lovö hembygdsförening anser att översiktsplanen inte tar tillräckligt hänsyn till klimatförändringar med avseende ökande medeltemperaturer och effekterna av trafikutsläpp.

Miljöpartiet vill att Paris-avtalets mål och Agenda 2030 om klimatförändringar integreras i översiktsplanens målsättningar. Miljöpartiet anser att kommunens klimatambitioner bör höjas i förslaget. Miljöpartiet vill att kommunen ska sätta upp tydliga mål för kommunens fastigheter att bidra till energiförsörjningen i kommunen med solenergi.

Någon person efterfrågar ett globalt perspektiv och globala ställningstaganden i översiktsplanen, bland annat att översiktsplanen tar upp globala hållbarhetsmålen beslutade av FN, Agenda 30, Fossilfritt Sverige, etc.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende hantering av framtida klimatförändringar.

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor anser att det är bra att kommunens verksamhetsmål för åren 2015-2018 omfattar äldre och medborgare med funktionsnedsättning. För att verksamhetsmålen ska uppnås efterfrågar rådet att kommunen betonar värdet av begreppet god tillgänglighet i sin planering för olika former av boenden, samt utformning av offentliga lokaler, platser, trafik- och utemiljö.

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor anser vidare att översiktsplanen bör betona att Ekerö som kulturens övärld arbetar för att kulturens värden ska vara tillgängliga för alla oavsett funktionsförmåga.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende vikten av god tillgänglighet och att kulturens värden ska vara tillgängliga för alla.

Mälaröarnas Naturskyddsförening anser att visionen om en småstad känns främmande i en kommun med utpräglat rustik förankring. Flera enskilda personer kommenterar att de inte känner igen visionen om Ekerö som en småstad och att de saknar delaktighet i visionens framtagande.

Lovö Hembygdsförening är positiv till visionen av småstäder, då det inte hotar odlingslandskapet, men anser att kommunens vision borde baseras på Ekerö som eko-kommun. Det anser även några privatpersoner, som även anser att översiktsplanen bör omarbetas så att visionens utgångspunkt är Ekerö som ö-kommun samt ekologisk grundsyn.

Några personer motsätter sig visionen om Ekerö som småstad och vill hellre att översiktsplanen benämner tätorterna som stadsbyar med fokus på att bevara värdefulla naturmiljöer och kulturlandskap.

Kommunala pensionärsrådet och några personer anser att Ekerö ska få vara en landsortskommun och att grönområden samt kulturarvet ska bevaras vid förtätning i centrumområden. Någon person anser att kommunen inte har något behov av ytterligare småstad eller förtätning. En annan person vill ha ett förtydligande om vem det är som gynnas av vision småstad och hur det kommer sig att kommunen beskrivs som en eko-kommun när större delen av den arbetsföra befolkningen bilpendlar till sysselsättning utanför kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Visionen utgår ifrån alliansen i Ekerös politiska plattform för 2015-2018.

En person ifrågasätter om en småstad med småskalighet kan uppnås med så höga byggnader som 4-6 våningar. Gestaltungsfrågor om byggnadshöjd behöver tas upp till diskussion, då byggnaderna inte borde få bli högre än maximalt 3 våningar för att bevara småstadskänslan.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att centrala lägen bör ges en relativt tät bebyggelse, då det ger effektivt markutnyttjande som medger expansion utan att natur- eller kulturmiljövärden äventyras.

Några personer anser att värdet att bo i Ekerö är närheten till vatten och natur, att det inte är tätbebyggt och känslan av landsbygd runt sitt hus.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att förslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö och en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Genom att förtäta befintliga tätorter och strukturer utnyttjas befintlig infrastruktur och tekniska system. Det möjliggör också god kollektivtrafik, hushållar med mark och vatten, gör att det blir nära mellan olika funktioner samt möjliggör mötesplatser för människor.

Några personer anser att det saknas visioner och tidplaner för tätortsbandets utveckling och efterfrågar förtydliganden om de områden som markeras som lokala centra.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende möjlig utveckling i lokala centra.

Någon person frågar varför översiktsplanens vision, mål och ställningstaganden inte följer Alliansen i Ekerös politiska plattform 2015-2018, främst avseende varsam utbyggnadstakt, bevarande av kultur- och naturmark, befintlig karaktär i bebyggelsen, samt skyddsbestämmelse för Ekebyhovs slott/dal/Jungfrusundsåsen.

Ekerö kommuns kommentar:

Visionen utgår ifrån alliansen i Ekerös politiska plattform för 2015-2018. Kommunen bedömer att prognosen avseende bostadsbyggande om i genomsnitt cirka 175 bostäder/år under 2017-2021, 225 bostäder/år under 2022-2026 och 200 bostäder/år under 2027-2030 utgör en rimlig nivå för utbyggnadstakten i en avvägning mellan regionens behov av bostadsförsörjning och en varsam utbyggnadstakt. Antalet invånare i kommunen bedöms uppgå till 32 000 invånare år 2025, 35 000 invånare år 2030 och 40 000 invånare år 2050.

Någon person efterfrågar mer information om Ekerö kommun säkerställer att kommunen beaktar riktlinjerna som framkommer i den slutliga RUF 2050.

Några enskilda personer efterfrågar konkreta åtgärder för hur kommunen ska uppnå miljömålen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad.

Strategiska ställningstaganden

Ekerö kommuns roll i regionen

Miljönämnden anser att Mälarens betydelse för Ekerö kommun och regionen borde lyftas fram som strategisk fråga.

Ekerö kommuns kommentar:

Mälarens betydelse för Ekerö kommun och regionen ingår i tre strategiska frågor: Attraktiva och hållbara livsmiljöer, Natur- och kulturmiljö samt rekreation och Människors hälsa och säkerhet.

Miljöpartiet saknar ett strategiskt ställningstagande om hur kommunen ska verka för att uppnå de globala klimatmålen till 2030 på det lokala planet. Det saknas lokala mätbara mål att nå de globala klimatmålen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen omfattar relevanta strategiska ställningstaganden.

Någon person är förvånad över att civilsamhällets organisationer inte framhålls som viktiga medaktörer i hållbar ekologisk, ekonomisk och social utveckling av Ekerö kommun.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende betydelsen av civilsamhällets organisationer.

Attraktiva och hållbara livsmiljöer

Öpartiet samt Kommunala pensionärsrådet anser att översiktsplanen behöver kompletteras med ställningstaganden kring hur behoven hos de ökade åldersgrupperna 60+ år ska tillgodoses i kommunen. Flera föreningar, däribland Föreningen PRO-Ekerö och Lovö Hembygdsförening, anser att översiktsplanen saknar beskrivningar på hur kommunen avser hantera ökade behoven av en äldre befolkning. Föreningen PRO-Ekerö samt Kommunala pensionärsrådet anser att det bör finnas riktlinjer om att äldres behov av fritidsanläggningar och mötesplatser bör beaktas i detaljplaneringsprocessen. Några enskilda personer påpekar också att det saknas ställningstaganden om olika boendeanternativ och samlingslokaler för äldre invånare.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende mötesplatser för alla åldrar.

Bostadsbyggande

Länsstyrelsen ser gärna att kommunen höjer ambitionerna för bostadsbyggandet för att ligga i linje med RUFS 2010. Där anges ett bostadsbehov i länet på minst 16 000 inflyttningsklara bostäder per år mellan 2010-2030. Ekerös del av detta utgörs av 200 bostäder om året enligt alternativ "Hög".

Ekerö kommuns kommentar:

För att möta den prognosticerade befolkningsutvecklingen planerar Ekerö kommun för ett tillskott om mellan 175 och 225 bostäder per år (cirka 8 000 nya Ekeröbor), under åren 2017-2030.

Miljöpartiet anser att det finns motsättningar i hur befolkning förväntas öka, med hur många bostäder som planeras och storleken på dessa. Det framgår inte tydligt om upprättade och planerade detaljplaner täcker de bostäder som förväntas tillkomma under perioden.

Ekerö kommuns kommentar:

I Bostadsbyggnads- och markanvändningsplan 2016 redovisas hur exploatering med stöd av detaljplaner respektive bygglov, motsvarar de bostäder som sannolikt uppförs till och med år 2030.

Bonava AB stödjer översiktsplanens övergripande ställningstaganden och utgångspunkter i planförslaget. Bonava AB efterfrågar en högre bebyggelseexploatering i Ekerö jämfört med översiktsplanens målsättning. Företagarna Ekerö stödjer kommunens vision om utveckling från landsortskommun till småstad samt översiktsplanens utvecklingsförslag, men ställer sig frågande till den föreslagna byggtakten. De anser att 500 nya bostäder per år är en rimligare byggnadstakt. Även några privatpersoner anser att beståndet av nya bostäder är underdimensionerat i förslaget, särskilt med tanke på beräknad inflyttning och ett ökat behov från ungdomar samt åldrande befolkning bosatta i kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

För att möta den prognosticerade befolkningsutvecklingen planerar Ekerö kommun för ett tillskott om mellan 175 och 225 bostäder per år (cirka 8 000 nya Ekeröbor), under åren 2017-2030.

Natur-, kulturmiljöer och rekreationsområden

Byggnadsnämnden och miljönämnden anser att det saknas ställningstaganden om hur kommunen kan leva upp till åtagandet att vara "Ekokommun", en utveckling byggd på en ekologisk grundsyn med kretsloppsprincipen i centrum.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen omfattar relevanta strategiska ställningstaganden, och visar avvägningar mellan olika allmänna intressen på ett tydligt sätt, även vad avser åtaganden som ekokommun.

Byggnadsnämnden anser också att det saknas ett strategiskt ställningstagande om att kommunen ska verka för att utveckla eller bevara naturområden och strategiska ställningstaganden om de delar av kommunen som är utanför tätortsbandet. Största delen av kommunen består av jordbruks- och skogsbruksmark. Strategier för att ge förutsättningar för företag inom jord- och skogsbruksnäringen, att fortsätta sin verksamhet, saknas.

Miljönämnden saknar ett strategiskt ställningstagande om miljö- och hållbarhet.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att de strategiska ställningstagandena omfattar relevanta miljö- och hållbarhetsaspekter.

En person saknar ställningstaganden och planer på hur kommunens vattenområden ska användas till territorialgränsen. Utvecklingen av inlandssjöfart med t ex schaktmassor eller byggmaterial behöver bevakas.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen visar kommunens syn på hur vatten inom Ekerö kommun bör användas. Kommunen noterar att territorialgränsen berör havsvatten och därmed inte Ekerö kommun och Mälaren.

Infrastruktur inklusive energitillgång

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen kan utvecklas för att bättre belysa bredbandsfrågan. Planen kan inkludera målsättningar samt strategi eller handlingsplan för att säkerställa en fortsatt utbyggnad av bredband i hela kommunen. Kommunen bör i översiktsplanen förtydliga sin kravställning på externa aktörer för att bevilja bygglov eller marktillträde för utbyggnad av exempelvis bredband till hushåll.

Även Kommunala pensionärsrådet och några privatpersoner anser att bredbandsutbyggnad i hela kommunen är viktigt.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende kommunens strategi för bredbandsutbyggnad.

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden anser att översiktsplanen kan konkretisera och lyfta fram ytterligare att det är angeläget att den digitala grundkompetensen och infrastrukturen omfattar och når regionens alla invånare.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med att det är angeläget att den digitala grundkompetensen och infrastrukturen omfattar och når alla invånare i kommunen.

Svenska kraftnät informerar att om kommunen ska kunna verka för att ge förutsättningar för effektiva och hållbara tekniska system, är det nödvändigt att Svenska kraftnät tillåts utreda vilka tekniska lösningar som är mest lämpliga att bygga och förvalta ett robust och driftsäkert stamnät för elförsörjning.

Tekniska nämnden anser att det strategiska ställningstagandet om närvärme bör omformuleras till "Ekerö kommun ska verka för utbyggnad av närvärme i Ekerö tätort och om möjligt även i andra samhällen i tätortsbandet". Vidare anser Tekniska nämnden att möjligheten till närvärme bör beaktas även vid förtätning och nybyggnation i andra tätorter. Tekniska nämnden anser också att behovet av att minska energianvändningen samt att öka den lokala energiproduktionen, kan lyftas in i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Det strategiska ställningstagandet om närvärme omformuleras. Översiktsplanen förtydligas avseende energianvändning.

Framtidens resande och transporter

SLL - Trafikförvaltningen anser att om man ska öka busstrafikens attraktivitet och få en effektiv busstrafik med gena körvägar, god framkomlighet, snabba byten och korta restider, räcker det inte med att sätta in fler bussar. Det är ett gemensamt ansvar för involverade parter, Trafikförvaltningen, kommunen, Trafikverket, näringslivet m.fl. att vidta de åtgärder som behövs för att kunna upprätthålla en god trafikering.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen delar synen om gemensamt ansvar för att åstadkomma och upprätthålla en god trafikering. Kommunen verkar fortsatt aktivt för att bidra med de delar som åligger kommunen – inte minst vad avser fler och förbättrade infartsparkeringar.

Statens fastighetsverk är positiva till att översiktsplanen lyfter fram ett strategiskt ställningstagande om att kommunen ska verka för ett ökat kollektivtrafikresande, god kollektivtrafik samt framhålla kulturen i kommunen för medborgare och besökare.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras. Ekerö kommun rymmer två världsarv (Drottningholm, respektive Birka och Hovgården) samt utgör i sin helhet ett riksintresse för friluftsliv och turism, vilket innebär att det är angeläget att kollektivtrafiken utvecklas.

Statens fastighetsverk anser att översiktsplanens ställningstagande om minskad bilanvändning står i diskrepans med planens förslag på utbyggnad av vägar och övriga större infrastrukturprojekt.

Ekerö kommuns kommentar:

Befolkningsutveckling och näringslivstillväxt i kommunen gynnas av bättre framkomlighet längs Ekerövägen/261 och byggandet av Förbifart Stockholm/E4. Samtliga aktörer måste sträva efter ett mer transporteffektivt samhälle genom planering av bebyggelse, så att en god kollektivtrafik kommer till stånd. Breddning av Ekerövägen/261 syftar till att förbättra förutsättningarna för kollektivtrafik som förväntas få en ökad andel av arbetsresandet. Förbifart Stockholm/E4 innebär att trafikökningen kan reduceras förbi världsarvet Drottningholm. Dessutom minskar Ekerö kommuns sårbarhet, i det fallet fler förbindelser till andra delar till regionen erbjuds.

Miljönämnden anser att cykeln bör lyftas fram som ett prioriterat färdmedel. Trafikplanens målbild bör framgå där gående, cykel- och kollektivtrafik prioriteras.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende cykelns roll som ett prioriterat färdmedel.

Miljöpartiet anser att översiktsplanens strategiska ställningstaganden och målsättningar i mångt och mycket är bra, men anser att det saknas en tydlig koppling mellan målen och planförslaget. Det saknas även tydliga åtgärder för hur kommunen ska kunna uppnå målen, bland annat avseende hållbara kommunikationer. Även några enskilda personer efterfrågar tydligare åtgärdsstrategier för att målet ett hållbart resande kan uppnås. En person vill även ha ett förtydligande om kommunen avser att verka för god kollektivtrafiksörjning i utkanterna av kommunen och inte enbart mellan samhällen i tätortsbandet och andra delar av Stockholmsregionen. Några personer påpekar att det är viktigt att skapa väl utformade kollektivtrafikhållplatser utifrån trygghetssynpunkt.

Lovö hembygdsförening saknar en konkret plan på hur kommunen avser minska pendlingen från och till kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplaneförslaget bedöms hålla en lämplig detaljeringsgrad och tydliga avvägningar mellan olika allmänna intressen.

En person efterfrågar att kollektivtrafik på vatten lyfts i de strategiska ställningstagandena i översiktsplanen. Ekerö som är en ö-kommun bör se möjligheterna med färdmedel på vatten och verka för att det utvecklas och integreras i stadsplaneringen i tidigt skede.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen pekar ut möjligheterna med färdmedel på vatten i form av pendelbåtar och färjor. Översiktsplaneförslaget bedöms hålla en lämplig detaljeringsgrad och tydliga avvägningar mellan olika allmänna intressen.

Näringsliv och turism

En person är tveksam till att exploateringsområdena och deras innehåll är kompatibla med översiktsplanens ställningstagande om en utökad besöksnäring.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Människans hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen anser att viktiga slutsatser ur klimat- och sårbarhetsanalysen bör synliggöras i översiktsplanen. Fokus bör ligga på implementering av analysen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende klimat- och sårbarhetsanalysens resultat.

Södertörns brandförsvarsförbund anser att Ekerö kommun bör framföra sin målsättning vad gäller trygghetsskapande arbete och att suicider som ett folkhälsoproblem hanteras i översiktsplanen. Vattensäkerhet i kommunen bör också belysas i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad.

Tekniska nämnden anser att det strategiska ställningstagandet om att bevara skolor och förskolor i lokala centra bör omformuleras till att kommunen ska "verka för och utveckla förskolor och skolor i tätortsbandet och i lokala centra".

Ekerö kommuns kommentar:

Det strategiska ställningstagandet om skolor och förskolor i lokala centra omformuleras.

Några privatpersoner påpekar att för folkhälsans skull är det viktigt att gång- och cykelbanor, motionsspår och idrottsplatser är anpassade för äldre och rörelsehindrade personer. Enkla och icke kostsamma anläggningar är till exempel byggnade av bouleanor.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende vikten av god tillgänglighet för alla.

Mark- och vattenanvändning

Generellt

Länsstyrelsen anser att kommunen på ett föredömligt och tydligt sätt har beskrivit kommunens utveckling, identifierat konflikter mellan exploatering och andra allmänna intressen och klargjort i vilka fall kommunen bedömer att exploateringsintresset ska prioriteras. I några fall anser Länsstyrelsen att bättre underlag behövs för att kunna ta ställning till om det är lämpligt att prioritera exploateringsintresset, exempelvis påverkan på Ekerökilens svaga länk, strandskydd och översvämningsrisker.

Ekerö kommuns kommentar:

Området för centrum/småstad vid Älvnäs preciseras så att det framgår hur den gröna kilen kan säkerställas. Översiktsplanen förtydligas avseende vikten av att Ekerö centrum kan utvecklas på båda sidor av sundet, för att stärka centrum med ytterligare handel, service och bostäder. Översiktsplanen förtydligas också avseende utformning av framtida bebyggelse på låglänt belägen mark.

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden är sammanfattningsvis positivt till Ekerö kommuns förslag till ny översiktsplan. Landstinget menar att det i stort överensstämmer med gällande regional utvecklingsplan RUFS 2010, såväl som förslaget till ny regional utvecklingsplan RUFS 2050. Landstinget anser att det är positivt att förslaget till översiktsplan har ett tydligt fokus på att i första hand växa och förtäta i kollektivtrafiknära lägen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras med tillfredsställelse.

Södertörns brandförsvarsförbund ställer sig positivt till att större delen av förslagen exploateringen sker genom förtätning, eftersom vatten för brandsläckning troligtvis redan är anordnat och framkörningstiden är relativt kort till de flesta områden som ska förtätas enligt översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Tekniska nämnden är i stora drag positiv till förslaget om ny översiktsplan och den bebyggelsestruktur som föreslås. Tekniska nämnden ställer sig positivt till att förslaget identifierar behovet av hushållning med resurserna samtidigt som behovet av viss exploatering tillgodoses inom framförallt tätortsbandet. Förslaget har god inriktning mot en högre förtätning av befintlig bebyggelse. Detta är en positiv utveckling av kommunens nuvarande översiktsplan från år 2005.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Byggnadsnämnden anser att översiktsplanen bör ange att lekplatser för barn ska arbetas in i de detaljplaner som tas fram och att tillgängligheten till bland annat allmänna platser och byggnader beaktas i planerna.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen avser att ta fram ett strategidokument om utemiljöer för barn och deras tillgänglighet till allmänna platser.

Miljönämnden poängterar att flera utredningar som påverkar översiktsplanens avvägningar och konsekvenser inte är färdigställda. Miljönämnden förutsätter att utredningarna integreras i översiktsplanen och ingår i miljöbedömning och MKB inför granskning av översiktsplanen. Byggnadsnämnden önskar att översiktsplanen bör redovisa hur de underlag som inte är klara, kommer att arbetas in i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att utredningarna har kommit så pass långt att det är möjligt att dra slutsatser utifrån översiktsplanens roll som strategiskt styrdokument för kommunens framtida mark- och vattenanvändning. Även om det är önskvärt att ha ett komplett beslutsunderlag, är det samtidigt angeläget att översiktsplanearbetet drivs vidare utan fördröjning. Översiktsplanens inriktning och ställningstaganden bör utgöra utgångspunkt för pågående utredningar.

Socialnämnden delar i stora drag det förslag till översiktlig planering som samrådsrådsförslaget anger. Socialnämnden ser positivt på att förslaget tar ett helhetsgrepp kring fortsatt planering och utbyggnation av särskilda boenden för olika målgrupper samt att översiktsplanen tar med barns perspektiv.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Miljöpartiet anser att översiktsplanen bör ge utrymme för andra typer av exploateringsprocesser som bogemenskaper, hyresgästföreningar och mindre aktörer i byggbranschen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad.

Några personer finner översiktsplanen bra och genomtänkt samt hoppas att kommunen utvecklas i den riktning som anges i samrådsförslaget. Andra befarar att kommunens karaktär med natur- och kulturmiljövärden ska gå förlorad på grund av förslagets förtätningsgrad. Några anser att översiktsplanens förslag förfular kommunen och sänker livskvaliteten hos de boende, särskilt inom tätortsbandet. Vissa befarar att nybyggnationen förstör Ekerös säregna karaktär och att kommunen blir en förort, vilken som helst. Någon anser att Ekerö kommun inte bör få fler invånare.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Genom att förtäta befintliga tätorter och strukturer utnyttjas befintlig infrastruktur och tekniska system. Det möjliggör också god kollektivtrafik, hushållar med mark och vatten, gör att det blir nära mellan olika funktioner samt möjliggör mötesplatser för människor.

Årskurs 9 på Träkvista skola efterfrågar att kommunen investerar i att skapa möjligheter för ungdomar att bo kvar i kommunen när de ska flytta till egen bostad, tryggare och säkrare gång- och cykelvägar, och fler mötesplatser samt fritidsaktiviteter för ungdomar.

Ekerö kommuns kommentar:

De områden som markeras som centrum/småstad ska rymma varierade boende- och upplåtelseformer. Översiktsplanen förtydligas avseende cyklens roll som ett prioriterat färdmedel. Kommunen avser att ta fram ett strategidokument om utemiljöer för barn och deras tillgänglighet till allmänna platser. Detta dokument kommer även att rymma ställningstaganden om mötesplatser för ungdomar.

Någon person saknar förslag på områden lämpliga för framtida hotell, servicehus, trygghetsboende för äldre.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger att utbyggnad av äldreboenden och boenden med särskild service i första hand ska ske i Ekerö tätort, Stenhamra och Svanhage. Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad.

Tätortsbandet generellt

Länsstyrelsen är positiv till att planförslaget grundas på principen att merparten av kommunens tillkommande bebyggelse ska tillkomma inom tätortsbandet och att jordbruksmark i första hand ska bevaras för jordbruksverksamhet. SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden samt Trafikförvaltningen är också positiva till att merparten av nybebyggelse ska tillkomma inom tätortsbandet. SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden samt Trafikförvaltningen stödjer inriktningen eftersom den gör att en utökning av trafiken kan ske till en betydligt lägre kostnad än en utspridd utbyggnad i glesbygden. Trafikverket är också positivt inställt på översiktsplanens förslag att skapa centrum och småstad i kollektivtrafikhöga lägen. Flera företagare och föreningar är också positivt inställda till översiktsplanens förslag till utveckling av bebyggelse inom tätortsbandet.

*Ekerö kommuns kommentar:
Noteras med tillfredsställelse.*

Länsstyrelsen förutsätter att den förtätning som avses på Helgö endast åsyftar utökade byggrätter och att ingen ny bostadsbebyggelse ska tillkomma inom bullerinfluensområdet, även om Helgö nu ingår i tätortsbandet. Länsstyrelsen anser att detta bör förtydligas i översiktsplanen. Det bör också förtydligas att bygglovbefriade kompletteringsåtgärder kräver bygglov inom riksintresseområdet.

*Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplanen förtydligas med att lämplig förtätning på Helgö endast åsyftar utökade byggrätter, ingen ny bostadsbebyggelse samt att bygglovbefriade kompletteringsåtgärder kräver bygglov inom riksintresseområde för totalförsvaret på Helgö.*

Länsstyrelsen önskar att planförslaget förtydligas för att visa hur utvecklingen av lokalt centrum i Drottningholm-Kanton och förtätningen på Helgö tar hänsyn till fornlämningar.

*Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplanen förtydligas avseende skydd av fornlämningar på Drottningholm-Kanton och Helgö. Översiktsplanen förtydligas också så att det framgår att det endast är aktuellt med begränsad komplettering av befintlig bebyggelse inom lokalt centrum i Drottningholm – Kanton. I huvudsak förutsätts området fylla sin funktion som lokalt centrum inom ramen för befintlig bebyggelse. På Helgö avses endast utökade byggrätter, ingen ny bostadsbebyggelse.*

Länsstyrelsen anser att planen kan förtydligas avseende fördelningen av bostäder samt vilken karaktär som eftersträvas i de olika områdena. Planen kan kompletteras med mer specificerade uppgifter kring hur många bostäder kommunen har för avsikt att planera för i centrum- och småstadsområdena samt de nya bostadsområdena.

Socialnämnden anser att översiktsplanen kan kompletteras med tydligare skrivningar om att planeringen i förtättningsområden samt nya bostadsområden ska beakta mötesplatser för barn och unga. Även Närlunda vägförening samt några privatpersoner efterfrågar förtydliganden kring hur kommunen vill utveckla tätorten med förtätningarna som planeras. Detta skulle kunna göras med fördjupningar av översiktsplanen för bland annat Ekerö centralort och Stenhamra tätort.

*Ekerö kommuns kommentar:
Kommunen bedömer att en redovisning av antal bostäder i olika utbyggnadsområden riskerar att bli alltför spekulativ, då tidshorisonten sträcker sig ända till 2050 och då detaljutformningen av områdena påverkas av platsens förutsättningar i form av exempelvis natur- och kulturmiljövärden. Vad gäller utbyggnadsområdena vid Älvnäs, Svanhagen och Sundby uppskattas ändå antalet bostäder som på sikt kan tillkomma. I övrigt bedömer kommunen att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad. För närvarande är inga fördjupningar av översiktsplanen aktuella. Utöver detta ger "Bostadsmarknads- och markanvändningsplan 2016" en god bild av planerad befolkningstillväxt t.o.m. år 2030.*

Länsstyrelsen anser att kommunen bör vara huvudman för gatunät och övrig allmän platsmark i områden som avses utvecklas till småstad inom tätortsbandet. Trafikverket anser också att kommunen bör ansvara för vägnätet inom tätortsbandet och framtida utvecklingsområden i centrum/småstad och lokala centra. Trafikverket efterfrågar även motivering varför kommunen inte väljer att ha kommunalt huvudmannaskap för allmänna platser, särskilt inom tätortsbandet.

Tekniska nämnden noterar att utgångspunkten om enskilt huvudmannaskap för vägar och grönområden påverkar nämndens verksamhet vad gäller drift och underhåll.

Öpartiet, några föreningar samt privatpersoner anser att huvudmannaskapet för tätortsnära vägar och grönområden (Stockby och Närlunda vägföreningar) ska övergå till kommunalt ansvar. Öpartiet påpekar att underhållskostnader inte ska belasta fastighetsägarna.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen avser att även fortsättningsvis förordna enskilt huvudmannaskap för vägar och allmänna platser inom nuvarande vägföreningar och samfälligheter. Detaljplaner upprättas med utgångspunkt att annan än Ekerö kommun ska vara huvudman för väghållningen. Detta gäller i de fall inte annat ställningstagande kommer till stånd i samband med att planuppdrag lämnas. Översiktsplanen förtydligas avseende kommunens skäl för detta beslut.

Statens fastighetsverk anser att eventuell räddningsstation bör placeras väster om Lindötunneln, ej på Lovö, för att inte påverka världsarvet negativt.

Ekerö kommuns kommentar:

Räddningsstationen var i samrådshandlingen inplanerad väster om Lindötunneln, men översiktsplanen revideras så att räddningsstationens lokalisering inte låses i något avseende. Lämplig placering avses utredas i samverkan med berörda myndigheter.

Föreningen Rädda Lovö påpekar att översiktsplanens bedömning att det enbart blir lokal, och inte påtaglig, påverkan på riksintresse kulturmiljö på Lovö, skiljer sig från Trafikverkets bedömning samt kulturarvskonsekvensbedömningarna HIA 1 och 2.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Statens fastighetsverk avser att utreda om avtal avseende skjutbana vid Tillflykten ska sägas upp på grund av miljöpåverkan, säkerhetsrisker för vandringsleder och övriga verksamheter.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Både Byggnadsnämnden och Miljönämnden ifrågasätter varför tätortsbandet utvidgas jämfört med tidigare översiktsplan. Miljönämnden ser en risk att det på sikt innebär bebyggelse långt ifrån tätorter där det saknas god kollektivtrafik och övrig infrastruktur. De ser hellre att man bygger tätare och kompletterar med nya boendeformer inom det befintliga tätortsbandet. Byggnadsnämnden vill att det tydligare ska framgå vad som gäller inom respektive utanför tätortsbandet. Socialdemokraterna gläds åt att tätortsbandet vidgats vilket skapar bättre förutsättningar för framtida utveckling av kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Översiktsplanens riktlinjer förtydligas så att det framgår att detaljplan krävs inom utbyggnadsområden och förtättningsområden, både inom och utanför tätortsbandet, medan enstaka byggnader inom olika typer av grönområden, natur- och kulturmiljö-, rekreationsområden och jordbruksmark kan provas genom förhandsbesked både inom och utanför tätortsbandet.

Miljöpartiet och Socialdemokraterna anser att tätorterna bör utvecklas tätare och högre jämfört med översiktsplanens förslag, bland annat i Ekerö centrum och Stenhamra centrum. Miljöpartiet

lyfter fram att man genom tätare bebyggelse i centrum kan bevara Ekerös karaktär av öppna landskap, kultur och natur.

Mälaröcentern och några enskilda personer anser tvärtom att tätortsbebyggelsen bör hållas låg och varierad på 2-5 våningar, då småstadskaraktär kan likställas med småskalighet. Många är positiva till att kompletteringar med torg, småbutiker, hyreslägenheter och varierad bostadsbebyggelse.

Några privatpersoner anser att det presenterade förslaget till markanvändning för tätortsbandet kan erbjuda vacker, hållbar och intressant livsmiljö, inte minst när det gäller de förslag till förtätningar med centrum/småstad som föreslås.

Några enskilda personer anser att större omland i anslutning till utpekade förtättningsområden inom tätortsbandet bör förtätas.

Några personer anser tvärtom att kommunen bör koncentrera ny bebyggelse till obebyggda områden som inte ligger i direkt anslutning till befintliga bebyggelseområden, för att bevara lekplatser och grönområden i närheten till bostadsområden.

En annan person motsätter sig planens förslag på nya centrum och småstäder i anslutning till högtrafikerade vägar och anser att kommunen istället bör förtäta närmare vattnet.

En enskild person ifrågasätter kommunens förhållningssätt gentemot förtätning, eftersom personen anser att förslaget om exploatering inom ett stort sammanhängande område i Ekerö från Älvnäs till Ekerö centrum förefaller mer som utglesning av bebyggelsestruktur.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Den planerade befolkningstillväxten i Ekerö kommun till år 2030 (och år 2050), förutsätter förtätning av befintlig bebyggelse i centrala lägen av tätortsbandet och nya utbyggnadsområden i lägen som kan förses med god kollektivtrafik, såsom exempelvis Älvnäs.

Några personer anser att tätortsbandet kan tas bort helt från översiktsplanen eftersom den tycks användas som ett skäl till att avslå ansökningar om att dela fastigheter och avslå bygglov. Översiktsplanen bör endast vara rådgivande och ska inte användas för att avslå ansökningar om bygglov. Översiktsplanen bör hellre tala om exakt vilka markområden kommunen planerar åtgärder av olika slag.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanens riktlinjer förtydligas så att det framgår att detaljplan krävs inom utbyggnadsområden och förtättningsområden, både inom och utanför tätortsbandet, medan enstaka byggnader inom olika typer av grönområden, natur- och kulturmiljö-, rekreationsområden och jordbruksmark kan prövas genom förhandsbesked både inom och utanför tätortsbandet.

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad.

Ekerö Pastorat vill att området väster om Ekerö kyrkväg också markeras som ett förtättningsområde inom befintlig bebyggelse, främst för senior-bostäder.

Ekerö kommuns kommentar:

Området omfattas av områdesbestämmelser för att skydda kulturmiljön vid Ekerö kyrka. Kommunen bedömer inte att det är lämpligt med förtätning av befintlig bebyggelse, utöver det som områdesbestämmelserna medger.

Västgårdens vägförening ser positivt på att Helgö införlivas i tätortsbandet och ambitionerna om förtätning som presenteras i översiktsplanen. Västgårdens vägförening efterfrågar att kommunen aktivt ska arbeta för att Försvarsmaktens påverkansområde på Helgö minskas

avsevärt och kopplas till faktiska bullerstörningar är schabloniseringar, att även fastighetsägare på Helgö kan bygga Attefallslösningar.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende att förtätning på Helgö endast är möjligt om det inte påtagligt skadar Försvarmaktens intressen. Kommunen avser inte att aktivt arbeta för att Försvarmaktens påverkansområde på Helgö minskas.

Några privatpersoner anser att fastigheten Asknäs 1:331 borde ingå i område för centrum/småstad.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras. Kommunen bedömer att översiktsplaneförslagets avgränsning av det föreslagna området för centrum/småstad är lämplig.

Ekerö Centrum och Träkvista

Länsstyrelsen framhåller att kommunen bör samverka med Nordium Products för att i god tid hitta lämpligt verksamhetsområde innan en eventuell avveckling av verksamheten på dess befintliga plats.

Ekerö kommuns kommentar:

Vid eventuell flytt av verksamheten avser kommunen att samverka med företaget om lämpligt nytt område.

Träkvista byalag vill att ny bebyggelse kring Träkvista torg anpassas i höjd och material till omgivande bebyggelse. En enskild person motsätter sig förslaget att förtäta på fotbollsplanen mellan Lundhagen och Träkvista.

Några personer anser att bebyggelseutveckling bör koncentreras till Ekerö centrum. En person föreslår att Brygga industriområde och bussdepå flyttas, med fördel för nytt bostadsområde på platsen. En annan person motsätter sig planförslagets utveckling av Ekerön och anser att planen föreslår alldeles för mycket nybyggnad och förtätning på just Ekerön.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Den planerade befolkningstillväxten i Ekerö kommun till år 2030 (och år 2050), förutsätter förtätning av befintlig bebyggelse i centrala lägen av tätortsbandet och nya utbyggnadsområden i lägen som kan förses med god kollektivtrafik.

Ekebyhovsdalen och Jungfrusundsåsen

Länsstyrelsen anser att den bebyggelseutveckling som föreslås inom gravfält RAÄ-nr Ekerö 132:1 och 132:2 (vid Roshagen) bör beskrivas närmare.

Mälaröarnas Naturskyddsförening, Friluftsförbundet Mälaröarna och Gräsåkers samfällighetsförening motsätter sig bebyggelseutveckling i Jungfrusundsåsen och i dess randzon. Både dessa föreningar och Träkvista sjöscoutkår är positiva till att Ekebyhovsdalen utvecklas som aktivitetsområde och efterfrågar att Jungfrusundsåsen skyddas som naturreservat. Även ett stort antal privatpersoner anser att Jungfrusundsåsen och omgivande natur bör bevaras för dess viktiga natur- och rekreationsvärden. De områden som har planerats för bostäder och förtättningsområden i direkt anslutning till åsen bör bevaras som de är idag. En person anser att högre bebyggelse är lämpligare att bygga vid Väsbyvägen än vid Gräsåker, för att minska ingreppet på Jungfrusundsåsen. En person stödjer översiktsplanens förslag på nybebyggelse i Gräsåker, men i mindre omfattning än vad planen föreslår och föreslår att befintliga träd ska bevaras för att behålla känslan av att bo nära natur. Ytterligare en annan

person efterfrågar att åkerholmen (skogsmarken) vid Knalleborgs förskola bevaras utifrån dess ekologiska värden vid eventuell förtätning i området.

Träkvista sjöscoutkår poängterar att plats för bryggor och båtar behöver säkras långsiktigt, särskilt med tanke på utbyggnadsförslag vid Barrudden. Scoutkåren efterfrågar en dialog med kommunen om hur tillgång på plats för bryggor och båtar kan lösas långsiktigt.

Ekerö kommuns kommentar:

De markerade områdena vid Roshagen omfattas av detaljplan och bedöms därför lämpliga för bostäder. Fornlämningarna (gravfälten) kan komma att påverka utformningen av det berörda området.

Översiktsplanen förtydligas avseende att det markerade området vid Barrudden exempelvis kan komma att utgöra "skidnära boende".

Kommunen avser att ha dialog med scoutkåren om långsiktig tillgång på plats för bryggor och båtar i samband med efterföljande detaljplanering.

En annan person efterfrågar att viken i Rörmaren muddras i samband med bebyggning av skidbacken på Sjtöna, Jungfrusund.

Gällstaö

Flertalet av de boende på Gällstaö anser att ängen på Gällstaö inte ska användas som ett förtätningsområde. Gällstaö ska bevaras som det är idag. Den förändring som kommunen vill driva igenom skulle ge en negativ påverkan på naturmiljön och rekreation i närområdet. En person anser att det är acceptabelt att bygga några bostadshus utmed Herredagsvägen, dock inte i övriga Gällstaö.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen revideras så att ängen på Gällstaö utgör tätortsnära grönområde. Utrymme för etablering av förskola på Gällstaö kan komma att utredas.

Älvnäs och grönkilen

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver redovisa en strategi eller ett förhållningssätt för att undvika att det svaga sambandet i Ekerökilen genom Ekerö tätort försvagas ytterligare på grund av den planerade utbyggnaden av Älvnäs.

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden anser att kommunen bör se över avvägningen mellan förslaget till utveckling av Älvnäs och den gröna kilen. Miljöpartiet anser också att det bör framgå hur kommunen avser att stärka den gröna kilen. Även Mälaröarnas Naturskyddsförening och Träkvista Byalag vill att grönkilen och vandringsled mellan Träkvista och Munsö bevaras och motsätter sig bebyggelseutveckling som tar i anspråk grönområden från grönkilen.

Flera privatpersoner är positiva till att området söder om Älvnäs markeras som ny centrum/småstad i översiktsplanen, medan andra motsätter sig förtätning i hela eller olika delar av Älvnäs. Överlag är man positiv till att bebygga grustaget, men poängterar vikten av att behålla grönkilen mellan Träkvista och Munsö.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende avvägning mellan exploatering vid Älvnäs och bevarande av Ekerökilen. Grönkilen genom Älvnäs kommer att bibehållas och utvecklas.

Näringslivsrådet ser gärna nya affärsområden i Älvnäs.

Ekerö kommuns kommentar:

Områden för centrum/småstad ska utöver tätare bostadsbebyggelse även rymma handel, service, verksamheter mm.

Miljöpartiet anser att den nya bebyggelsen kring Älvnäs bör profileras som eko-by för att förstärka kommunen som en ekokommun.

*Ekerö kommuns kommentar:
Noteras.*

En person efterfrågar att det befintliga arbetsplatsområdet vid korsningen Ekerö kyrkväg/Ekerövägen, markeras som industri och verksamhetsområde på översiktsplanen (om den inte är tänkt att ingå i området för centrum/småstad).

*Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplanen revideras så att aktuellt arbetsplatsområde inkluderas i Älvnäs område för centrum/småstad.*

Västeräng

Länsstyrelsen poängterar att utbyggnadsområdet Västeräng berörs av utvidgat strandskydd. Beslutet är överklagat till regeringen, men gäller tills dess att regeringen har avgjort frågan. Länsstyrelsen påminner om att intresset av att ta området i anspråk ska väga tyngre än strandskyddsintresset. Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond motsätter sig förslagen på ny bebyggelse och bro på Västeräng. Även ett par andra personer motsätter sig planen att bygga småstad/centrum i Västeräng på grund av översvämningsrisk och för att bevara jordbruksmarken. Någon anser att om Västeräng ska bebyggas bör det ske med varsamhet med målet att bevara platsens karaktär och att området ska vara allmänt tillgängligt.

*Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplanen förtydligas avseende vikten av att förstärka Ekerö centrum, genom utbyggnad på norra sidan av sundet.*

Södra Färingsö

Troxhammar Golf AB föreslår ytterligare områden för bostadsbebyggelse samt nya bansträckningar vid Troxhammars golfbana. Några personer anser att Troxhammar inte ska förtätas eller bebyggas med nya bostadsområden eftersom detta förstör landskapsbilden och att exploateringen kommer att påverka vattenkvaliteten i Mörbyfjärden och Lovöverkets vattenintag. En annan motsätter sig planerna på förtätning på Stjärtnäs om det innebär att pågående verksamheter på befintlig industrimark samt jordbruksmark inte kan fortgå. Några personer motsätter sig ett nytt industri- och verksamhetsområde norr om Tuna Gård eftersom det förstör landskapsbilden och för att berört område innehåller betydande naturvärden. Istället bör befintligt verksamhetsområde öster om Färentunavägen utökas.

Några personer anser att planförslaget för nya bostadsområden och förtätningsområden i Södra Färingsö är bra. Medan flertalet andra personer motsätter sig förslaget på förtätning och bebyggelseutveckling på Södra Färingsö. De lyfter fram att ön är uppskattad för dess lantliga karaktär med små samhällen och dess kulturhistoria, och inte för att det finns mycket affärer och service. Flera personer påpekar att ny bebyggelse inte bör tillåtas för nära hästgårdar, med hänsyn både till verksamheten och boende. Särskilt värnas Fågelängens hästgård.

Eneby-Enlunda vägsamfällighet frågar hur kommunen ställer sig till utbyggnad som riskerar att förstöra det öppna landskapet.

*Ekerö kommuns kommentar:
Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Den planerade befolkningstillväxten i Ekerö*

kommun till år 2030 (och år 2050), förutsätter förtätning av befintlig bebyggelse i centrala lägen av tätortsbandet och nya utbyggnadsområden i lägen som kan förses med god kollektivtrafik.

Översiktsplanen förtydligas avseende att eventuell påverkan på vattenkvaliteten i Mörbyfjärden och Lovöverkets vattenintag ska studeras i efterföljande planering.

Översiktsplanen bedömer att översiktsplanen visar vilka områden som kommunen ser som lämpliga utbyggnadsområden. Riktlinjerna för jordbruksmark förtydligas avseende en generellt restriktiv hållning.

Stenhamra

Länsstyrelsen anser att det är positivt att stenbrottet och den modernistiska villabebyggelsen i Stenhamra avses skyddas i detaljplan.

*Ekerö kommuns kommentar:
Noteras med tillfredsställelse.*

Bostadsrättsföreningen Stenhuggarebyn och några privatpersoner är positiva till att utveckla Stenhamra centrum med flerbostadshus, handel och torgmiljö. De vill dock att översiktsplanen tydligt uttrycker att allmänt tillgängliga rekreationsområden och strandpromenader ska skapas i samband med utbyggnad. Andra personer motsätter sig planerna att förtäta med högre hus och bygga småstad i Stenhamra samt nya bostadsområden i Törnby. De anser att översiktsplanen inte tar hänsyn till riksintresset för kulturhistoriskt värdefull miljö. Öppna gräsytor behöver bevaras för att behålla ett lantligt intryck. En annan person vill inte att Stenhamra centrum byggs kring vägkorsningar.

*Ekerö kommuns kommentar:
Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktig hållbar och robust samhällsutveckling. Den planerade befolkningstillväxten i Ekerö kommun till år 2030 (och år 2050), förutsätter förtätning av befintlig bebyggelse i centrala lägen av tätortsbandet och nya utbyggnadsområden i lägen som kan förses med god kollektivtrafik.*

Svegro AB motsätter sig gränsdragningen på det tätortsnära grönområdet norr om Stenhamra på grund av dess begränsningar för nybebyggelse. Ett grönområde begränsar utvecklingen av Svegros och Torslunda gårds verksamhet.

*Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplanen revideras så att delar av tätortsnära grönområdet norr om Stenhamra utgår.*

En person på öppet hus anser att det behöver byggas ett äldreboende i Stenhamra, nu när Färentunahemmet avvecklas. En person anser att Färingsöhemmet ska bevaras som ett mellanboende för de som vill bo kvar på orten men som inte orkar med sina hus och tomter. En annan person efterfrågar en ny vårdcentral i centrala Stenhamra för att det ska vara tillgängligt med kollektivtrafik.

*Ekerö kommuns kommentar:
Ett nytt äldreboende uppförs för närvarande i Stenhamra. Nya vårdcentraler är inte huvudsakligen ett kommunalt ansvar. Det pågår för närvarande planering av nya bostäder och viss service i det område där Färingsöhemmet låg.*

Svanhagen

Miljöpartiet anser att den nya bebyggelsen kring Svanhagen bör profileras som eko-by för att förstärka kommunen som en ekokommun.

Ekerö kommuns kommentar:
Noteras.

Mälaröcentern ser positivt på ombyggnaden vid Svanhagen ur trafiksäkerhetssynpunkt samt även möjligheten att utveckla handelsområde inom området. Fler verksamhetsområden bör skapas i kommunen och översiktsplanen bör inte förhindra utveckling och expansion av befintliga verksamheter. Även flera privatpersoner är positiva till utveckling i Svanhagen eftersom det för med sig möjligheter att skapa säkrare gångvägar till skola och idrottsplats samt bättre förutsättningar till att utöva idrott inom området. Någon person på öppet hus anser att kommunen ska ordna en rondell i Svanhagen snarast. Andra motsätter sig förslaget att utveckla Svanhagen till småstad.

Ekerö kommuns kommentar:
Noteras.

Några privatpersoner anser att det område som identifieras som centrum/småstad i Svanhagen bör omfatta ett större område, bland annat delar av Söderberga. Då skulle fler fastigheter hamna närmare de kollektiva färdmedlen som finns i Svanhagen och avlasta vägarna som finns i området från biltrafik.

Ekerö kommuns kommentar:
Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling.

Sundby

Byggnadsnämnden är tveksam till om det är lämpligt med nytt bostadsområde i det utredningsområde för eventuell framtida bebyggelse som redovisats nordost om Ekerö-Sundby vid Liljedalsvägen. Även en privatperson påpekar att det är stora skillnader i exploateringsförutsättningar norr och söder om Liljedalsviken och den sumpmark som skiljer Liljedal från Kolbotten. Det finns miljögifter i marken vilket gör det olämpligt att bebygga området, undantagsvis de högre delarna av grusåsen norr om Liljedal.

Ekerö kommuns kommentar:
Noteras.

Kultur- och fritidsnämnden anser att det är oklart om den föreslagna utbyggnaden i Sundby kommer ha strukturen av en småstad, eftersom den både ligger inom tätortsbandet och betraktas som ett lokalt centrum. Kultur- och fritidsnämnden anser att utbyggnaden kräver en miljökonsekvensbeskrivning av utbyggnadens påverkan på kulturlandskapet och en beskrivning på ytterligare service i form av fritidsaktiviteter och fritidsanläggningar.

Miljöpartiet anser att småhusbebyggelse vid Ekerö-Sundby bör lokaliseras kring skola, affär och kollektivtrafik. Åkermarken bör förädlas nära Ekerövägens övergångsställe och trafikljus.

Västergårds vägförening ser positivt på utvecklingen av lokalt centrum i Sundby, med tillförsel av cykel- och bilinfartsparkeringar, service, butiker och kollektivtrafik.

Ett par personer motsätter sig stor förtätning och mycket nybebyggelse i Ekerö-Sundby och Nyckelby. Viss förtätning är acceptabelt för att värna befintlig service. Bevara grönområdena.

Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplanen revideras så att delar av förslaget nytt bostadsområde vid Sundby utgår.

Skå

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden ser positivt på att kommunen i översiktsplanen lyfter betydelsen av Skå-Edeby flygplats. Även några enskilda personer anser att det är bra att flygfältet får finnas kvar. Någon person anser att det vore positivt att anta att det mindre flyget baseras i högre grad i Skå-Edeby under förutsättning att befolkningsökningen i Stockholmsområdet fortsätter. Det skulle medföra utökat antal lokala arbetsplatser samt att Ekerö hittar sin funktion i regionen.

Näringslivsrådet ser gärna nya affärsområden i närheten av Skå flygfält.

Byggnadsnämnden anser att översiktsplanen bör ange lämplig avvägning mellan att tillåta en utökning av Skå flygplats och att medge enstaka bebyggelseetableringar på jordbruksmark. Även Miljöpartiet vill att översiktsplanen tydligare anger kommunens plan vad gäller utvecklingen av Skå flygfält.

En privatperson anser att kommunen bör markera ett område för näringslivet.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen markerar både befintliga verksamheter och ett nytt område för industri, verksamheter vid Skå. Dessa verksamheter kan i viss mån vara störande för omgivningen, lager, partihandel och liknande. Riktlinjerna för Skå flygplats förtydligas med att befintliga verksamheter, såsom motorcrossbana och flygplatsen, bör ges möjlighet att utvecklas.

En person angav vid kommunens Öppet Hus att Skå inte bör bebyggas, utan att man istället behöver göra befintliga övergångsställen säkrare och ordna en rondell.

Lokala centra

Länsstyrelsen anser att en omfattande förtätning inom världsarvet och riksintresse Birka Hovgården inte är genomförbart, men att enstaka komplementbyggnader kan vara möjligt. Länsstyrelsen stödjer att kommunen arbetar aktivt för en utveckling av de två världsarven som besöksmål. Statens fastighetsverk motsätter sig översiktsplanens förslag på förtätning av befintlig bebyggelse på lång sikt på Björkö eftersom området ingår i världsarvet Birka-Hovgården och därför är förtätning inte möjlig.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas så att det framgår att det endast är aktuellt med ett fåtal nya bostäder inom lokalt centrum i Nya Stenby-Hovgården. All förändring måste vara förenlig med reservatsföreskrifternas skyddsbestämmelser. Översiktsplanen förtydligas också avseende vad som avses med förtätning av befintlig bebyggelse på lång sikt.

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden samt Trafikförvaltningen anser att lokala centra vid Färentuna/Kungsberga och norra delen av Munsö, kan utvecklas och skapa ett ökat resandeunderlag för busstrafiken, så att man på sikt kan inrätta en snabb och gen trafik till Ekerö centrum och Brommaplan. Medan någon person anser att Färentuna/Kungsberga inte bör förtätas på grund av dålig boendemiljö med höga bullernivåer som alstras vid anläggandet av Förbifart Stockholm/E4.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling.

Statens fastighetsverk är tveksamt till att Drottningholm-Kanton ska betraktas som lokalt centrum för omgivande landsbygd. Miljöpartiet anser däremot att lokalt centrum kring Drottningholm-Kanton är en viktig del i turistnäringen och friluftslivet där infartsparkering, laddstolpar och låncyklar bör utvecklas.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas så att det framgår att det endast är aktuellt med begränsad komplettering av befintlig bebyggelse inom lokalt centrum i Drottningholm – Kanton. I huvudsak förutsätts området fylla sin funktion som lokalt centrum inom ramen för befintlig bebyggelse. Även Munsö kyrkby – Söderby förutsätts i huvudsak fylla sin funktion som lokalt centrum inom ramen för befintlig bebyggelse.

Miljöpartiet anser att lokala centra bör utvecklas med funktioner och boendeformer som kompletterar det befintliga, för att stärka lokal service och handel. Miljöpartiet anser att översiktsplanen bör förtydligas avseende vilken service, typ av arbetsplatser, infartsparkeringar, tillgång till kollektivtrafik och typ av bostäder som de lokala centra ska innehålla för att man ska kunna leva i området under livets alla skeden.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplaneförslaget bedöms hålla en lämplig detaljeringsgrad.

Öpartiet anser att översiktsplanen ska möjliggöra för invånare att bo kvar även i kommunens ytterområden, i livets alla skeden. Olika boendeformer behöver finnas i kommunens alla delar. Även Lovö Hembygdsförening frågar hur kommunen avser göra för att äldre invånare kommer kunna åldra med på ett värdigt sätt med anpassade äldreboenden i kommunen. Värna Adelsö efterfrågar äldreboende, servicebostäder och ungdomsbostäder på Adelsö. Någon person vill att fler områden ska identifieras som lokala centra, bland annat i mellersta Färingsö.

Ekerö kommuns kommentar:

Lokala centra har identifierats i samtliga delar av kommunen för att underlätta för Ekeröborna att bo kvar i närområdet under livets alla skeden.

Öpartiet anser att områdesbestämmelserna vid Hovgården behöver omprövas eftersom Hovgården har identifierats som ett lokalt centrum i översiktsplanen. Områdesbestämmelserna förhindrar utbyggnad av kommunens egen mark.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas så att det framgår att det endast är aktuellt med begränsad komplettering av befintlig bebyggelse inom lokalt centrum i Drottningholm – Kanton. I huvudsak förutsätts området fylla sin funktion som lokalt centrum inom ramen för befintlig bebyggelse.

Några privatpersoner anser att idén med huvudcentra och ett antal mindre centra är förnuftigt. De påpekar att det dock innebär att viss samhällsservice också måste planeras i dessa mindre centra.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger att lokala centra bör rymma funktioner som behövs för att kunna leva i området under livets alla skeden. Det innebär kommunal och kommersiell service samt bostäder med olika boende- och upplåtelseformer.

Bebyggelse utanför lokala centra

Mälaröcentern anser att ersättningar, kompletteringar och ianspråktagande av lucktomter ska vara tillåtet på landsbygden.

Ekerö kommuns översiktsplan:

Översiktsplanens riktlinjer förtydligas så att det framgår att detaljplan krävs inom utbyggnadsområden och förtätningsområden, både inom och utanför tätortsbandet, medan enstaka byggnader inom olika typer av grönområden, natur- och kulturmiljö-, rekreatiomsområden och jordbruksmark kan prövas genom förhandsbesked både inom och utanför tätortsbandet.

Björkfjärden Egendomar AB stödjer översiktsplanens förslag på camping på Sättra Gård. Men för att Sättra Gård ska ges övergripande förutsättningar för att utveckla besöksnäringen

ytterligare, behöver Sättra Gård anges som ett LIS-område, som en gästhamn med servicenärings och som ett utvecklingsområde för verksamheter och bostäder.

Ekerö kommuns översiktsplan:

Översiktsplaneförslaget anger Adelsö-Sättra som ett LIS-område för näringsliv, turism och camping.

Ekerö Pastorat vill att förtätningsområden av befintlig bebyggelse även ska inkludera kompletterande bebyggelse i anslutning till Svenska kyrkans verksamhetslokaler. Särskilt efterfrågas seniorbostäder, mindre församlingshus och servicelokaler för kyrkans verksamhet samt kyrkogårdens skötsel. Även flera markägare och privatpersoner föreslår områden för ny bebyggelse i olika delar av kommunen. Bland annat har följande områden föreslagits av privatpersoner: Tuna gård, korsningen Färentunavägen och Kumlavägen, del av åkermarken längs Nibblenäsvägen i Färjestaden. En person efterfrågar högre exploatering i Hilleshög, för att öka underlaget för kollektivtrafik.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling.

Konsumentföreningen Stockholm är positiv till att planen föreslår utveckling i Skytteholm och efterfrågar att översiktsplanen även ska tillåta bostadsbebyggelse på området.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen föreslår ingen ny bebyggelse i Skytteholm. Kommunen bedömer att utbyggnad av bostadsbebyggelse bör koncentreras till tätortsbandet och de områden som omfattas av kommunens VA-plan.

Värna Adelsö är på det hela taget positivt inställda till översiktsplanens förslag för Adelsö. Värna Adelsö anser att det är viktigt att Adelsö behålls oförändrad när det gäller naturområden som avses vara tillgängliga för fast- och fritidsboende samt turister. Ny bebyggelse på öppna fält med fri utsikt över Mälaren bör stoppas. Strandskyddet ska bevaras.

Ekerö kommuns kommentar:

Naturområden på Adelsö värnas i översiktsplaneförslaget. Det är angeläget att utveckla camping och gästhamn på Adelsö för att områdena ska vara tillgängliga för fler.

Mälaröcentern anser att det befintliga verksamhetsområdet vid Löten på Munsö kan förläggas som ett framtida verksamhetsområde i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen revideras så att befintligt verksamhetsområde vid Löten markeras som Industri, verksamheter befintliga.

Förtätning och utredningsområde på lång sikt

Miljönämnden ifrågasätter varför områden föreslås för förtätning och som utredningsområde för bebyggelse på lång sikt, efter 2030, t.ex. på Kungshatt, Björkö, Kurön mm.

Ekerö kommuns kommentar:

De områden som avses bli föremål för förtätning på lång sikt (efter 2030) ingår i kommunens VA-plan och omfattas av planerad utbyggnad av kommunala vatten- och avloppsledningssystem. Översiktsplanen revideras så att området på Kungshatt utgår.

Skolor och idrottsanläggningar

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen bör ställa krav på barns utemiljöer för att främja barnens hälsa och utveckling, med fokus på skol- och förskolgårdar.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen avser att ta fram ett strategidokument om utemiljöer för barn för att främja deras hälsa och utveckling. Översiktsplanen förtydligas avseende mötesplatser för alla åldrar.

Barn- och utbildningsnämnden ställer sig positiv till förslaget att förlägga ett centrum för pedagogisk utveckling i samarbete med Södertörns högskola i kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Barn- och utbildningsnämnden saknar förslag på placering av skola och förskola på Färingsö och vill att behovet av skola och förskola på Färingsö lyfts i översiktsplanen.

Miljöpartiet anser att översiktsplanen bör redovisa en central placering för ett eventuellt gymnasium samt skolor med tanke på befolkningsprognosen.

Några personer på öppet hus påpekar också att de saknar en redovisning på nya förskolor i översiktsplanen. En person på öppet hus anser också att kommunala skolor och skolbibliotek borde lyftas fram mer i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger i riktlinje vid upprättande/genomförande av detaljplan att behov av förskola och grundskola ska utredas och vid behov integreras i detaljplaner.

Trafik och infrastruktur

Länsstyrelsen anser att ställningstaganden kring hastighet bör avgöras i det pågående arbetet med ombyggnad av Ekerövägen/261, eftersom vägens utformning och gestaltning har betydelse för vilken hastighet som är lämplig. Statens fastighetsverk motsätter sig översiktsplanens förslag att hastigheten blir 60 km/timmen mellan Kanton och Vilan på väg 261. Hastigheten bör hållas mycket låg på denna sträcka både av trafiksäkerhets- och bullerskäl.

Ekerö kommuns kommentar

I översiktsplanen redovisas inte förslag till högsta tillåtna färdhastighet. Trafikverket har, efter samråd med berörda statliga myndigheter och Ekerö kommun, fattat ett beslut särskilt gällande högsta tillåtna färdhastigheter. Detta beslut har legat till grund för ställningstaganden i vägplanen.

Länsstyrelsen anser att nya vägreservat (utöver Förbifart Stockholm/E4 och breddningen av Ekerövägen/261) som berör statlig infrastruktur och som redovisas på markanvändningskartan samt föreslagna nya färjelinjerna kompletteras med motivering, aktualitet och konsekvensbeskrivning. Trafikverket vill också se dessa kompletteringar utförda.

Länsstyrelsen efterfrågar ett förtydligande av hur planförslaget kommer att påverka riksintresse för väg och riksintresse för sjöfart. Även Trafikverket vill veta på vilka grunder kommunen har kommit till slutsatsen att riksintresset för kommunikationer inte påverkas av översiktsplanens utvecklingsförslag.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen avser att ta fram ett strategidokument som klargör motivering, aktualitet och konsekvenser av redovisade vägreservat.

Översiktsplanen förtydligas avseende planförslagets påverkan på riksintresse för kommunikationer.

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden samt Trafikförvaltningen anser att breddningen av Ekerövägen/261 är en viktig åtgärd för framkomligheten för busstrafiken i vägsystemet i kommunen. Företagarna Ekerö och någon privatperson är tvärtom tveksamma till om breddningen av Ekerövägen/261 kommer att underlätta trafiksituationen. Mälaröarnas Naturskyddsförening anser att kommunen ska verka för att minska negativa konsekvenser som utbyggnaden av Förbifart Stockholm/E4 har på kommunen och verka för att förbättringen av Ekerövägen/261 prioriteras. Någon annan efterfrågar ett förtydligande av vad kommunen avser när kommunen skriver att de ska aktivt verka för att Ekerövägen/261 ska breddas och att Förbifart Stockholm/E4 byggs.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras. Översiktsplanen förtydligas avseende nyttan med breddning av Ekerövägen/261.

Statens fastighetsverk är tveksamt till påståendet att Förbifart Stockholm/E4 kommer medföra att trafikökningen reduceras på vägsnittet förbi världsarvet Drottningholm jämfört med om inga vägåtgärder kommer till stånd. De anser att det finns en risk för ökad trafik över Lovö från Förbifart Stockholm/E4 till Brommaplan. Åtgärder för att stävja sådan smittrafik måste förberedas när trafikplatsen på Lovö har genomförts. Statens fastighetsverk anser att Ekerö kommun och Trafikverket bör kunna redovisa konkreta åtgärder för att minska dagens trafikmängd genom världsarvet Drottningholm.

Statens fastighetsverk delar inte översiktsplanens bedömning avseende påverkan på riksintressena. Statens fastighetsverk anser att Förbifart Stockholm/E4 och breddning av Ekerövägen/261 sammantaget innebär mycket negativa konsekvenser för landskapsbilden och kulturmiljön på Lovö.

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden samt Trafikförvaltningen menar att även om Förbifart Stockholm/E4 innebär en avlastning av vägnätet, riskerar inducerad trafik uppkomma.

Föreningen Rädda Lovö samt några privatpersoner motsätter sig breddning av väg 261 på grund av dess negativa påverkan på Världsarvet Drottningholm. Även Lovö hembygdsförening anser att kommunen ska verka för ett skydd för världsarven, bland annat genom att kraftigt begränsa genomfartstrafiken förbi Drottningholm.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplaneförslaget överensstämmer med av Trafikverket fastställd vägplan för Ekerövägen/261 och fastställd arbetsplan för Förbifart Stockholm/E4.

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden samt Trafikförvaltningen anser att vissa av vägreservaten i översiktsplanen bör studeras utförligare om behov av trafikering finns för busstrafik.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplaneförslaget bedöms hålla en lämplig detaljeringsgrad och hänskjuter relevanta frågor till en efterföljande detaljplanering.

Näringslivsrådet anser att utbyggnad av förbifart Älvnäs är angelägen. Även Västgårdens vägförening ser positivt på förbifart Älvnäs förutsatt att biltrafik och kollektivtrafik bortom Älvnäs tillåts använda den.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras med tillfredsställelse.

Barn- och utbildningsnämnden och Näringslivsrådet framhåller betydelsen av en välfungerande kollektivtrafik. Det är viktigt för att stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare och för att säkra kompetensförsörjning i verksamheter i kommunen.

Miljöpartiet, Öpartiet och flera privatpersoner anser att trafiklösningarna inom kommunen och kopplingarna till andra kommuner är otillfredsställande. Miljöpartiet efterfrågar kreativitet och nyfikenhet att titta på nya lösningar för kommunikation, exempelvis linbanor för att underlätta tvärförbindelser. Även några privatpersoner efterfrågar mer kreativa lösningar på kommunens trafikproblem. Exempelvis nämns en intermodal bytespunkt på öarna, en linbana till centrala Stockholm och till södra samt västra förorterna. Öpartiet anser att spårbunden trafik mellan tunnelbanenätet och Ekerö centrum behövs och anser att en sådan lösning bör finnas med i översiktsplanen och utredas vidare. Någon person efterfrågar bättre kollektivtrafikanslutningar till större fjärrtågstationer, t.ex. Södertälje Syd. Någon annan person efterfrågar en direkt vägförbindelse som möjliggör en förbindelse mellan Ekerö, Tappström, Träkvista tätort och ut mot Munsö och Adelsö, utan att man behöver åka igenom tätorten. Kommunala pensionärsrådet anser att det borde finnas en ringlinje för bussar mellan olika centrum, till exempel Stenhamra-Ekerö C.

Ekerö kommuns kommentar:

Ekerö kommun verkar aktivt för bättre kollektivtrafik både inom kommunen och till angränsande kommuner. Vare sig Trafikverket eller Stockholms läns landsting har i dagsläget finansiering för ytterligare investeringsprojekt, gällande Ekerö kommun.

Mälaröcentern anser att utbyggnaden av säkra cykelvägar till skolorna i kommunen samt utbyggnad av laddstolpar, infartsparkeringar och fiber är viktiga delar av den framtida infrastrukturen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende cykelns roll som ett prioriterat färdmedel, bredbandsutbyggnad, samt vikten av infartsparkeringar.

Lantbrukarnas riksförbund Mälaröarna och även några privatpersoner anser att vid ny- eller ombyggnation av vägar, farthinder och refuger bör hänsyn tas till större och bredare fordon än bilar. Lantbruksmaskiner måste kunna transportera sig till och från arbete utan att fara uppstår i trafiken.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende jordbrukets behov av vägbredd.

Tappsunds Fastighetsägareförening påpekar att trafiksituationen, skolplatser, service för seniorer och äldre måste lösas i Ekerö innan nybebyggelse kan tillföras. Flera andra föreningar samt privatpersoner konstaterar att den bebyggelseutvecklingen som översiktsplanen föreslår kräver konkreta åtgärder för hur den redan svåra trafiksituationen ska hanteras och lösas, med ett särskilt fokus på tillgängligheten för kollektivt färdmedel. Likaså framhåller de att ett stort problem i kommunen är den dåliga trafikinfrastrukturen och anser att vägar och kollektivtrafik måste förbättras i hela kommunen om ny bebyggelse planeras. Tillräcklig breda markområden bör reserveras för trafik i översiktsplanen där stora trafikflöden planeras i framtiden.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen planerar för utökning av kommunal service parallellt med utbyggnad av ny bebyggelse. Kommunen verkar aktivt för att Ekerövägen/261 breddas och att Förbifart Stockholm/E4 byggs. Innan dessa infrastruktursatsningar har genomförts kan resandebehoven till viss del kompenseras genom pendelbåtar och bussar mellan Ekerö centrum och Brommaplan, respektive via Ekeröleden mm.

I översiktsplanen redovisas planeringen för att komma till rätta med kapacitetsproblemen inom infrastruktur. Parallellt pågår även framtagandet av en trafikplan för Ekerö kommun. I översiktsplanen ingår planerade åtgärder, för en förbättrad transportinfrastruktur. Planeringen för tillskott av arbetsplatser, bostäder, allmän och social service, respektive infrastruktur, bedöms vara väl avvägd i förslaget till ny översiktsplan.

Några personer anser att trafiksituationen i kommunen kommer att bli ohållbar med all ny byggnation som redan pågår och planeras i Jungfrusund och Ekerö centrum. En person påpekar att den redan hårt trafikerade Bryggavägen kommer bli ännu mer utsatt. Någon annan

person påpekar att den planerade vägdragningen mellan Älvnäs, via kraftledningsgatan och till öster om Sundby bör sättas igång nu för att klara av all ny trafik som uppstår av nybyggnation.

Ekerö kommuns kommentar:

Planeringen för tillskott av arbetsplatser, bostäder, allmän och social service, respektive infrastruktur, bedöms vara väl avvägd i förslaget till ny översiktsplan.

Claes Engsner AB förordar att Kumlavägens anslutning till Färentunavägen flyttas, då den nuvarande utfarten har dålig sikt norrut. Utbyggnad av industri kommer att medföra utökad trafik av även tyngre fordon. Eneby-Enlunda vägsamfällighet motsätter sig förslaget att Enlundavägen, som ansluter mot Färentunavägen, ska användas för all trafik på tillkommande huvudväg mellan Svanhagen och Enlunda. En omdragning av Enlundavägen är olämplig kulturhistoriskt eftersom vägen dragning härstammar från vikingatid.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Förslaget område för industri vid Skå förskjuts något norrut.

Företagarna Ekerö är positiva till att dra Ekerövägen/261 genom Närlunda till Ekerö kyrkväg. Västgårdens vägförening ser positivt på att ett körfält i varje riktning avsätts till kollektivtrafik och att separata cykelvägar läggs längs hela sträckan från Närlunda till Sommarstan.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Värna Adelsö anser att det är viktigt att ny bebyggelse placeras så att vägarna inte överbelastas och att restiderna inte förlängs. Värna Adelsö efterfrågar tydligare förklaring på hur föreslagna vägkopplingen till Brommaplan ska dras, hur kommunen avser lösa infartsparkeringar vid Ekerö centrum, och hur viltolyckor ska förhindras på landsbygdsvägar. Värna Adelsö anser att de mest trafikerade landsbygdsvägarna är i behov av bättre vägbelysning

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Parallellt med översiktsplanen tar kommunen fram en trafikplan där dessa frågor belyses.

Några personer efterfrågar att trafiksituationen i korsningen Ekerövägen/261 och Jungfrusundsvägen ses över. Förslagsvis en cirkulationsplats för att lösa rådande trafiksituation. Någon person anser att Jungfrusundsvägen bör breddas samtidigt som man anlägger cykelbana, vilket skulle möjliggöra en förbindelse mellan Jungfrusund och Träkvista.

Ekerö kommuns kommentar:

Vägområdet mellan omgivande fastigheter har till stora delar begränsad bredd. Delar av Jungfrusundsvägen ingår i en pågående detaljplanprocess.

Några privatpersoner anser att förslaget om en bussgata mellan Sandudden och Ekerö Kyrkväg förefaller som en naturlig utveckling, för att förstärka kollektivtrafiken i Sandudden och för att utveckla en fungerande helhet i Älvnäs. Andra motsätter sig den föreslagna bussgatan. Tappsunds fastighetsägarförening motsätter sig bussgatan mellan Fredrikstrand och Ekerö strand.

Några privatpersoner motsätter sig översiktsplanens föreslagna vägreservat och bussgator då de riskerar inverka i befintliga fastigheter, försämra boendemiljöer och rekreatiomsområden eller göra stora ingrepp på skyddsvärda kultur- och naturmiljöer. Till exempel vägreservatet från Eneby till Enlunda.

Ekerö kommuns kommentar:

En detaljplanprocess för bussgatan mellan Sandudden-Ekerö sommarstad har inletts. Bussgatan mellan Fredrikstrand och Ekerö strand ingår i detaljplanen för området. Avvägningar

avseende vägreservat har gjorts i gällande översiktsplan 2005, såväl som i föreliggande förslag till översiktsplanen.

Några personer på öppet hus anser att den planerade bilvägen över Uppgårdsängen inte är nödvändig.

Ekerö kommuns kommentar:

De vägreservat som markeras i översiktsplaneförslaget är väl kända för allmänheten och berörda markägare, då de funnits med i kommunens översiktsplaner under lång tid eller omfattats av vägplaner och detaljplaner. Kommunen avser att ta fram ett strategidokument som förtydligar motiv, aktualitet och konsekvenser av redovisade vägreservat.

Flera personer motsätter sig förslaget om en ny bilväg och cykelväg som dragits in till bostadsgården på Gräsåkersvägen 41-45.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger inget vägreservat till Gräsåkersvägen.

En person på öppet hus anser att det behöver byggas ett bullerskydd längs hela Ekerövägen/261.

Ekerö kommuns kommentar:

Frågan om eventuella åtgärder för att förbättra ljudmiljön aktualiseras vid detaljplanering av ny bebyggelse.

En person efterfrågar en vackert utformad entré till kommunen när korsningen Ekerövägen/261 och Bryggavägen utvecklas.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Hamnar, pendelbåt och broar

Länsstyrelsen är positiv till att utveckla persontransporter på vattenvägarna. Brygglägen som i framtiden kan vara viktiga för vattenburna transporter bör uppmärksammas i fortsatt planering. Även Sjöfartsverket och Trafikverket anser att bro- och brygglägen som i framtiden kan vara viktiga för vattenburna transporter bör skyddas i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende hamnar av vikt för vattenburna transporter.

Sjöfartsverket påpekar att hamnen för sjötransport av bergmassor, bör kunna användas för transport av massor som uppkommer vid Förbifart Stockholm/E4 och andra byggprojekt.

Ekerö kommuns kommentar:

Syftet med en hamn vid Löten är att möjliggöra transporter av massor i samband med byggandet av Förbifart Stockholm/E4.

Stockholms läns landsting - Tillväxt- och regionplanenämnden anser att framtida färjeförbindelse med koppling till buss/tunnelbana måste ha trafikantunderlag som motiverar busstrafik. Dessutom måste vägsystemen ses över och förbättras.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras. Dessa frågor studeras i samverkan med Trafikverket och Stockholms läns landsting i samband med utredning av eventuell framtida färjeförbindelse mellan Färingsö och Hässelby.

Statens fastighetsverk anser att etablering av färjetrafik och turbåtar för persontrafik mellan Ekerö och centrala delarna av Stockholm borde vara en del av en långsiktigt hållbar lösning för kommunens trafiksituation.

Barn- och utbildningsnämnden, Näringslivsrådet och flera politiska partier, föreningar samt privatpersoner anser att pendelbåten bör utvecklas till permanent linje med utökad tidtabell och fler hållplatser. Öpartiet vill att färjeleden Jungfrusund och Slagsta ska övertas av staten, göras avgiftsfri och ges utökad tidtabell.

Företagarna Ekerö stödjer utbyggnaden av pendelbåtstrafiken, men är tveksamma till vinterhållplatsen i Jungfrusund. Den ligger för avlägset och har bristfällig bussanslutning. Tappströmskanalen och dess hållplats bör kunna hållas öppen även under vinterhalvåret.

Västergårds vägförening är positiv till att båtarna till och från Birka kan stanna vid Helgö. De ser gärna att turerna utökas och kombineras med pendelbåttrafik. Utökad pendelbåttrafik mellan Adelsö-Stockholm som går att åka med resekort från SL, skulle minska biltrafik och pendlingstider.

Lovö hembygdsförening anser att den kollektiva sjötrafiken hanteras för styvmoderligt i översiktsplanen, trots att Ekerö är en kommun som enbart består av öar-

Ekerö kommuns kommentar:

Ekerö kommun verkar aktivt för en fullgod kollektivtrafik, med permanent pendelbåttrafik och busstrafik via Ekeröleden. Fler sträckningar eller hållplatser med pendelbåttrafik bedöms för närvarande inte möjligt. Huvudmannaskapet för Ekeröleden kommer även fortsättningsvis att vara statligt.

Översiktsplanen förtydligas avseende vinterhållplats för pendelbåt i Jungfrusund, att kommunen verkar för att ska välja pendelbåt vid pendling till/från arbetet och att det i ett längre perspektiv är angeläget med fler linjesträckningar på Mälaren. Översiktsplanen revideras avseende pendelbåttrafik till Gamla Stan.

Södertörns högskola ställer sig positiva till översiktsplanens förslag att utveckla kollektiva förbindelser mellan Ekerö kommun och Huddinge kommun.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

En person är orolig för vilken typ av hamnverksamhet översiktsplanen föreslår i Långtarmen. Miljöförstörande hamnar bör undvikas eftersom det ligger nära badet.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger att förutsättningar för nya småbåtshamnar vid bland annat Stenhamra bör utredas.

En person påpekar att översiktsplanen felaktigt pekar ut en gästbrygga vid Gällstaö Gård. Där finns endast en privat brygga.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen revideras avseende hamn vid Gällstaö.

Parkering och infartsparkering

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden ser positivt på att kommunen har ambitionen att behålla de infartsparkeringar som finns samt utveckla de som ligger i områden planerade att omvandlas till småstad. Medan Näringslivsrådet efterlyser fler infartsparkeringar för pendlare, gärna i samband med affärsområdena. Även flera politiska partier, föreningar samt privatpersoner efterlyser fler infartsparkeringar vid knutpunkter. Lovö hembygdsförening påpekar att problemet med infartsparkeringar är större än vad översiktsplanen beskriver. Någon önskar att kommunen tillsammans med Ekerö IK tar ett helhetsgrepp över infartsparkeringen och övrig parkering vid Träkvistahallen. Någon person efterfrågar tydligare ställningstaganden från kommunen kring infartsparkeringar.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras. Trafikinфраstruktur, kollektivtrafik och infartsparkeringar är avgörande förutsättningar för tillväxt i Ekerö kommun.

Några personer anser att det saknas parkering i Ekerö centrum för yrkesfolk, till exempel lastbilar samt de som kör bil och släp om man vill göra ärenden.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Några personer vill inte att infartsparkeringar utformas som parkeringshus, eftersom sådana upplevs som osäkra miljöer. Medan någon person på öppet hus efterfrågar att infartsparkeringar byggs i flera plan.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Gång- och cykelvägar

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden anser att det är viktigt att i översiktsplanen lyfta fram cykelns betydelse för ett hållbart samhälle.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende cykelns roll som ett prioriterat färdmedel.

Trafikverket anser att översiktsplanen tydligare bör precisera vilken mark som behövs för framtida gång- och cykelnät, kollektivtrafik och infartsparkeringar för cykel och bil för att stötta upp det strategiska ställningstagandet om ökat kollektivtrafikresande.

Ekerö kommuns kommentar:

Kartan över planerade gång- och cykelvägar uppdateras. I övrigt bedöms översiktsplanen hålla en lämplig detaljeringsgrad.

Barn- och utbildningsnämnden stödjer utbyggnad av cykelstråk och att förslaget lyfter fram särskilt utsatta trafikantgrupper. Barn- och utbildningsnämnden framhåller betydelsen av att trafiksäkerhetsfrågan ses utifrån ett helhetsperspektiv när trafiken i kommunen ökar.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger att gator och stråk bör utformas så att de blir attraktiva för fotgängare och cyklister, samt att exploateringar ska bidra till bland annat bättre trafiksäkerhet längs berörda tillfartsvägar.

Tekniska nämnden ser positivt på gång- och cykelväg längs strandlinjen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Öpartiet och Kommunala pensionärsrådet anser att utbyggnad av gång- och cykelvägar bör utökas och forceras allra helst i kommunens ytterområden. Gång- och cykelbanor bör ligga utmed huvudvägarna. Även Lantbrukarnas riksförbund Mälareörarna anser att cykelvägar bör placeras i anslutning till befintliga vägar för att inte störa befintlig arrondering eller dela av produktionsytor och gårdsbilder.

Flera vägföreningar och privatpersoner tycker att det saknas vissa framtida sträckningar av gång- och cykelvägar i översiktsplanen. Bland annat efterfrågas en gång- och cykelväg söder om Enlundavägen, längs Ekerövägen/261, på Färingsö och Munsö generellt, mellan Söderby och Munsö kyrkby, mellan Sundby/Sockarby och Stenhamra, mellan Jungfrusund och Skärvik,

mellan Jungfrusundsåsen från Gällstaö, från Helgö vidare till tätorten. Norrby samfällighetsförening anser att en cykelväg längs Ekerövägen/261 ut till Sjöängen och färjeläget Adelsö, skulle gynna turism och lokal rekreation.

Någon person efterfrågar att den planerade cykelbanan från Söderby till infarten Bonavik förlängs till Ekerö-Munsöleden. Detta skulle skapa en god fortsättning vid en eventuell färjeförbindelse mellan Munsö-Färingsö.

Någon person på öppet hus anser att kommunen ska bygga fler cykelbanor som inte är avsedda för pendling, utan också för rekreation, motion och turism.

Ekerö kommuns kommentar:

Ekerö kommun verkar aktivt för en sammanlänkning av redan anlagda cykelbanor. Ekonomiska avvägningar måste alltid göras.

En person påpekar att gångstigen som planen föreslår längs stranden mellan baden i Stenhamra och Alviken är omöjlig att genomföra, eftersom delar är på privatägd mark.

Mälaröarnas Naturskyddsföreningen påpekar att strandpromenaderna i Ekerö kommun måste upprätthållas som allmänt tillgängliga.

Någon person motsätter sig en gångstig mitt i Römnaren vid Gällstaö och efterfrågar en ändring på kartan.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att gångvägar längs strandlinjen inom tätortsbandet bör utredas då de kan ge attraktiva promenadstråk till badplatser, småbåtshamnar och vackra vyer.

Tätortsnära grönområden

Länsstyrelsen anser att planförslaget kan kompletteras med förhållningssätt kring hur de värden som finns i befintliga bebyggelseområden med påfallande inslag av natur ska hanteras vid förtätning.

Ekerö kommuns kommentar:

Förtätning inom befintliga strukturer innebär en hushållning med naturresurser, genom att nyttja redan byggd infrastruktur av olika slag och begränsa exploateringen av orörd mark. Användning av befintlig infrastruktur ger förutsättningar för en kommunal ekonomi i balans. Genom förtätning kan man skapa en blandning av funktioner som ger liv och rörelse i stadsrummen, med attraktiva mötesplatser och offentliga miljöer som är tillgängliga och trygga att vistas i. Översiktsplanen anger att man, vid förtätning, bör sträva efter att ta till vara möjligheter för ekosystemtjänster. Översiktsplanen förtydligas med att befintliga naturvärden bör beaktas i samband med förtätning.

Någon person efterfrågar att det tätortsnära grönområdet i Troxhammar Strand, som utgörs av delvis svårtillgänglig brant skogsmark, ska flyttas mer österut (öster om den framtida ridleden) och sträckas ner till Mälarens stränder, för att det rörliga friluftslivet inte ska hamna i konflikt med hästnäringen.

Ekerö kommuns kommentar:

Den tätortsnära naturen vid Troxhammar omfattar den trädbevuxna moränkullen. Området öster därom markeras som natur-, kulturmiljö och rekreationsområde och är därmed även av intresse för rörligt friluftsliv.

Natur- och kulturmiljöer, rekreationsområden

Länsstyrelsen vill uppmärksamma om att vid planering måste hänsyn tas till att Natura 2000-områden som är belägna längre bort inte får påverkas av dagvatten eller liknande. Miljön i Natura 2000-områden får inte påverkas på ett betydande sätt av åtgärder.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Länsstyrelsen påpekar att många av översiktsplanens utbyggnadsområden samt infrastrukturåtgärder ligger inom eller tangerar riksintresseområden för kulturmiljövård, vilket bör uppmärksammas i översiktsplanen. Länsstyrelsen efterfrågar en redovisning av omfattningen på den bebyggelse som avses i de områden som har identifierats som småstad/centrum, utbyggnadsområden, för förtätning av befintlig bebyggelse, samt lokala centra för att kunna lämna tydligare besked. Länsstyrelsen anser att en utveckling i dessa områden är möjlig, men att riksintressets värden behöver beaktas för att undvika att skada uppstår.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med en karta som visar avvägningar mellan olika allmänna intressen. Översiktsplanen förtydligas avseende kommunens avsikt med lokala centra. I Drottningholm – Kanton och Nya Stenby – Hovgården är det endast aktuellt med mycket begränsad komplettering av befintlig bebyggelse. I huvudsak förutsätts området fylla sin funktion som lokalt centrum inom ramen för befintlig bebyggelse. Även Munsö kyrkby-Söderby förutsätts i huvudsak fylla sin funktion som lokalt centrum inom ramen för befintlig bebyggelse.

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden ser en utmaning i att balansera kommunens ökade fokus på tillväxt och förtätning med länets och kommunens regionala intressen när det gäller den regionala grönstrukturen. Landstinget vill därför uppmärksamma kommunen på vikten av att lyfta in hur dessa regionala intressen tas omhand och tillgodoses i mark- och vattenanvändningskartan. Även Miljöpartiet och någon privatperson anser att det bör tydligt framgå i översiktsplanen hur kommunen avser att stärka den gröna kilen och säkerställa att den inte försvagas ytterligare.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att förslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö och en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Riktlinjerna för jordbruksmark förtydligas avseende en generellt restriktiv hållning. Översiktsplanen förtydligas avseende att den gröna kilen ska säkerställas.

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor anser att översiktsplanen även bör betona att Ekerö som kulturens övärld arbetar för att kulturens värden ska vara tillgängliga för alla oavsett funktionsförmåga.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende att kulturens värden ska vara tillgängliga för alla.

Föreningar motsätter sig bebyggelse som tar skogsområden i anspråk i befintliga villaområden. Några föreningar efterfrågar att kommunen säkerställer att varken natur-, kultur- miljövärden eller framtida utveckling äventyras, genom att följa upp målen som anges i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att förslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö och en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling.

Friluftsfrämjandet Mälaröarna efterfrågar att skidbacken Ekebyhovsbacken lyfts fram i översiktsplanen som ett rekreationsvärde och värdefullt friluftsområde.

En privatperson anser att översiktsplanen domineras av exploateringsvilja på bekostnad av naturmiljö och kulturmiljö. Någon person är tveksam till att formuleringen i översiktsplanen om att storskalig miljöförstörande industrietableringar inte ska medges i kommunen är tillräcklig för

att skydda kommunens natur- och kulturmiljövärden. Någon person på öppet hus uttrycker oro för bevarandet av kommunens natur och hoppas att kommunens naturområden kommer att bevaras.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att förslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö och en långsiktig hållbar och robust samhällsutveckling.

Några personer anser att hållbarhet i form av natur och ekosystemtjänster ska värdesättas lika högt som ekonomi i hållbarhetsfrågor. Någon person motsätter sig kommunens motivering till varför småstadsbebyggelse är att prioritera över bevarande av sammanhängande naturmark.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

En person anser att det är bra att kommunen avser ta fram en strategi för bevarande av byggnader, vägar och andra strukturer. Personen anser att en bevarandeplan för MOAB:s bussgarage i Tappström behöver tas fram.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen ger vägledning vid beslut om detaljplanering och bygglov, genom att ange grunddragen för hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Kommunen avser inte att ta fram en strategi för bevarande av byggnader, vägar och andra strukturer eller en bevarandeplan för MOAB:s bussgarage.

Friluftsliv, vandringsleder, mm

Kultur- och fritidsnämnden konstaterar att de områden nämnden har att bevaka- såsom möjligheten till friluftsliv, planering för kultur och fritid som motsvarar framtida befolkningsökningar, samt kulturmiljön är en utgångspunkt vid fortsatt utbyggnad – är beaktade i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Färingsö Sjöscoutkår är positiva till att kommunen utvecklas och de efterfrågar att tillsammans med kommunen och andra parter vara med och utveckla frilufts- och föreningslivet på öarna i allmänhet och i Stenhamra i synnerhet.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen avser att samverka med lokala föreningar avseende utveckling av frilufts- och föreningslivet.

En privatperson påpekar att sträckningen av ny vandringsled Ekerö-Munsö är gjord på kommunens eget bevåg utan godkännande eller avtal med fastighetsägarna.

Ekerö kommuns kommentar:

Vandringsleden på Ekerö-Munsö ingår i RUFS 2010 och utgör en regional vandringsled.

Någon person på öppet hus anser att ett sjönära promenadstråk och flera friluftsområden borde anläggas på Färingsö. En privatperson önskar att kommunen iordningsställer befintliga frilufts- och rekreationsplatser med sittbänkar, informationstavlor samt fornminnestavlor, och parkeringsplatser.

En annan person anser att översiktsplanen borde besvara bland annat hur idrotten kommer främjas, vilka typer av anläggningar planeras och var nya anläggningar planeras.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen verkar för att stärka och värna besöksnäringen med aktivt friluftsliv och turism.

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad.

Badhus

Öpartiet anser att det finns behov av ett centralt beläget aktivitetshus för både ungdomar och äldre. Öpartiet anser också att det bör kunna byggas enklare badhus i anslutning till kommunens idrottsanläggningar i Träkvista och Svanhagen.

Miljöpartiet och några privatpersoner anser också att en placering av badhus bör fastställas i översiktsplanen. Någon privatperson föreslår ett kommunalt badhus i Busviken.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplaneförslaget anger att ett eventuellt badhus bör placeras centralt.

Turism, camping mm

Socialdemokraterna vill att översiktsplanen pekar ut klusterområden för turistnäringar där olika inriktningar ges möjlighet att inverka och utvecklas tillsammans. Översiktsplanen bör ta tillvara Ekerös kulturella värden och skapa möjligheter för utveckling av turistnäringen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad.

Miljöpartiet vill utveckla ekoturismen. Partiet efterfrågar att vandringsleder, campingplatser och naturreservat ska upprättas på Färingsö. Detta skulle knyta ihop befintliga grönområden och tillgängliggöra naturen för både människor och djur. På öppet hus ansåg en person att kommunens världsarv också behöver göras mer tillgängliga för kommuninvånare, särskilt skolklasser.

Kommunala pensionärsrådet anser att det borde finnas ställplatser/parkeringar för husbilar i kommunen, som skulle gynna turismen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras. Kommunen verkar för att besöksmål blir tillgängliga för besökare.

Västergårds vägförening saknar att Helgö inte betraktas som en viktig del i turistnäringen med avseende öns kulturhistoriska fynd.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen verkar för att framhålla Kulturens övärld som en tillgång för medborgarna och besökare från hela världen. Helgö är inte undantaget.

Någon person efterfrågar ett förtydligande vad kommunen avser med campingen i Troxhammar. Många personer motsätter sig förslaget camping vid Troxhammar. Vägarna anses inte vara anpassade för den trafik som ytterligare en verksamhet skulle medföra, en sådan verksamhet kräver ett skyddsavstånd som inte är möjligt på den platsen och för strandskyddet. Flera befarar att campingen medför obehag och locka till åretruntbosättning av tillfälligt anställda.

En person anser att området i Troxhammar strand som markeras som utredningsområde för campingplats, bör markeras som ett förtätningsområde med inriktning mot camping och anläggningar för det rörliga friluftslivet nära stranden eller som ett LIS-område (landsbygdsutveckling i strandnära läge).

Ekerö kommuns kommentar:

Det är angeläget att kunna skapa övernattningsmöjligheter i form av camping, husvagnsuppställning, stuguthyrning mm. på flera platser inom Ekerö kommun.

Hästar och ridvägar

Byggnadsnämnden anser att hästverksamhet och stall bör ges företräde på södra Färingsö öster om Färentunavägen i enlighet med den pågående utredningen om riktlinjer för hästar i planeringen. Översiktsplaneförslaget och hästpolicyn bedöms vara förenliga och zonen öster om Färentunavägen bör markeras på kartan i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Inom delar av aktuell zon anger översiktsplaneförslaget områden för nya bostäder och industri, verksamheter. Delar av området utgör sammanhängande jordbruksmark och naturmark för att större etablerade hästanläggningar och ridskolor ska ges förutsättningar att bedriva verksamheter på södra Färingsö.

Tekniska nämnden förordar att ridleden längs större delen av Färingsö, tas bort från markanvändningskartan då det kan tolkas som att en sådan ridled redan är etablerad och reglerad mellan markägare och ridskolor/ridklubbar.

Lantbrukarnas riksförbund Mälareöarna påpekar att det finns ett flertal framtida ridstigar inritade som sträcker sig över flertalet privata markägares fastigheter. Lantbrukarnas riksförbund Mälareöarna yrkar på att de nya ridstigar, där berörda markägare inte blivit kontaktade och medgivit sitt tillstånd till detta, stryks. Även några privatpersoner anser att den föreslagna ridleden på Färingsö bör tas bort där berörda markägare och vägsamfälligheter inte har blivit tillfrågade.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende att den föreslagna ridledens sträckning avses studeras närmare i samverkan med berörda ridklubbar, ridskolor och markägare.

Lantbrukarnas riksförbund Mälareöarna och någon person påpekar att Adelsö vandringsled felaktigt markeras som en ridstig. Att stigen används för ridning är inte med i överenskommelsen och är på sina ställen olämplig.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen revideras avseende beskrivningen av vandringsleden på Adelsö.

Färingsö ridskola uppskattar att översiktsplanens förslag beaktar befintlig hästverksamhet i kommunen. På grund av att nyexploatering tar i anspråk befintlig jordbruks- och naturmark efterfrågar Färingsö ridskola nya markområden som kan nyttjas för uteridning och som beteshage.

Både ridskolan och flera personer påpekar också att det finns behov av nya ridleder längs stora delar av Färingsö som kan nyttjas av alla befintliga hästgårdar. Idag rids stigar sönder vid in- och utgångarna till skogsområden, vilket försvårar för andra att nyttja skogen för promenader. Påfarter från hästgårdarna behövs.

Ekerö kommuns kommentar:

En ridled föreslås längs större delen av Färingsö. Ledens sträckning avses att studeras närmare i samverkan med berörda ridklubbar, ridskolor och markägare.

En person på öppet hus undrar om kommunen har koll på alla fastigheter som har häst, eftersom felaktig hantering av gödsel kan orsaka sämre vattenkvalitet i Mälaren. Andra anser att vid bygglov för hästhållning bör man beakta att det finns egen eller överenskommen erforderlig mark för ridning, så att man undviker intrång på jord- och skogsbruket.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunens miljö- och hälsoskyddskontor har kontinuerlig tillsyn av verksamheter såsom bland annat lantbruk och djuranläggningar. Länsstyrelsen gör djurskyddskontroller för att kontrollera att de som äger, sköter och har hand om djur följer djurskyddslagstiftningen.

Översiktsplanen anger att befintliga och planerade ridstigar i området ska redovisas i samband med bygglovprövning av större stall.

Jordbruksmark och skogsmark

Länsstyrelsen efterlyser en beskrivning av vad kommunen anser vara brukningsvärd jordbruksmark.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen avser att ta fram ett strategidokument som utreder frågan om brukningsvärd jordbruksmark.

Byggnadsnämnden anser att det är olämpligt att ta åker- eller hagmark i anspråk för bebyggelse.

Lantbrukarnas riksförbund Mälardalen ställer sig principiellt emot byggnation på odlingsvärd jordbruksmark. Både Lantbrukarnas riksförbund och flera privatpersoner vill att jordbruksmarken inventeras och klassificeras för att få ett underlag över vilka marker som bör omfattas av ett exploateringsförbud. Även Mälardalensregionen anser att brukningsbar jordbruksmark bör undantas från bebyggelse, även inom tätortsbandet.

Miljöpartiet anser att ängsmark och hagmark bör ha starkt skydd i översiktsplanen. Kommunen bör ta fram en strategi för exploatering av åkermark i undantagsfall.

Flera privatpersoner anser också att kommunen endast i undantagsfall ska tillåta att produktiv åkermark används för byggnation. De anser inte att jordbrukets betydelse för det öppna landskapet och den biologiska mångfalden har betonats tillräckligt i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammanlagt god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Den planerade befolkningstillväxten i Ekerö kommun till år 2030 (och år 2050), förutsätter förtätning av befintlig bebyggelse i centrala lägen av tätortsbandet och nya utbyggnadsområden i lägen som kan förses med god kollektivtrafik. Det innebär att viss jordbruksmark måste tas i anspråk.

Kommunen avser att ta fram ett strategidokument som utreder frågan om brukningsvärd jordbruksmark.

Byggnadsnämnden anser att miljömålet "Levande skogar" motverkas av kommunens planer på exploatering i obebyggd skogsmark.

Miljöpartiet anser att kommunen bör ta fram en ekologiskt hållbar rangordningslista för exploatering. Rangordningslistan bör beakta och skydda skogsmark. Kommunen bör endast tillåta hyggesfria avverkningar. Översiktsplanen bör även visa på olika möjligheter att öka socialt hållbara samhällen och lokal matproduktion, gärna i anslutning till boende.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammanlagt god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling.

Kraftledningar och energiförsörjning

Länsstyrelsen anser inte att det med säkerhet går att säga vilket teknikval som är lämpligast för framtida stamnätsledningar. Förslag till teknikval görs i Svenska kraftnäts koncessionsansökan och det slutliga beslutet fattas av Energimarknadsinspektionen. Även Svenska kraftnät klargör att frågor gällande teknikval för framtida planerade kraftledningar måste få ägas av Svenska kraftnät. Svenska kraftnät betonar att Svenska kraftnät måste tillåtas utreda vilka tekniska lösningar som är mest lämpliga för att bygga och förvalta ett robust och driftsäkert stamnät för elförsörjning.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen förutsätter att elkraftledningar kan förläggas som jordkabel vid planerad, såväl som befintlig sammanhållen bebyggelse.

Svenska kraftnät informerar om att vid all nyprojektering av 220 kV- och 400 kV- växelströmsledningar i det svenska stamnätet tillämpar Svenska kraftnät en magnetfältspolicy som utgår från 0,4 mikrotlesla som högsta magnetfältsnivå vid bostäder eller där människor vistas varaktigt.

Svenska kraftnät informerar om att växelströmsledningar med så hög spänning som 400 kV inte är lämpliga att gräva ner som kabel, på grund av reaktiv effekt vid markläggning kan stora delar av den el som matas in inte användas redan efter korta sträckor. Vidare informerar Svenska kraftnät att markförlagda kablar är betydligt sämre än luftledningar för driftsäkerheten.

AB Ekerö Bostäder efterfrågar att översiktsplanen tydligare anger att kommunen ska förse utpekade områden för centrum/småstad med robusta närvärmeanläggningar. Detta medför säkrare och miljömässigt bättre system jämfört med om exploatör bygger egen anläggning. Någon person anser att kommunen inte borde satsa på närvärmeanläggningar och menar att centraliserade panncentraler blir ytkrävande för att det ska vara kostnadsmässigt och miljömässigt bra alternativ.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att det är Ekerö tätort och eventuellt även Stenhamra som inom rimlig framtid kan försörjas med närvärme.

Lantbrukarnas riksförbund Mälareörarna ser positivt på kommunens vilja att satsa på lokalt producerad bioenergi i framtiden. Det finns idag både råvara och entreprenörer i kommunen för att göra detta möjligt. Detta skulle även skapa fler arbetstillfällen samtidigt som en del råvara ur jord- och skogsbruket stannar i kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Västergårds vägförening anser att elnätet, mobiltäckningen och återvinningsmöjligheter på Helgö behöver stärkas upp. Elledningarna behöver grävas ned för att undvika strömavbrott.

Ekerö kommuns kommentar:

Svenska Kraftnät ansvarar för driftsäker elförsörjning inom Sverige.

Översiktsplanen förtydligas avseende bredbandsutbyggnad.

Lövö hembygdsförening anser att översiktsplanen bör redovisa att kommunen ska få åtminstone en vätgasstation i framtiden. För att kommuninvånare i Ekerö ska kunna bidra till minskade utsläpp.

Några personer saknar att översiktsplanen inte hanterar frågan om energiomställningen till elbilar. De efterfrågar laddningsplatser för elbilar i kommunen och önskar att detta omnämns i översiktsplanen som ett mål fram till 2030. Det är någon person som efterfrågar att kommunen ska erbjuda gratis laddning för elbilar och hybridbilar.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad.

Några personer kommenterar den föreslagna kraftledningen. En person på öppet hus var positivt inställd till att kraftledningen som idag delar Stenhamra dras om. Någon efterfrågade att kraftledningen som föreslås utmed Fantholmsvägen i Träkvista istället dras genom obebyggda områden väster om Sandudden. En person anser att den redovisade dragningen är olämplig eftersom Busviken/Långtarmen används för friluftaktiviteter året om. Flera personer vill att kommunen ska se till att den nya kraftledningen förläggs som jord- och sjökabel. Inte som luftledningar genom tätortsbandet. En person efterfrågar mer information om den föreslagna kraftledningen, bland annat om dess kapacitet och installation.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen förutsätter att elkraftledningar förläggs som jordkabel vid planerad, såväl som befintlig sammanhållen bebyggelse.

En person anser att kommunen inte borde satsa på solceller eller vindkraft så länge el inte kan lagras eftersom sådana energialternativ är väderberoende.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Generella riktlinjer

Socialdemokraterna saknar ett avsnitt för säkerhet och beredskap i kommunen med konkreta förslag på åtgärder. Ekerö är känsligt för olyckor vid någon av broarna. Även någon privatperson saknar en risk- och säkerhetsanalys i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med en beskrivning av risk och sårbarhet.

Södertörns brandförsvarsförbund anser att exploatering av nya eller befintliga områden inte bör medföra att kraven på räddningstjänsten ökar utan att kommunen och brandförsvarsförbundet har kommit överens om det. De anser också att översiktsplanen bör redovisa hur kommunen ska arbeta för att hålla nere räddningstjänstens insatstid i kommande omvandling enligt planförslaget.

Ekerö kommuns kommentar:

Ekerö kommun står inför en befolkningsutveckling, som följer RUFS 2010 och förslaget till RUFS 2050. Merparten av nyttillkommande bebyggelse föreslås inom tätortsbandet. Räddningstjänstens insatstider gynnas av tätare bebyggelse. Översiktsplanen föreslår även vissa nya vägdragningar som innebär en uträtning av vägarna, vilket bör leda till snabbare körning. Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Brandförsvarets resurser bör inte vara den faktor som begränsar framtida exploatering, utan brandförsvaret måste utvecklas i takt med att kommunen bygger och anpassas efter behoven.

Västergårds vägförening förstår vikten av att flytta brandstationen närmare mynningen av Förfärd Stockholm/E4, men anser att det också försämrar uttryckningar för invånare bosatta långt bort från Ekerösidan. Västergårds vägförening vill att kommunen stärker brandförsvaret med en helikopter med vattenponton.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen revideras så att räddningsstationens placering inte låses. Lämplig placering avses utredas i samverkan med berörda myndigheter.

Södertörns brandförsvarsförbund anser att översiktsplanen bör konkretisera hur kommunen avser hantera uppkomna risker vid förtätning i närhet till primära eller sekundära farligt godsleder, såsom Färentunavägen. De risker som avses är både de som uppkommer vid farligt godsleder, men även andra risker som uppkommer intill riskfyllda verksamheter eller vid exploatering av nya riskfyllda verksamheter. Avsnittet "Miljöskydd, hälsa och säkerhet" bör kompletteras med ett nytt stycke kallat "Riskhantering".

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med en beskrivning av risk och sårbarhet.

Kommunala pensionärsrådet vill att översiktsplanen belyser frågan om skyddsrum.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad.

Lokalisering, placering och utformning

Stockholms läns museum anser att översiktsplanen i för stor grad utelämnar det lokala byggda kulturarvet och att det saknas riktlinjer samt förhållningssätt för hur det lokala byggda kulturarvet ska tas omhand och skyddas. Både Stockholms läns museum och Byggnadsnämnden anser att det saknas koppling mellan kommunens kulturmiljöprogram och översiktsplanen och att kulturmiljöprogrammet bör arbetas in i översiktsplanen på ett tydligare sätt.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanens generella riktlinjer om lokalisering, placering och utformning kompletteras med att kommunens kulturmiljöprogram ska beaktas i en avvägning mot andra allmänna intressen i samband med detaljplanering, markanvisning av kommunal mark, vid utformning av allmänna platser samt vid planering för kommunala byggnader och anläggningar.

Södertörns brandförsvarsförbund anser att det är bra att översiktsplanen ställer särskilda tekniska krav på byggnader över tre våningsplan, men önskar ett tillägg då detta inte enbart är kopplat till lång utryckningstid. Begränsningen av byggnadshöjd är även kopplat till räddningstjänstens resurser i kommunen och bör vägas in i de fall som exploatering är önskvärd, men räddningstjänstresurserna inte anses tillräckliga.

Ekerö kommuns kommentar:

Brandförsvarets resurser bör inte vara den faktor som begränsar framtida exploatering. Brandförsvaret måste utvecklas i takt med att kommunen bygger och anpassas efter behoven.

Södertörns brandförsvarsförbund anser att det i översiktsplanen bör anges att vatten för brandsläckning måste ses över inför och i varje detaljplanprocess, men även i samband med vissa bygglov där brandvattenförsörjningen inte är löst i detaljplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med en riktlinje om tillgång till vatten för brandsläckning.

Byggnadsnämnden saknar strategiska ställningstaganden om avvägning mellan bebyggelse och övriga intressen, där typ av bebyggelse spelar in. En tätare bebyggelsestruktur eller samhällsintressen såsom skola kan t.ex. väga tyngre än ett bevarandebeslut, i motsats till vad exempelvis ett antal villatomter bör göra. Det enskilda intresset av att bo i friliggande hus med stor trädgård kan inte ses som ett väsentligt samhällsintresse, medan flerfamiljshus som hushållar med den ändliga resursen mark är lättare att motivera.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget håller en lämplig detaljeringsgrad och ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling.

Byggnadsnämnden noterar att många ställningstaganden hänskjuts från översiktsplanen till detaljplaneskedet. Översiktsplanen anger stora ytor för centrumutveckling, förtätning och nya bostadsområden. Delar av dessa kommer inte kunna nyttjas för bebyggelse, om kommunen även ska kunna leva upp till de övriga målen om natur- och kulturvärden, landskapsbild mm. Byggnadsnämnden ser därigenom en risk att exploatörer och markägare ges orealistiska förväntningar på bebyggelseutveckling.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplaneförslaget bedöms hålla en lämplig detaljeringsgrad och hänskjuter relevanta frågor till efterföljande detaljplanering.

Byggnadsnämnden anser att vissa riktlinjer som finns i nuvarande översiktsplan, men inte i förslaget till ny översiktsplan, t.ex. tomtstorlekar och byggnadsarea på enbostadshus utanför detaljplan, kan beslutas som riktlinjer av byggnadsnämnden.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Byggnadsnämnden anser att översiktsplanen bör ge tydligare vägledning för bebyggelse utanför detaljplanerade områden, både inom tätortsbandet och på landsbygden. Byggnadsnämnden anser att detaljplanering av ett område ska ha påbörjats för att en sökt åtgärd ska avvakta planen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med riktlinjer om detaljplanekrav inom utbyggnadsområden och förtätningsområden, samt möjligheter att pröva enstaka byggnader inom grönområden, natur- och kulturmiljö-, rekreationsområden och jordbruksmark genom förhandsbesked.

Socialnämnden ser positivt på ökad utbyggnadstakt av bostäder, eftersom tillgång till bostäder är en förutsättning för Socialnämnden att stödja personer med behov av insatser.

Socialnämnden anser att det är viktigt med tydlighet i översiktsplanen vad gäller bostadsförsörjning för medborgare med särskilda behov. Då Socialnämnden inte äger eller bygger egna bostäder är verksamheten beroende av att det skapas ett blandat bestånd av bostadstyper.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Tekniska nämnden noterar att översiktsplanen saknar riktlinjer för markanvändning för hushållsavfall och hushållsnära förpackningsåtervinning. Avfall från hushåll och verksamheter bör nämnas under riktlinjer under gällande avfallsplan för Ekerö kommun.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende avfall från hushåll och verksamheter.

Mälaröcentern anser att strandskyddet alltid bör upphävas i detaljplaner och i övrigt begränsas till 100 meter.

Ekerö kommuns kommentar:

Strandskydd regleras av miljöbalken.

AB Ekerö Bostäder efterfrågar tydligare förklaringar om hur nya stadsrum kan skapas i utpekade område för förtätning och centrum/småstad i översiktsplanen, avseende lokalisering av nya bostadsområden och typ av bebyggelse och funktioner. Även några privatpersoner efterfrågar tydligare beskrivningar om gestaltning av bostadshus samt upplåtelseformer.

Ekerö kommuns kommentarer:

Översiktsplanens riktlinjer om lokalisering, placering och utformning kompletteras med att kommunens kulturmiljöprogram ska tillämpas i samband med detaljplanering, markanvisning av kommunal mark, vid utformning av allmänna platser samt vid planering för kommunala byggnader och anläggningar.

Någon privatperson anser att det behövs en förklaring om hur kommunen tänker tillvarata enskilda intressen i efterföljande planering och hur kommunen säkerställer en rättssäker handläggning av ärenden.

Ekerö kommuns kommentar:

Plan- och bygglagen reglerar hur enskilda och allmänna intressen ska hanteras i detaljplanering och bygglov.

Slotts- och herrgårdsmiljöer

En person påpekar att översiktsplanen glömt att markera hela Kungsberga by som kulturmiljö för dess herrgårdsmiljö och att Svartsjö torp lyfts fram felaktigt eftersom det är ingen herrgårdsmiljö.

Ekerö kommuns kommentar:

Kungsberga by är en oskiftad by med medeltida anor. Området bedöms inte ligga inom riksintresse för kulturmiljövård. Svartsjö kungliga slottsmiljö utgör riksintresse för kulturmiljövård. Till Svartsjö slott hörde flera torpmiljöer. Ett av de kvarvarande är Fiskarudden från 1723 som är statligt byggnadsminne.

Vatten, avlopp och dagvatten

Länsstyrelsen efterfrågar ett förhållningssätt som innebär att kommunen undviker att släppa fram ny bebyggelse innan man byggt ut allmänt VA. Länsstyrelsen anser att riktlinjen om ny- eller tillbyggnad utanför kommunens VA-verksamhetsområde riskerar att feltolkas avseende undantag för områden utan färje- eller broförbindelse. De anser också att dessa frågor alltid ska bedömas i det enskilda fallet. Byggnadsnämnden efterlyser en avvägning mot VA-planen, så att man klargör när enstaka kompletteringar kan ske respektive när gemensamma va-lösningar ska avvaktas. Mälaröcentern anser att enskilda avlopp bör tillåtas där sådana kan ordnas inom egen fastighet om ett kommunalt VA ligger 10 år eller längre framåt i tiden.

Ekerö kommuns översiktsplan:

Översiktsplanen kompletteras med riktlinjer om detaljplanekrav inom utbyggnadsområden och förtätningsområden, samt att enstaka nya bostäder kan prövas i varje enskilt fall genom förhandsbesked.

Länsstyrelsen efterfrågar ett förtydligande i översiktsplanen vad avsikterna är för området som idag berörs av Ekebyhovs reningsverk.

Ekerö kommuns översiktsplan:

Översiktsplanen anger att området vid Ekebyhovs reningsverk ska kunna utvecklas med ytterligare verksamheter.

Roslagsvatten anser att tätortsbandet bör förtätas ytterligare för att skapa tillskott i VA-ekonomin. Utanför tätortsbandet önskar Roslagsvatten endast måttlig förtätning då det ger underskott i VA-ekonomin. Roslagsvatten framför att utbyggnaden av kommunalt VA är dyrt och i många omvandlingsområden kostar en utbyggnad mer än intäkterna från anläggningsavgifterna. Översiktsplanen måste se till att VA-ekonomin ska hållas i balans och att VA-taxan inte ska skjuta i höjden. Detta bör beskrivas i översiktsplanen.

Mälaröcentern anser att vattenförsörjningen är ett problem i kommunens norra delar. Mälaröcentern och en privatperson anser att VA-utbyggnaden brådskar av miljöskäl, särskilt på södra Färingsö.

En privatperson anser att områden som idag saknar kommunalt VA, bör betraktas som prioriterade utvecklingsområden i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen delar bedömningen att VA-utbyggnad på södra Färingsö är angelägen av miljöskäl. VA-utbyggnad måste dock samordnas med andra större utbyggnader av planområden för att inte ge orimliga ekonomiska konsekvenser.

AB Ekerö Bostäder framhåller att vissa områden som markeras som centrum/småstad, saknar VA-kapacitet och anser att om utbyggnaden av VA inte bedöms möjligt att prioritera till dessa områden, bör dessa områden tas bort ur förslaget.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen avser att bygga ut erforderligt vatten och avlopp inom områden som markeras som centrum/småstad.

En person anser att kommunen bör prioritera utbyggnad i förtätningsområden som är i kontakt med Mälaren. Dessa områden bör anslutas till det kommunala VA-nätet för att minska risken för försurat och förgiftat dricksvatten.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Dricksvatten och vattenkvalitet

Länsstyrelsen vill att kommunen lyfter att den ökade tillrinningen av dagvatten via ytavrinning som blir resultatet av förväntade klimatförändringar är ett hot mot Mälaren som dricksvattentäkt.

Trafikverket vill att översiktsplanen utvecklar beskrivningen om hur Mälaren ska skyddas i framtiden och hur det påverkar kommunal planering.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende hantering av framtida klimatförändringar. I övrigt bedöms översiktsplanen hålla lämplig detaljeringsgrad. Kommunen bedömer att Mälarens betydelse och skyddsvärde framgår på ett tydligt sätt. Dagvattnets betydelse för bebyggelse- och vattenmiljön, liksom kopplingen till ökad risk för översvämning i samband med klimatförändringar, hanteras i en kommande dagvattenstrategi.

Upplands-Bro kommun ser positivt på att Ekerö vill verka för att Mälaren även fortsatt skyddas som dricksvattentäkt samt för att Uppsalaåsens funktion som reservvattentäkt för Stockholmsregionen säkerställs. Miljönämnden anser att det tydligare bör framgå hur Uppsalaåsens funktion som reservvattentäkt ska säkerställas med anledning av utbyggnadsområden i Älvnäs och Sundby. Även Mälaröarnas Naturskyddsförening påpekar att Mälarens betydelse som vattentäkt inte ska underskattas. Miljönämnden anser vidare att det inte framgår hur kommunen avser följa gällande miljökvalitetsnormer. Det är särskilt angeläget att det framgår hur miljökvalitetsnormerna för vatten påverkas.

Ekerö kommuns kommentar:

Frågan om Uppsalaåsens funktion som reservvattentäkt studeras djupare i samband med efterföljande detaljplanering av utbyggnadsområden i Älvnäs och Sundby.

Miljönämnden anser att översiktsplanen bör ange en riktlinje i samband med upprättande av detaljplan, att detaljplanens påverkan på aktuell recipient ska utredas.

Miljöpartiet anser att översiktsplanen bör tydliggöra hur jordbruket och hästnäringen ska kunna minska sin miljöpåverkan på dricksvattentäkten Mälaren.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplaneförslaget bedöms hålla en lämplig detaljeringsgrad. Kommunen bedömer att Mälarens betydelse och skyddsvärde framgår på ett tydligt sätt.

Översvämningssrisker

Länsstyrelsen informerar om att avsteg från deras rekommenderade lägsta bebyggelsenivåer är möjliga om kommunen kan visa att bebyggelsen inte påverkas av översvämning eller är en risk för människornas hälsa och säkerhet.

Miljöpartiet anser att kommunen bör motivera varför man inte avser att följa Länsstyrelsens rekommendationer att ny bebyggelse bör ges en grundläggningsnivå om lägst 2,7 meter över medelvattennivån. Vidare bör översiktsplanen tydliggöra hur kommunen avser bidra till att minska havsnivåhöjningarna. Byggnadsnämnden anser att riktlinjen om lägsta grundläggningsnivå för enstaka mindre värdefulla byggnader bör förtydligas så att det framgår att det rör exempelvis komplementbyggnader och inte enbostadshus.

Några privatpersoner anser att det är problematiskt att översiktsplanen inte analyserar konsekvenserna av den beslutade höjningen av medelvattenståndet under Mälarens vårflood på befintlig och kommande bebyggelse på låglänta områden.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas med att om det inte är möjligt eller rimligt att följa rekommenderade lägsta grundläggningsnivåer ska området skyddas genom exempelvis tekniska anläggningsåtgärder exempel. Riktlinjen om lägsta grundläggningsnivå för komplementbyggnader förtydligas avseende att den rör komplementbyggnader.

Länsstyrelsen efterfrågar ett förtydligande i översiktsplanen hur förorenade områden ska hanteras i framtida planprocesser samt förorenade områden där situationen riskerar att förvärras av stigande havsnivåer och extrema väderförhållanden.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen avser att ta fram ett strategidokument om förorenad mark och nedlagda deponier i områden med risk för ras eller skred eller i områden med risk för översvämningar med anledning av höga flöden till följd av ökad nederbörd.

En privatperson motsätter sig förslaget om en ny gång- och cykelväg längs stranden mellan Asknäs och Ekerö centrum. Det är översvämningssrisk i området och det finns ett pågående ärende hos Länsstyrelsens naturvårdsenhet om anläggning av våtmark i anslutning till Natura 2000-område i Asknäsviken.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att en gångväg längs strandlinjen inom tätortsbandet bör utredas. Möjligheten att gå längs strandlinjen kan ge attraktiva promenadstråk till badplatser, småbåtshamnar och vackra vyer.

En person motsätter sig den riskbild som översiktsplanen beskriver i avseende bland annat översvämningssrisk och klimatförändringar på grund av koldioxidutsläpp. Personen anser också att visionerna som beskrivs i översiktsplanen inte är uppnåbara eftersom förutsättningarna som beskrivs inte är tillräckliga.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende hantering av framtida klimatförändringar.

Ljudmiljö

Länsstyrelsen saknar förhållningssätt relaterat till förtätning av bostäder i områden som påverkas av buller från t.ex. skjutbana, motocrossbana och flygfält.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende bostäder i närheten av t.ex. skjutbana, motocrossbana, flygfält och marina.

En privatperson anser att bullernivåerna vid bebyggelse som översiktsplanen tillåter verkar blir för höga. En annan privatperson anser att tillväxten som föreslås i översiktsplanen kommer att innebära buller och trafikstörningar.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att förslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö och en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling.

Energi

Tekniska nämnden bedömer att ursprung på biobränsle kan bli svårt att säkerställa utifrån bland annat offentlig upphandlingssynpunkt.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen revideras avseende ursprung på biobränsle.

Kartor

Markanvändning, förslag

Länsstyrelsen anser att ställningstagandena i kapitlet "Förutsättningar" behöver synliggöras och redovisas på markanvändningskartan.

Ekerö kommuns kommentar:

Kapitlet "Förutsättningar" beskriver allmänna intressen utifrån berörd lagstiftning eller känd kunskap. Kommunens ställningstaganden återfinns i kapitlet "Användning av mark- och vattenområden". I de fall ett allmänt intresse i någon mån avvägs mot andra allmänna intressen markeras det i en ruta i marginalen i kapitlet "Förutsättningar". Översiktsplanen kompletteras med en karta som visar vilka områden som berörs av avvägningar mellan olika intressen.

Länsstyrelsen anser att kartorna, särskilt markanvändningskartorna, behöver kompletteras med platsnamn för att ge bättre stöd i tolkningen av planförslaget. Även några privatpersoner anser att kartorna behöver kompletteras med Ortsnamn och utförligare redovisning av befintligt vägnät. Någon person anser att gränserna mellan olika områden är diffusa.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanens kartor kompletteras med platsnamn.

Länsstyrelsen anser att omvandlingsområdena som har låg prioritet i VA-planen bör få en annan beteckning än övriga utbyggnadsområden på markanvändningskartan. Beteckningen på dessa skulle förslagsvis kunna bytas från "Förtätning befintlig bebyggelse" till "förtätning efter kommunal VA-anslutning".

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanens beteckningar på de områden som omfattas av VA-planen på lång sikt ges beteckningen "Förtätning befintlig bebyggelse, efter år 2030 (efter VA-anslutning)".

SLL - Tillväxt- och regionplanenämnden anser att gröna länken genom Ekerö centrum bör framgå av mark- och vattenanvändningskartan som ett viktigt grönt samband och ett regionalt intresse.

Ekerö kommuns kommentar:

Området för centrum/småstad vid Älvnäs preciseras så att det framgår hur den gröna kilen kan säkerställas.

Tekniska nämnden anser att kartorna är bra placerade och fint utformade.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Mälaröcentern anser att kartmaterialet är lättläst och illustrativt, men att det behöver kompletteras. Bostadsrättsföreningen Stenhuggarebyn anser att kartorna är svårlästa på grund av skalan och efterfrågar flera inzoomningar för en förbättrad läsbarhet.

En person anser att det behövs utförligare förklaringar till vad vissa av symbolerna på kartan innebär i praktiken. Bland annat behövs en förklaring för vad sträckningen mellan cirkarna i lokalt centrum betyder i praktiken; på vad det innebär när markeringen för lokalt centrum överlappar markeringen för förtätning i befintlig bebyggelse; vad markeringen för förtätning på lång sikt innebär. Personen anser att det är svårt att särskilja vad som är skrafferat och vad som är färgmarkerat på markanvändningskartan, till exempel på Lovö.

Ekerö kommuns kommentar:

Kartan över markanvändning förtydligas avseende lokala centra, samt val av färger och skraffering för ökad tydlighet.

Mälaröcentern anser att kartan över markanvändning bör kompletteras med Sjöängsbyn på Munsö. På kartan saknas även ett befintligt verksamhetsområde vid Lötens på Munsö.

Ekerö kommuns kommentar:

Markanvändningskartan kompletteras med markering av Lötens verksamhetsområde.

Lovö Hembygdsförening saknar en karta med markägareförhållanden i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

En översiktsplan ska behandla allmänna intressen enligt plan- och bygglagen och miljöbalken. Markägareförhållanden utgör enskilda intressen som prövas i efterföljande planering.

Flera personer påpekar att kommunen missat att markera flera befintliga hästgårdar och ridstall på Södra Färingsö.

Ekerö kommuns kommentar:

På markanvändningskartan markeras större hästgårdar och stall med mer än 20 hästar. Översiktsplanen förtydligas avseende markering av större hästgårdar och stall.

Markanvändning tätortsbandet, förslag

Miljönämnden anser att det bör finnas en karta som redovisar vilka samhällen/vägavsnitt inom tätortsbandet där kommunen överväger att acceptera högre bullervärden än 55 dBA vid fasad.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende vilka områden som kommunen överväger att acceptera högre bullervärden än 55 dBA vid fasad.

Riksintressen

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen bör redovisa ytan influensområde för riksintresset Arlanda och Bromma flygplats. Översiktsplanen behöver tydligare visa att både höga objekt över 20 meter över markytan och starkströmsanläggningar kan påverka luftfartens system negativt. Även Trafikverket saknar en karta som redovisar influensområde för riksintresset Arlanda och Bromma flygplats.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas och kompletteras i text och på karta avseende influensområdet för riksintresset Arlanda och Bromma flygplats och vad som kan påverka luftfartens system.

Länsstyrelsen vill att den planerade 400 kV sjökabeln som ska förläggas mellan Lovö och Kärsö ska redovisas i text och på karta i översiktsplanen. Även Svenska kraftnät vill att denna planerade sjökabel omnämns i översiktsplanen och synliggörs i översiktsplanens kartmaterial eftersom den kommer att ha bäring på transmissionsnätet i såväl Stockholmsregionen som i Ekerö.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras i text och på karta avseende framtida sjökabel mellan Lovö och Kärsö.

Sjöfartsverket anser att allmänna farleder och farleder av riksintresse bör ritas in i en större karta. Detta för att upprätthålla en hög medvetenhet om vattenvägarna och dess potential. Även

Trafikverket anser att allmänna farleder och farleder av riksintresse ska ritas in i en större karta i översiktsplanen, för att upprätthålla en hög medvetenhet om vattenvägarna och dess potential.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras i text och på karta avseende allmänna farleder. Farleder av riksintresse markeras på en karta över samtliga riksintressen.

Regler enligt lagstiftning

Länsstyrelsen anser att kyrkor och fornlämningar också ska redovisas på kartorna som visar regler enligt lagstiftning samt att statliga och enskilda byggnadsminnen bör åtskiljas.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanens karta över regler enligt lagstiftning kompletteras med kyrkor och fornlämningar.

Förutsättningar

Riksstressen

Miljönämnden anser att Mälarens betydelse och skyddsvärde bör lyftas fram bättre. Kommunens vattenöversikt bör uppdateras och införlivas i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att Mälarens betydelse och skyddsvärde framgår på ett tydligt sätt.

Långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling

Miljöpartiet saknar en definition på begreppet hållbar utveckling. Miljöpartiet hade önskat att klimatsårbarhetsanalysen och hållbarhets- och miljöstrategin var färdiga att bearbetas in i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att utredningen har kommit så pass långt att det är möjligt att dra slutsatser utifrån översiktsplanens roll som strategiskt styrdokument för kommunens framtida mark- och vattenanvändning.

Ekerö kommuns tillväxt

AB Ekerö Bostäder framhåller att översiktsplanen felaktigt beskriver att det råder bostadsbrist enbart i centralorten Ekerö tätort, när bristen på bostäder förekommer i hela kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen utgår från kommunens bedömningar i Bostadsbyggnads- och markanvändningsplan 2016.

Socialdemokraterna vill att översiktsplanen lyfter fram behovet av fler mindre bostäder, då behovet av bostäder för unga och äldre är stort.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende behovet av bostäder av olika storlekar och upplåtelseformer.

En person anser att det är bra att kommunen tagit fram en gestaltningspolicy för att göra Ekerö vackrare. Det finns vissa områden som är i behov av renovering, till exempel Tappströmsbron, husen i Ekerö centrum samt skyltningen generellt i kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Naturvård

Länsstyrelsen anser att det inte framgår i översiktsplanen om LIS-områdena som redovisas i kapitel "Förutsättningar" är områden som ska utredas vidare eller om områdena ska ses som formellt identifierade som LIS-områden av kommunen. LIS-områden vid Mälaren är begränsade till mindre områden i anslutning till redan exploaterade områden. Utredning av eventuella LIS-områden bör göras innan översiktsplanen går ut på utställning eller att LIS-områdena utnämns i en fördjupning av översiktsplanen eller genom ett tillägg till översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende beskrivning av föreslagna LIS-områden.

Länsstyrelsen vill att kommunen förtydligar vilka delar av Länsstyrelsens rekommendationer för ny bebyggelse längs Mälarens stränder som kommunen är kritisk till och om detta har påverkat utbyggnadsförslagen redovisade i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Breddad kunskap bland samhällets berörda aktörer ger anledning till omprövning av kommunens syn på avsteg från rekommenderade lägsta grundläggningsnivåer.

Översiktsplanen revideras därför i enlighet med Länsstyrelsens rekommendationer för ny bebyggelse längs Mälarens stränder.

Eneby-Enlunda vägsamfällighet påpekar att kommunen har i översiktsplanen glömt utmarkera en stor tall i Enlunda som skyddsvärd.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplaneförslaget bedöms hålla en lämplig detaljeringsgrad.

Kulturmiljövård

Länsstyrelsen accepterar kommunens bedömning att de värden som anges i riksintressenas värdetexter är koncentrerade inom de identifierade värdekärnorna. Vad gäller avgränsning av riksintresseområden hänvisar Länsstyrelsen till den pågående översynen av länets riksintresse för kulturmiljövård.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen anser att riksintresseområdena bör begränsas till att enbart omfatta de identifierade värdekärnorna.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på den översyn av länets riksintressen för kulturmiljövården som Länsstyrelsen genomför de närmaste åren.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen bör förtydligas avseende att all planerad byggnation invid och inom fornlämning kräver tillstånd från Länsstyrelsen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende fornlämningars lagstadgade skydd.

En person vill att Asknäs gårds väg ska markeras som kulturhistorisk värdefull i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Asknäs gård ingår i ett område som utgör värdekärna av riksintresse för kulturmiljövården.

Kommunen bedömer att översiktsplanen beskriver kulturhistoriskt värdefulla miljöer på ett tydligt sätt.

En person frågar varför kommunen inte värnar om Mälaröarnas unika odlingslandskap med ekonomibyggnader.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att förslaget ger en sammantaget god bebyggd miljö och en långsiktig hållbar och robust samhällsutveckling.

Kommunikationer (infrastruktur)

Länsstyrelsen påpekar att Ekerövägen/261 felaktigt anges som riksintresse. Även Trafikverket påpekar att stycket om Ekerövägen/261 är felaktigt placerad under rubriken "Riksintresse för kommunikationer", då vägen inte utgör riksintresse.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen korrigeras avseende beskrivningen av Ekerövägen/261.

Länsstyrelsen saknar en beskrivning av näringslivets transporter. Kommunen behöver redovisa transporterna av farligt gods, nuläge och hur den framtida planen ser ut för dessa. I översiktsplanen föreslår kommunen att en del av Ekerövägen/261 genom Ekerö centrum ska klassificeras som en sekundär transportled för farligt gods. Länsstyrelsen anser att frågan bör hanteras i en övergripande riskanalys över det rekommenderade transportnätet för farligt gods inom kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med en beskrivning av näringslivets transporter.

Länsstyrelsen och Trafikverket anser att det bör framgå av översiktsplanen att del av Ekerövägen/261 och väg 800 mellan Ekerö centrum och Stenhamra utgör funktionellt prioriterat vägnät för kollektivtrafik och dagliga personresor med bil.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med att Ekerövägen/261 och väg 800 mellan Ekerö centrum och Stenhamra utgör funktionellt prioriterat vägnät för kollektivtrafik och dagliga personresor.

Swedavia konstaterar att de planerade åtgärderna ligger delvis innanför Bromma flygplats influensområde och medger en byggnationshöjd från 56,564 m.ö.h (RH2000) beroende på position. Understigs den angivna höjden, utöver att flyghinderanalysen genomförs för respektive objekt som ska uppföras, har Swedavia inte något att erinra. Myndigheten har inget att erinra vad gäller flygbuller, eftersom området ligger utanför flygplatsens bullerkurvor för maximal ljudnivå.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med uppgifter om Bromma flygplats influensområde.

Miljöpartiet vill att buller och andra negativa konsekvenser på grund av flygplatsen Skå beskrivs tydligare.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplaneförslaget bedöms hålla en lämplig detaljeringsgrad.

Socialdemokraterna anser att beskrivningen av kollektivtrafik bör kompletteras med att det saknas ett fullgott resecentrum i kommunen och att kommunens kollektivtrafik är helt beroende av Brommaplan.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen bedöms beskriva dagens kollektivtrafik på ett tydligt sätt.

Någon person anser att Trafikverkets information om Förbifart Stockholms påfarter och avfarter ska hanteras som en förutsättning i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplaneförslaget bedöms hålla en lämplig detaljeringsgrad.

Tekniska anläggningar

Länsstyrelsen anser att det är angeläget att kommunen i sin översyn vattentäkter som inte längre används, tar hänsyn till eventuella lokala och regionala behov av reservvatten samt nödvatten.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende att översynen av vattentäkter som inte längre används bland annat ska ta hänsyn till eventuella lokala och regionala behov av reservvatten samt nödvatten.

Tekniska nämnden anser att allmänförklarade anläggningar bör noteras i översiktsplanen under "Vattenförsörjning och avlopp".

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende allmänförklarade anläggningar.

Miljöskydd, hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen uppmärksammar att översiktsplanen felaktigt skriver att kommunen har tillsyn över Lötens täktverksamhet. Texten bör revideras eftersom det är Länsstyrelsen som har tillsyn på Lötén.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen korrigeras avseende tillsyn över Lötens täktverksamhet.

En person påpekar att kommunen bör informera om att vattenkvaliteten i Långtarmen är otillräcklig eftersom kreosotgift har läckt ut i Långtarmen strax norr om Busviken på grund av en befintlig brygga i giftigt material.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen uppdateras avseende beskrivning av vattenförekomster i enlighet med vattenmyndighetens beslut i december 2016.

Synpunkter av redaktionell karaktär

Nya statliga underlag

Länsstyrelsen informerar om att beskrivningarna av de olika vattenförekomsterna i kommunen behöver uppdateras för att stämma med statusklassning och normer enligt beslut i december 2016. Planen kan också kompletteras med information om möjliga åtgärder och förbättringar som kommunen ansvarar för enligt vattenmyndighetens åtgärdsprogram 2016-2021.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen uppdateras avseende beskrivning av vattenförekomster i enlighet med vattenmyndighetens beslut i december 2016.

Naturvårdsverkets och Havs- och vattenmyndighetens har uppdaterat riksintresseområden för friluftsliv i beslut den 19 januari 2017.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen uppdateras i enlighet med beslutet i januari 2017.

Byggnadsnämnden, miljönämnden, Kommunala rådet för funktionshinderfrågor samt några privatpersoner har vissa synpunkter av redaktionell karaktär, önskan om förtydliganden och påpekanden om faktafel som bör korrigeras.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen revideras i de avseenden det är relevant.

Översiktsplanens upplägg

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen har ett tydligt upplägg som gör att det är lätt att orientera sig i dokumentet och få en bild av kommunens vision för Ekerö som småstad. Överlag är planen också konkret med tydliga ställningstaganden som kan ge stöd i den fortsatta planeringen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras med tillfredsställelse.

Socialdemokraterna anser generellt att det är ett välskrivet och väl genomarbetat utkast till översiktsplan.

Mälaröarnas Naturskyddsförening framhåller att det är ett imponerande arbete som nedlagts på översiktsplanen, som trots sin omfattning är förhållandevis överskådlig och lättillgänglig.

Några privatpersoner anser att översiktsplanen är innehållsrik och överskådlig. Medan någon annan efterfrågar att översiktsplanedokumentet delas upp på ett sätt som gör att invånare lättare kan hitta sitt område.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Miljönämnden och byggnadsnämnden anser att kapitlen relaterar dåligt till varandra. Det saknas kopplingar och finns motsägelser mellan mål, ställningstaganden och riktlinjer. Byggnadsnämnden anser att det tydligare bör framgå vilka avvägningar och ställningstaganden som görs.

Miljöpartiet påpekar också att det saknas en koppling mellan målsättningen i de strategiska ställningstagandena och översiktsplanen. Det finns inga hänvisningar i texterna som syftar till uppfyllandet av målen.

Några personer påpekar också att det är svårt att avläsa och förstå konsekvenserna av utvecklingsförslagen i planen. De efterfrågar en tydligare uppställning i dokumentet så att läsare först ges en förståelse för nuläget och därefter avsikterna för framtiden.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplaneförslaget tydligt anger kommunens vision, mål, strategiska frågor, hur kommunen vill att mark- och vattenområden ska användas i framtiden och avvägningar mellan allmänna intressen.

Kultur- och fritidsnämnden påpekar att riktlinjer för ridverksamhet finns både under "Användning av mark- och vattenområden" och under "Förutsättningar". Dessa motsäger delvis varandra när det gäller hur verksamheten ska prioriteras på Södra Färingsö till förmån för bebyggelse inom tätortsbandet.

Även Mälaröcentern anser att översiktsplanen är delvis motsägelsefull då samma ämnen avhandlas under flera kapitel med delvis olika bedömningar och riktlinjer.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas så att kapitlet Förutsättningar inte rymmer några riktlinjer.

En person anser att det inte går att utläsa om all föreslagen ny exploatering är förenlig med översiktsplanens ställningstagande om att värna tätortsnära naturområden.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende avvägning mellan olika allmänna intressen.

Begrepp och formuleringar

Länsstyrelsen vill att uttrycket "samlad bebyggelse" byts ut till "sammanhållen bebyggelse" och att definitionen ändras i enlighet till PBL 2010:900.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen korrigeras avseende sammanhållen bebyggelse.

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor anser att ordet "funktionshindrade" ska ersättas med "personer med funktionsnedsättning".

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen korrigeras avseende personer med funktionsnedsättning.

Någon privatperson påpekar att översiktsplanen utgörs av expertspråk, politikerspråk och byråkratspråk i en blandning, vilket gör innehållet svårförstådd.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen revideras i de avseenden det är relevant.

Lovö hembygdsförening anser att översiktsplanen har för vaga skrivningar. De anser att planen riskerar att missa sin uppgift att kunna styra många års politiska beslut om kommunens framtid. De föreslår att översiktsplanen ges en kortare planperiod till 10 år för att kunna göra starkare skrivningar.

Några privatpersoner kommenterar också att de anser att vissa kapitel är för löst formulerade, att det är svårt att ha en synpunkt på dessa avsnitt och att det är för mycket *bör* och *om*.

Några andra personer anser att översiktsplanen är alltför diffus och svepande i viktiga frågor som utgör centrala ställningstaganden av avgörande karaktär. Framförallt avseende all ny exploatering är tänkt att gestalta sig i föreslagna förtätningsområden, nya bostadsområden och nya centrum/småstad. Någon annan anse att översiktsplanen använder diffusa begrepp såsom

hållbarhet och minskad klimatpåverkan och att det finns riktlinjer i planen som inte baseras på fakta.

Någon privatperson anser att många stycken i översiktsplanen verkar ha kopierats från tidigare utgåvor. Personen anser att översiktsplanen på vissa ställen är motsägelsefull och att modeord används saklöst.

Någon person skulle vilja att samtliga mål i översiktsplanen formuleras utifrån ett önskvärt tillstånd och inte med negativt laddade ord, t.ex. omformulera målet "Vi eftersträvar ett samhälle fritt från rasism och främlingsfientlighet" till "bli den bästa kommunen i Sverige på integration". Andra kommuner använder begrepp som demokrati och delaktighet för att arbeta med dessa frågor.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanens tidshorisont är lämplig, särskilt med tanke på att Ekerö kommun står inför en stor omvandling. Kommunen bedömer att översiktsplanen visar synen på framtida mark- och vattenanvändning på ett tydligt sätt.

Synpunkter om dialogtillfällena

Några privatpersoner har kommenterat själva dialogtillfällena under samrådstiden. Någon anser att informationsmötet i Mälarökyrkan var informativt, med affischer på ett överskådligt sätt samt med möjlighet till samtal med politiker. Några anser att det borde finnas fler tillfällen att lämna synpunkter och möta politiker och tjänstemän.

Flera personer ansåg att tiden att sätta sig in i materialet och komma med synpunkter var för kort och efterfrågar ytterligare möjligheter för medborgarna att komma med synpunkter på översiktsplanen

Någon ansåg att översiktsplanen är alltför övergripande att kunna kommenteras och efterfrågar fler möjligheter att lämna synpunkter vid detaljplanering.

Ekerö kommuns kommentar:

Samrådet följde plan- och bygglagens regler om samråd om översiktsplan.

Yttranden utan erinran

Följande instanser har tagit del av samrådshandlingen och har inget att erinra:

- Försvarmakten
- Luftfartsverket
- Kungliga Tekniska Högskolan
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Stockholms universitet

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen anser att miljökonsekvensbeskrivningen redogör för planförslagets konsekvenser på ett tydligt sätt. Eftersom antaganden om konsekvenser av översiktsplanen förutsätter att planens intentioner och riktlinjer följs i efterföljande planering är det av stor vikt att genomförandet av översiktsplanen följs upp kontinuerligt. Det är därför föredömligt att kommunen avser att varje eller vartannat år följa upp program, planer och strategier som kommunen tar fram för att se hur väl dessa stämmer överens med översiktsplanen

*Ekerö kommuns kommentar:
Noteras med tillfredsställelse.*

Statens fastighetsverk saknar vissa Natura 2000-områden samt Statens fastighetsverks frivilliga avsättningar av värdefull skog i miljökonsekvensbeskrivningen. De efterfrågar också redovisning av Ekerö kommuns möjligheter att utveckla båttransporter och inte enbart landvägar.

*Ekerö kommuns kommentar:
Kartan över naturvärden revideras så att samtliga Natura 2000-områden syns.
Miljökonsekvensbeskrivningen redovisar betydande miljökonsekvenser av översiktsplaneförslaget, inte fastighetsägares intentioner med sin mark.
Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras avseende möjligheter att utveckla båttransporter.*

Statens fastighetsverk uppmärksammar att miljökonsekvensbeskrivningen felaktigt anger att nyckelbiotoper har ett formellt skydd.

*Ekerö kommuns kommentar:
Miljökonsekvensbeskrivningen korrigeras.*

Byggnadsnämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen bör förtydliga att ett rationellt jordbruk är svårt att behålla på södra Färingsö, söder om Stenhamravägen, med bebyggelseförslaget. Vid omfattande bebyggelse på jordbruksmark är det av största vikt att säkra andra delar av kommunen för rationellt jordbruk. Även stora ytor produktionsskog vid Nyckelby är angivet som nytt bostadsområde.

*Ekerö kommuns kommentar:
Miljökonsekvensbeskrivningen belyser att jordbruksmark och skogsmark tas i anspråk vid bebyggelse av nya områden och sätter det i relation till kommunens utmaning att möta Stockholmsregionens befolkningsökning.*

Byggnadsnämnden anser att flera ställningstaganden i miljökonsekvensbeskrivningen skulle kunna integreras med översiktsplaneförslagets övriga.

*Ekerö kommuns kommentar:
Miljökonsekvensbeskrivningen redovisar betydande miljökonsekvenser av översiktsplaneförslaget. Den omfattar inga ställningstaganden om mark- och vattenanvändning.*

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen är bristfällig och att översiktsplanens betydande miljöpåverkan inte framgår tillräckligt tydligt. De anser att beskrivningen av miljökonsekvenser i alltför stor grad hänskjuts till kommande detaljplanering och påpekar att det inte framgår hur miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning har beaktats i planförslaget. Det framgår inte vilka rimliga alternativ som har analyserats och vilka motiven är för valt alternativ. Miljönämnden anser vidare att de förslag på åtgärder som föreslås för att begränsa/hindra miljökonsekvenser bör förtydligas och lyftas fram.

Miljönämnden påpekar att flera av de nya bostadsområden samt förtätningar som föreslås inte är konsekvensbedömda och att det inte framgår om förtätning inom befintliga områden samt redan påbörjade detaljplaner täcker behovet av bostadsförsörjning fram till år 2050.

Miljönämnden ser en risk att skyddsvärd mark och/eller områden som inte har tillgång till lämplig infrastruktur föreslås för nya bostadsområden.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att planförslagets konsekvenser framgår på ett tydligt sätt och att översiktsplanen hänskjuter relevanta frågor till en efterföljande detaljplanering. Översiktsplanen kompletteras med en karta som visar avvägningar mellan olika allmänna intressen.

Tekniska nämnden delar miljökonsekvensbeskrivningens bedömning att förslagen avseende förtätning av tätorterna medför goda sociala och ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Tekniska nämnden noterar att beskrivningen om farligt gods via sjövägen är felaktig. Det rör enbart farligt gods från projektet Förbifart Stockholm/E4. Andra verksamheter i kommunen fraktar farligt gods via fordonleder.

Ekerö kommuns kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen korrigeras avseende farligt gods via sjövägen.

Några personer ifrågasätter bedömningen att den planerade befolkningsökningen inte kommer att innebära några större skillnader för miljö. Någon person anser att miljökonsekvensbeskrivningen bör utvecklas så att miljöpåverkan redovisas mer utförligt avseende: planalternativet, nollalternativet, och för alternativa planförslag som bättre bidrar till syfte med planen, samt hur miljöpåverkan av dessa olika planalternativ ser ut i förhållande till varandra. Det framgår inte av översiktsplanen eller MKB hur miljöbedömningen som redovisas i MKB för översiktsplan har integrerats i eller påverkat utformningen av översiktsplaneförslaget.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att planförslagets konsekvenser framgår på ett tydligt sätt.

Öppet hus – dialogfrågor

Under samrådstiden hölls två samrådsmöten i forma av öppet hus dit intresserade fick komma för att få information, ställa frågor och diskutera om samrådsförslaget med ansvariga politiker och tjänstepersoner.

På öppet hus-mötena fick intresserade besvara frågor om var i Ekerö kommun som de själva brukar utföra sina fritidsaktiviteter och vilka områden i Ekerö kommun som de själva anser bör växa, få fler invånare, på lång sikt (till år 2050). Frågorna besvarades genom att fästa en knappnål på en kommunkarta. Under mötena tillfrågades även besökare vad de förknippar med ordet småstad. Svaren på frågorna sammanfattas nedan.

Vilka områden i Ekerö anser du bör växa, få fler invånare, på lång sikt (till år 2050)?

Vid öppet hus i Ekerö centrum ansåg många att områden norr om Enlunda, Svanhagen och Ekerö centrum bör växa med fler invånare. Vid öppet hus i Stenhamra centrum ansåg många att framförallt Stenhamra centrum och Svanhagen bör växa med fler invånare. Andra områden markerades även ut på kartan, bland annat Troxhammar, Träkvista och Västeräng.

Var i Ekerö kommun brukar du utöva dina fritidsaktiviteter?

Vid öppet hus i Ekerö centrum var det framförallt Jungfrusundsåsen, Troxhammar och naturområden mellan Älvnäs, Närlunda och Sandudden som pekades ut som områden för fritidsaktiviteter. Vid öppet hus i Stenhamra centrum pekades Stenhamra centrum, Svanhagen, Skå och Troxhammar ut som de främsta områdena för fritidsaktiviteter. Utöver dessa områden markerades även ett stort antal andra områden ut som platser viktiga för fritidsaktiviteter för enskilda.

Vad förknippar du med ordet småstad?

Bebyggelsens storlek och gestaltning

Överlag ansåg deltagarna vid öppet hus-mötena att det är positivt att det byggs i kommunen, men anser att bebyggelsen ska hållas låg. Flera kommenterade att mer fokus ska vara på "små" än "stad". Vissa påpekade att småstad inte ska betyda utglesade villaområden. Det framkom även synpunkter om att kommunen inte ska göras till stad, utan att kommunen ska bevara befintlig lantortskänsla.

Flera personer ansåg att småstad inte bör betyda höghus och hus högre än fem våningar enbart på enstaka platser. De flesta ansåg att lägre än fyra våningar är att föredra för att bibehålla kontakt mellan gata/gård och bostad. Det framkom några synpunkter om att småstad bör utformas med varierad bebyggelse och olika upplåtelseformer med närhet till staden och natur och lokal handel. Några personer nämnde Erskines Ekerö centrum, Sigtuna, Trosa och Mariefred som bra exempel på modern småstadsbebyggelse.

Några personer ansåg att det är viktigt med en visuellt synlig historisk förankring i en småstad. Det är viktigt att bevara gamla byggnader. Någon person ansåg att kommunens vision ska utgå från Ekerös kulturöar.

Någon person ansåg att småstad kommer innebära att kommunen måste lägga mer resurser på skötsel och renhållning av allmänna platser.

Ridvägar

Några personer påpekade behovet av nya och fler ridvägar i kommunen.

Badhus

Många personer påpekade att en småstad och Ekerö kommun måstes ha en simhall och att kommunen behöver ett badhus.

Energi och kraftledning

Någon person kommenterade att den tänkta kraftledningen genom Träkvista mot Fantholmen verkar vara feldragen.

Elbilar, persontransport och kollektivtrafik

Någon påpekade att utvecklingen till en småstad först kräver en fungerande infrastruktur. Många personer ansåg att god kollektivtrafik är viktigt och att det bör finnas trygga cykelvägar i kommunen. Några ansåg att buss och båt bör vara självklara kollektiva färdmedel i kommunen. Några personer ansåg att det bör finnas laddningsställen för elbilar.

Några personer uttryckte oro över att utvecklingen till en småstad kommer att innebära ökad trafik genom kommunen, färre parkeringar, ökad brottslighet och att naturen försvinner på grund av exploatering.

Friluftsliv och fritidsområden

Några personer ansåg att det är viktigt med tillgång till friluftsområden och föreningslokaler i en småstad. Flera personer ansåg att befintliga friluftsmiljöer ska värnas. Några friluftaktiviteter som nämndes på mötena och som önskas bevaras och utvecklas är kolonilotter, motionsvägar, promenadstråk i naturen och nära vatten, badplatser, bollplaner och ridleder.

Mötesplatser och service

Många ansåg att det är viktigt med bra serviceutbud, arbetstillfällen och mötesplatser för olika målgrupper. Det ska finnas en blandning av butiker och service i centrum som skapar liv och rörelse. Någon kommenterade att kommunen inte bör tillåta stormarknadsområden som slår ut småbutikerna.

Någon person ansåg att mötesplatser bör finnas för föreningslivet både för sport och andra intressen. Föreningslokaler, ungdomsgårdar och aktivitetscentrum är exempel på mötesplatser som efterfrågades av mötesdeltagare.

Camping

Någon motsätter sig planförslaget på camping i Troxhammar. Någon annan person ifrågasätter varför camping föreslås inom tätortsbandet.

Landsbygd och jordbruk

Några personer ansåg att landsbygden ska bevaras i kommunen och att det levande lantbruk som finns kvar ska bibehållas. De ansåg att det är synd att förstöra kommunens lantliga miljö. Ekerö kommun är en trevlig landsbygdskommun med goda förutsättningar för att bedriva jordbruk och djurhållning. Livsmedelsförsörjningen och energiförsörjningen är viktigt för framtiden.

Naturmark och grönområden

Några personer kommenterade att anledningen till att folk flyttar till Ekerö är närheten till naturen och rekreationsområden. Några andra sade att det är viktigt med närhet till vattnet och badplatser. Någon person ansåg att naturen ska bevaras då den bidrar till en bra boendemiljö och ren luft.

Övrigt

Någon person ansåg att det är viktigt med kommunalt vatten och avlopp.

En annan ansåg att Färingsö servicehem ska behållas som en boendemöjlighet för äldre som inte klarar av att bo kvar i sina villor.

Ändringar och kompletteringar av översiktsplanen

Efter samrådet har planförslaget reviderats med anledning av inkomna synpunkter och utifrån pågående utredningar som utgör planeringunderlag för översiktsplanen. Nedan sammanfattas de större förändringarna.

1. Föreslaget område för centrum/småstad vid Älvnäs preciseras så att det framgår hur den gröna kilen kan säkerställas.
2. Föreslaget bostadsområde väster om Sundby smalnas av något och förlängs västerut.
3. Föreslaget område för industri och verksamheter vid Skå förskjuts något åt nordost.
4. Reservat för framtida kraftledning flyttas något västerut mellan Sundby och Söderberga.
5. Reservat för framtida sjökabel mellan Lovö och Kärsö läggs till.
6. Influenzområde för Bromma flygplats markeras och beskrivs.
7. Löten markeras som befintligt område för industri och verksamheter.
8. Områden för förtätning på lång sikt, efter år 2030, på Kungshatt och nordligaste delen av Färingsö utgår.
9. Fler framtida skolor markeras på markanvändningskartan.
10. Räddningsstationens framtida placering hålls öppen.
11. Föreslaget nytt bostadsområde vid Barrudden preciseras.
12. Ängen på Gällstaö markeras som tätortsnära grönområde.
13. Tätortsnära grönområde norr om Stenhamra minskas.
14. Sträckningen av den föreslagna ridleden på Färingsö revideras något och förtydligas avseende närmare studier i samverkan med berörda ridklubbar, ridskolor och markägare.
15. Översiktsplanen kompletteras med en karta som visar avvägningar mellan olika allmänna intressen.
16. Riktlinjerna förtydligas avseende
 - a. lämplig förtätning på Helgö.
 - b. kommunens avsikter avseende lokala centra i Drottningholm-Kanton, Nya Stenby-Hovgården och Munsö kyrkby-Söderby.
 - c. detaljplanekrav inom utbyggnadsområden och förtätningsområden.
 - d. möjligheter att pröva enstaka byggnader inom grönområden, natur- och kulturmiljö-, rekreationsområden och jordbruksmark genom förhandsbesked.
 - e. att befintliga verksamheter vid Skå flygplats och skjutbanor på Lovö och i Svartsjö bör ges möjlighet att utvecklas.
 - f. en generellt restriktiv hållning mot byggande på jordbruksmark.
 - g. att kommunens kulturmiljöprogram ska beaktas i en avvägning mot andra allmänna intressen.
 - h. utformning av bebyggelse vid låglänt belägen mark.

Översiktsplanen förtydligas även avseende bland annat behovet av bostäder i olika lägen, av olika storlekar och upplåtelseformer, hantering av framtida klimatförändringar, påverkan på riksintresset för kommunikationer, nyttan med breddning av Ekerövägen/261, hamnar av vikt för vattenburna transporter, allmänna farleder, möjligheter att välja pendelbåten och att skapa fler linjesträckningar för pendelbåtar på Mälaren, vikten av god tillgänglighet, vikten av infartsparkeringar, mötesplatser, kulturens värden, bredbandsutbyggnad, energianvändning, cykelns roll som ett prioriterat färdmedel, enskilt huvudmannaskap för vägar, jordbrukets behov av vägbredd, risker och sårbarhet, avfall samt beskrivning av föreslagna LIS-områden

Kartor kompletteras med platsnamn och förtydligas avseende val av färger, symboler och skraffering för ökad tydlighet.

Fortsatt arbete

Ekerö kommun tar för närvarande fram ett antal utredningar, som utgör underlag till översiktsplanen. Väsentliga bidrag från dessa planeringsunderlag har integrerats i översiktsplanens utställningshandling.

Ekerö kommun avser att ta fram nya strategidokument avseende:

- Barns och ungas utemiljöer för att främja deras hälsa och utveckling
- Motiv, aktualitet och konsekvenser av redovisade vägreservat
- Brukningsvärd jordbruksmark
- Förekomst av förorenad mark eller nedlagda deponier i områden med risk för ras och skred eller i områden med risk för översvämningar eller höga flöden till följd av ökad nederbörd.

Enheten för samhällsplanering
Anna Knight

kommunstyrelsen@ekero.se

ÖVERSIKTSPLAN EKERÖ KOMMUN TILL ÅR 2030 – Samrådsförslag

Ekerö kommun har översänt ett förslag till ny översiktsplan till Länsstyrelsen, för samråd enligt 3 kap. 9 § plan- och bygglagen, PBL (2010:900).

Inledning

Stockholms län växer stadigt och ett bostadsbyggande som både håller hög volym och hög takt är avgörande för länets utveckling. Kommunernas översiktsplanering är en grundbult i detta arbete.

En aktuell översiktsplan med tydliga ställningstaganden underlättar framtida detaljplanering för bostadsbebyggelse och är därför ett verktyg för att nå målsättningar om ett ökat bostadsbyggande.

Ekerö kommun har i förslaget till översiktsplan på ett föredömligt och tydligt sätt beskrivit såväl utveckling, som identifierat konflikter mellan exploatering och andra allmänna intressen och klargjort i vilka fall kommunen bedömer att exploateringsintresset ska prioriteras.

Länsstyrelsens uppdrag

Statens inflytande och påverkan i den kommunala översiktsplaneringen ska utövas främst under samrådet. Under samrådet ska länsstyrelsen särskilt ta tillvara och samordna statens intressen, tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om allmänna intressen enligt 2 kapitlet PBL. Länsstyrelsen ska vidare särskilt verka för att riksintressen enligt miljöbalken tillgodoses, att miljö-kvalitetsnormer enligt miljöbalken följs, att mellankommunala frågor samordnas på ett lämpligt sätt och att bebyggelse inte blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

I rollen att samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från Forsvarsmakten, Trafikverket Region Stockholm, Skogsstyrelsen, Svenska kraftnät, Sjöfartsverket och Statens fastighetsverk. Inkomna yttranden bifogas. Länsstyrelsen har även tagit del av yttrande från Tillväxt- och regionplaneförvaltningen vid Stockholms läns landsting.

Yttrandet delas i det följande upp under två rubriker för att tillgodose formella krav på yttrandet. Synpunkterna under rubrik "*Länsstyrelsens synpunkter*" kopplar till de frågor Länsstyrelsen har att bevaka i utställningsskedet enligt 3

kap. 16 § PBL. De synpunkter som framförs under rubrik "*Länsstyrelsens råd angående allmänna intressen*" är att betrakta som råd i enlighet med 3 kap. 10 § punkt 2 PBL, där det framgår att länsstyrelsen under samrådet ska ge råd i fråga om allmänna intressen.

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER

Övergripande synpunkt

- Det är föredömligt att kommunen på ett tydligt sätt har identifierat konflikter mellan exploatering och andra allmänna intressen och klargjort i vilka fall kommunen bedömer att exploateringsintresset ska prioriteras. I några få fall anser Länsstyrelsen att bättre underlag behövs för att kunna ta ställning till om det är lämpligt att prioritera exploateringsintresset. Det gäller exempelvis påverkan på Ekerökilens svaga länk, strandskydd och översvämningrisker.

Riksintressen

Kulturmiljövården – riksintresse enligt 3 kap. 6 § miljöbalken

Länsstyrelsen anser att kommunen i översiktsplanen hanterar kulturmiljöerna på ett bra sätt. Det är positivt att kulturmiljön finns med i visions- och strategidokument och där ses som en väsentlig resurs i kommunens utveckling. Överlag redovisas också kulturmiljöerna på ett bra sätt både när det gäller kulturmiljöer skyddade av kulturmiljölagen och när det gäller riksintresse för kulturmiljövården.

Kommunen har ett förhållandevis nytt kulturmiljöprogram som redovisar riktlinjer för hur olika områden ska hanteras. I översiktsplanen hänvisar man till dessa riktlinjer och Länsstyrelsen förutsätter därför att dessa kommer att följas i kommande detaljplane- och bygglovarbete. I miljökonsekvensbeskrivningen framhålls också vikten av att kulturmiljöprogrammet används som underlag och vägledning vid framtida detaljplanering, gällande var bebyggelsen ska tillkomma och hur den bör utformas.

I Ekerö kommun finns flera riksintressen för kulturmiljövården som tillsammans täcker en anseelig del av kommunens yta. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på den översyn av länets riksintressen för kulturmiljövården som Länsstyrelsen genomför de närmsta åren. Arbetet förväntas resultera i uppdaterade underlag och beskrivningar av riksintresseområdena och deras värde. Även avgränsningar och värdetexter kommer att ses över om det finns behov. En dialog kommer att föras med kommunen under översynen.

I förslaget till översiktsplan föreslås en begränsning av riksintressena till så kallade värdekärnor inom områdena. Dessa är utpekade och avgränsade i planförslaget. Länsstyrelsen accepterar kommunens bedömning att de värden som pekas ut i riksintressenas värdetexter är koncentrerade inom de identifierade värdekärnorna. Vad gäller avgränsningen av riksintresseområdena hänvisar Länsstyrelsen till den pågående översynen.

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

I planförslaget anges att bebyggelseutvecklingen vid Skå, samt utbyggnaden av Förbifarten och breddningen av Ekerövägen kan påverka riksintressen för kulturmiljövården. Flera andra utpekade bebyggelseområden ligger också inom eller tangerar riksintresseområden för kulturmiljövården vilket bör uppmärksammas i planen. Det gäller Sundby, Drottningholm-Kanton, Munsö kyrkby och Nya Stenby-Hovgården som identifieras som lokala centra. Samt Älvnäs, Västeräng och Svanhagen som identifieras som lämpliga platser för tätare bebyggelse med karaktär av centrum och småstad. Drottningholm och Kanton är dessutom världsarv. Länsstyrelsen anser att en utveckling av dessa områden är möjlig men vill framhålla att riksintressets värden behöver beaktas för att undvika att påtaglig skada uppstår. För att Länsstyrelsen ska kunna ge ett tydligare besked krävs en redovisning av omfattningen på den bebyggelse som avses i dessa områden.

Förbifart Stockholm och breddningen av Ekerövägen (väg 261) kommer att påverka såväl riksintressen som världsarv. I kulturarvskonsekvensbedömningen *"Heritage Impact Assessment Phase 2"* gällande Drottningholm och Lovö föreslås en sänkning av hastigheten till 40 km/h förbi Drottningholm mellan Vilan och Kanton. Länsstyrelsen anser att ställningstaganden kring hastighet bör avgöras i det pågående arbetet med ombyggnad av Ekerövägen, eftersom vägens utformning och gestaltning har betydelse för vilken hastighet som är lämplig.

I planförslaget identifieras ett område på Björkö där förtätning av den befintliga bebyggelsen ska ske på längre sikt (efter 2030). Länsstyrelsen anser att det kan vara möjligt att uppföra enstaka komplementsbyggnader förutsatt att hänsyn tas till de kulturhistoriska värden som världsarvet och riksintresset värnar.

Länsstyrelsen anser att en omfattande förtätning inom världsarvet och riksintresset Birka Hovgården inte är genomförbart men att enstaka komplementsbyggnader kan vara möjligt.

Länsstyrelsen stödjer att kommunen arbetar aktivt för en utveckling av de två världsarven som besöksmål.

Det är positivt att stenbrottet och den modernistiska villabebyggelsen på Ramundvägen i Stenhamra avses skyddas i detaljplan.

Kartorna som visar regler enligt lagstiftning bör också ange kyrkor och forn-lämningar och man bör skilja på statliga och enskilda byggnadsminnen.

Vägledning

Riksantikvarieämbetet publicerade 2014 en handbok för riksintressen för kulturmiljövården *"Kulturmiljövårdens riksintressen enligt 3 kap. 6 § miljöbalken"*. Syftet med handboken är att bidra till en mer ändamålsenlig tillämpning av kulturmiljövårdens riksintressen och en ökad samsyn mellan berörda aktörer.

Kommunikationer – riksintresse enligt 3 kap. 8 § miljöbalken

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver förtydliga hur planförslaget kommer att påverka riksintresse för väg (Förbifart Stockholm/E4) och riksintresse för

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

sjöfart (sträckorna Riddarfjärden-Björköfjärden, Södertälje – Västerås hamn och Björnholmen-Lövholmen).

Kommunen berörs av Arlanda och Bromma flygplatsers MSA-yltor (Minimum Sector Altitude). Dessa ytor bör redovisas i översiktsplanen och det bör framgå att alla byggnader som planeras bli över 20 meter behöver prövas av Luftfartsverket i en flyghinderanalys. Förutom de ytor som har med flygrörelser att göra, finns Luftfartsverkets system för kommunikation, navigation och övervakning (CNS-systemen). Dessa är en förutsättning för flygverksamhetens funktion och är en del av riksintresset. CNS-systemen bör beaktas redan vid detaljplanläggningen. Luftfartsverket som sakägare bevakar dessa genom att få in alla bygglov och planer som rör objekt över 20 meter över markyttnivå. Förutom höga objekt kan starkströmsanläggningar påverka luftfartens system negativt. Detta bör framgå av översiktsplanen.

I planförslaget finns information om Ekerövägen under rubrik "*Riksintresse kommunikationer*". Ekerövägen är inte av riksintresse vilket bör förtydligas för att inte orsaka missförstånd.

Energidistribution, 3 kap. 8 § miljöbalken

I översiktsplanen redovisas 400 kV lednings- och kabelsystemet inklusive transformatorstationer över Munsö, västra Ekerö och Helgö som riksintresse för energidistribution. Länsstyrelsen önskar att även den planerade 400 kV sjökabeln som ska förläggas mellan Lovön och Kärön ska redovisas i text och på karta.

I planförslaget anges att framtida större kraftledningar ska förläggas som mark- eller sjökabel, åtminstone vid planerad och befintlig bebyggelse. Vad gäller framtida stamnätsledningar (400 kV och 220 kV) går det inte med säkerhet att säga idag vilket teknikval som är det mest lämpliga. Förslaget till teknikval görs i Svenska kraftnäts koncessionsansökan och det slutgiltiga beslutet fattas av Energimarknadsinspektionen.

Det finns problem med markförläggning av stamnätsledningar som gör att de eventuellt inte kommer att kunna markförläggas. Det beror på den reaktiva effekt som uppstår vid markförläggning som gör att stora delar av den el som matas in, inte kan användas redan efter korta sträckor. Även driftsäkerheten minskar vid markförläggning av kablar.

Se vidare Svenska Kraftnäts yttrande för vägledning kring hänsyn vid planering av ny bebyggelse invid befintliga och planerade stamnätsledningar.

Totalförsvaret – riksintresse enligt 3 kap. 9 § miljöbalken

Helgö berörs av bullerinfluensområdet från Vällinge militära övnings- och skjutfält i Salems kommun. I planförslaget inkluderas Helgö med beteckning för förtätning av befintlig bebyggelse. Det pågår ett arbete med att ta fram nya detaljplaner för att utöka de befintliga fastigheternas byggrätter inför utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp. På grund av bullerstörningen medges inga nya bostäder eftersom det kan innebära påtaglig skada på riksintresset.

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

Länsstyrelsen förutsätter därför att den förtätning som åsyftas i översiktsplanen endast avser utökade byggrätter och att ingen ny bostadsbebyggelse ska tillkomma inom bullerinfluensområdet, även om Helgö nu ingår i tätortsbandet. Länsstyrelsen anser att detta ska framgå av planen. Det behöver också framgå att det inom riksintresseområdet enligt 9 kap. 4 d § PBL, krävs bygglov för uppförande av komplementsbostadshus (så kallade attefallsbostadshus) och andra kompletteringsåtgärder som annars är bygglovsbefriade för en- och tvåbostadshus.

Natura 2000

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att miljön i Natura 2000-områden inte får påverkas på ett betydande sätt av åtgärder, även om dessa vidtas utanför det skyddade området. Vid planering av till exempel exploatering måste hänsyn tas till att Natura 2000-områden som är belägna längre bort inte får påverkas av dagvatten eller liknande.

Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden)

I planförslaget redovisas åtta LIS-områden i kapitel "*Förutsättningar*". Det är dock oklart om kommunen menar att dessa områden är förslag som ska utredas vidare eller om områdena ska ses som formellt utpekade av kommunen. Områdena är inte redovisade på markanvändningskartorna och nämns inte heller i kapitel "*Användning av mark- och vattenområden*".

Av länsstyrelsernas gemensamma förhållningssätt för landsbygdsutveckling i strandnära lägen vid Mälaren framgår bland annat att möjligheterna att peka ut LIS-områden vid Mälaren är begränsade till mindre områden i anslutning till redan exploaterade områden. Områden som omfattas av andra områdesskydd enligt miljöbalken eller är av riksintresse för naturvård eller friluftsliv har generellt höga värden för strandskyddet och torde generellt inte vara lämpliga som LIS-områden. LIS-områden bör också undvikas i de områden som efter översynen av det utökade strandskyddet fortsatt har ett utökat strandskydd, eftersom dessa därmed ansetts vara särskilt betydelsefulla för strandskyddet. Om kommunen fortsättningsvis önskar utreda eventuella LIS-områden ser Länsstyrelsen att detta med fördel sker innan förslaget till översiktsplan går ut på utställning. I det fall det inte är möjligt att utreda LIS-områdena inom processen för att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan ska LIS-områdena pekas ut antingen i en fördjupning av översiktsplanen eller genom ett tillägg till översiktsplanen.

Vägledning

Länsstyrelsen vill hänvisa till Naturvårdsverkets handbok om strandskydd "*Strandskydd – en vägledning för planering och prövning*" 2009:4, utgåva 2, februari 2012. Där finns bland annat en beskrivning av processen för att peka ut LIS-områden och en genomgång av vad redovisningen av områdena bör inkludera.

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

Strandskydd

Utbyggnadsområde Västeräng berörs av utvidgat strandskydd. Länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd är överklagat till regeringen, bland andra av kommunen, och beslutet har därför inte vunnit laga kraft. Länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd gäller till dess att regeringen avgjort frågan. Kommunen gör bedömningen att möjligheten att skapa attraktiv småstadsbebyggelse är ett så angeläget samhällsintresse att det motiverar att delar av strandskyddet upphävs. Strandskyddet kan upphävas i samband med detaljplanering om det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken (MB). Intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen ska också väga tyngre än strandskyddsintresset enligt 4 kap. 17 § PBL. När och om kommunen går vidare med förslag till exploatering är det viktigt att skälen nummer fem enligt 7 kap. 18 c § MB, beskrivs tydligt.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Det är positivt att miljökvalitetsnormer för vatten tas upp i planhandlingarna och kartmaterialet är generellt bra som underlag. Miljökonsekvensbeskrivningen ger också en god överblick över eventuella risker för och möjliga konsekvenser av planförslaget för vattenmiljön.

Det är bra att översiktsplanen inkluderar en beskrivning av de olika vattenförekomsterna i kommunen. Texterna i planförslaget behöver dock uppdateras för att stämma med statusklassning och normer som beslutades i december 2016. Planen kan med fördel också kompletteras med information om möjliga åtgärder och förbättringar som kommunen ansvarar för enligt vattenmyndighetens åtgärdsprogram 2016-2021.

Vägledning

Länsstyrelsen vill informera om att EU-domstolen i en dom som meddelades den 1 juli 2015, mål C461/13, *Weserdomen*, gällande hur miljökvalitetsnormerna enligt ramdirektivet för vatten ska tolkas och tillämpas i tillståndsärenden, funnit att medlemsstaterna är skyldiga att inte meddela tillstånd till verksamheter som riskerar att orsaka en försämring av status eller när uppnående av god ekologisk ytvattenstatus äventyras. I domen tolkar EU-domstolen också begreppet försämring i ramdirektivet såsom en försämring till en lägre klass för en enskild kvalitetsfaktor, även om inte den sammanvägda statusen försämras. Vidare anser domstolen att för en kvalitetsfaktor som redan befinner sig i lägsta klass innebär varje försämring av denna en försämring av status.

En slutsats av domen är därmed att det ställs betydligt större krav på att underlag i samband med planärenden beskriva att förslagen inte riskerar att leda till en försämring av status eller äventyrar att miljökvalitetsnormer för vatten kan följas.

Mellankommunala frågor

Regional grönstruktur – Ekerökilen

Den planerade utbyggnaden av Älvnäs kan komma att ytterligare försvaga Ekerökilens svaga länk genom Ekerö tätort. Länsstyrelsen anser att kommunen i

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

planförslaget behöver redovisa en strategi eller förhållningssätt för att undvika att det svaga sambandet försvagas ytterligare.

Hälsa och säkerhet samt risk för olyckor, översvämning eller erosion

Översvämning

Ekerö har på grund av sitt läge i Mälaren en utsatt position i tider av förändrat klimat. Länsstyrelsen är därför positiv till att kommunen i planförslaget visar en medvetenhet om frågan. Det är också positivt att det pågår ett arbete med en ny klimat- och sårbarhetsanalys. Analysen bör beaktas i det fortsatta arbetet med översiktsplanen och viktiga slutsatser synliggöras i planen. Fokus bör ligga på implementering av analysen. Länsstyrelsen har gärna kontakt med kommunen angående vilka underlag som avses tas fram i samband med arbetet med klimat- och sårbarhetsanalysen.

Av planförslaget framgår att kommunen planerar ny bebyggelse på mark som idag är mycket låglänt, exempelvis Västeräng och Stenhamra-Svanhagen. Västeräng ligger under Länsstyrelsens rekommenderade nivå för lägsta bebyggelsenivå. Avsteg från de rekommenderade lägsta nivåerna är möjliga om kommunen kan visa att bebyggelsen inte påverkas av översvämning eller är en risk för människors hälsa och säkerhet. Utbyggnadsområde Stenhamra-Svanhagen påverkas framför allt av närheten till Törnbyviken. Ett förändrat klimat innebär ökade dagvattenmängder och detta blir särskilt viktigt att hantera vid utbyggnad i Stenhamra-Svanhagen när tidigare icke-hårdgjord mark tas i anspråk för ny bebyggelse.

Enligt planförslaget avser kommunen att företa tekniska anläggningsåtgärder för att säkra funktionen i dessa områden. En fortsatt diskussion om lämpliga åtgärder är nödvändig i den fortsatta planeringen av dessa områden.

Av planförslaget framgår att kommunen är kritisk till vissa delar av Länsstyrelsens rekommendationer för ny bebyggelse längs Mälarens stränder. Länsstyrelsen ser gärna att kommunen förtydligar vilka delar av rekommendationerna som avses och om detta har påverkat utbyggnadsförslagen.

Transporter av farligt gods

Länsstyrelsen saknar en beskrivning av näringslivets transporter. Framförallt behöver kommunen redovisa transporterna av farligt gods som sker i kommunen och hur den framtida planen för dessa ser ut. För att få ett hållbart samhälle är det viktigt att även dessa transporter får plats i trafiken så att varor kan komma till och från användare och producenter. I planeringen av vägnätet är det därför viktigt att beakta transporter av farligt gods och hur förutsättningar för denna transportgrupp kan förbättras samtidigt som konsekvenser för tredje man kan undvikas.

Delar av Ekerövägen, Färentunavägen och Lovö kyrkallé-Strömdalsvägen är rekommenderade vägar inom kommunen för transport av farligt gods. I samrådsunderlaget anges att kommunen verkar för att en del av Ekerövägen genom Ekerö centrum istället ska klassificeras som en sekundär transportled för farligt gods. För att detta ska vara genomförbart arbetar kommunen för att verksamheter som

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

förutsätter transporter av farligt gods inte ska lokaliseras i området runt Ekerö centrum. Denna utmaning är passande att hantera i en övergripande riskanalys över det rekommenderade transportnätet för farligt gods inom kommunen. Riskanalysen bör även inkludera de skyddsavstånd och/eller skyddsåtgärder som behöver vidtas vid planering i närheten av bensinstationer.

Buller

Länsstyrelsen saknar förhållningssätt relaterat till förtätning av bostäder i områden som påverkas av bulleralstrande källor som skjutbana, motorcrossbana och flygfält.

LÄNSSTYRELSENS RÅD ANGÅENDE ALLMÄNNA INTRESSEN

I det följande framförs synpunkter och information som är att betrakta som råd i fråga om allmänna intressen enligt 3 kap. 10 § punkt 2 PBL.

Övergripande synpunkter

- Översiktsplanen har ett tydligt upplägg som gör att det är lätt att orientera sig i dokumentet och få en bild av kommunens vision för Ekerö som småstad. Överlag är planen också konkret med tydliga ställningstaganden som kan ge stöd i den fortsatta planeringen.
- Länsstyrelsen är positiv till att planförslaget grundas på principen att merparten av kommunens nytillkommande bebyggelse ska tillkomma inom tätortsbandet. Det är också värdefullt att den föreslagna bebyggelseutvecklingen tar avstamp i de lokala förutsättningar och värden som skapar kommunens identitet. För att ge en klarare uppfattning av fördelningen av bostäder samt vilken karaktär som eftersträvas i de olika områdena, kan planen med fördel inkludera mer specificerade uppgifter kring hur många bostäder kommunen har för avsikt att planera för i centrum- och småstadsområdena samt de nya bostadsområdena.
- De ställningstaganden som görs i kapitel "Förutsättningar" behöver synliggöras och även redovisas på markanvändningskartan i de fall det är relevant.
- Kartorna i översiktsplanen, särskilt markanvändningskartorna, behöver kompletteras med platsnamn för att ge bättre stöd i tolkningen av planförslaget. Det är särskilt relevant att de områden som beskrivs i texten finns angivna med namn på markanvändningskartorna. Det gäller exempelvis Ekerö centrum, Träkvista, Svanhagen, Stenhamra, Älvnäs, Västeräng, utpekade lokala centra samt industri och verksamhetsområden. Det är angeläget att komma ihåg att översiktsplanen utgör beslutsunderlag även för myndigheter utanför kommunen, som inte har samma lokalkännedom.

Nationella och regionala mål, planer och program

Enligt 3 kap. 5 § PBL ska det av översiktsplanen framgå hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen. Förutom de prioriterade miljömålen anser Länsstyrelsen att kommunen också bör redogöra för hur planförslaget förhåller sig till andra relevanta nationella och regionala mål som exempelvis jämställdhetsmål, transportpolitiska mål och klimat- och energistrategier.

Vägledning

Boverket har som en del av sitt regeringsuppdrag "*Vision för Sverige 2025*" gjort en sammanställning av nationella mål, planer och program av betydelse för fysisk samhällsplanering. Sammanställningen finns tillgänglig på Boverkets "*PBL Kunskapsbank*".

Bostadsbyggande

Länsstyrelsen vill framföra att kommunen bedriver ett bra arbete med bostadsförsörjningsfrågor.

Kommunens mål för bostadsbyggandet är att omkring 140 nya bostäder per år ska tillkomma. Det är samma mål som anges i den nu gällande översiktsplanen från 2005. I och med den kraftiga befolkningsökningen i länet, ser Länsstyrelsen gärna att kommunen höjer ambitionerna för bostadsbyggandet för att ligga i linje med RUFs 2010. Där anges ett bostadsbehov i länet på minst 16 000 inflyttningsklara bostäder per år mellan 2010-2030. Ekerös del av detta utgörs av 200 bostäder om året enligt alternativ "*Hög*".

Jordbruksmark

Länsstyrelsen är positiv till att kommunen i planförslaget är tydliga med att jordbruksmark i första hand ska bevaras för jordbruksverksamhet och att ny bebyggelse bör undvikas på brukningsvärd jordbruksmark. Det är också positivt att det av planen framgår vad kommunen bedömer vara av väsentligt samhällsintresse enligt 3 kap. 4 § MB. Vi efterlyser emellertid en beskrivning av vad kommunen anser vara brukningsvärd jordbruksmark.

Fornlämningar

Överlag har stor hänsyn tagits till fornlämningar inför planerad bebyggelse. Det bör dock förtydligas att all planerad byggnation invid och inom fornlämning kräver tillstånd från Länsstyrelsens kulturmiljöenhet och att områden som planeras att tas i anspråk kommer att kräva arkeologiska utredningar.

I planförslaget har tätortsbandet utvidgats jämfört med nu gällande översiktsplan för att också inkludera Helgö där områden för förtätning av befintlig bebyggelse har identifierats. Förtätning på Helgö är mycket känsligt ur fornlämningssynpunkt men Länsstyrelsen anser att den utveckling som åsyftas på Helgö med utökade byggrätter snarare än ny bostadsbebyggelse är framkomlig.

Länsstyrelsen önskar att planförslaget förtydligas för att visa hur utvecklingen av det utpekade lokala centrat Drottningholm-Kanton ska ta hänsyn till fornlämningar. Här finns bland annat ett gravfält (RAÄ-nr Lovö 56:1) och by- och gårdstomten efter Kungsladugården Torvesund (RAÄ-nr Lovö 268 och 270).

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

Även den bebyggelseutveckling som ligger inom gravfält RAÄ-nr Ekerö 132:1 och by- och gårdstomt RAÄ-nr Ekerö 132:2 på Ekerö kan med fördel beskrivas närmare.

Vägledning

Vi vill uppmärksamma att Riksantikvarieämbetets söktjänst "*Fornsök*" som det refereras till i texten inte alltid är uppdaterad eftersom det ständigt utförs nya inventeringar och arkeologiska undersökningar. Kontakta alltid Länsstyrelsens kulturmiljöenhet för att få en aktuell fornlämningsbild.

Vattenförsörjning och avlopp

I översiktplanen lyfts att vattenförsörjningen i länet tenderar att bli alltmer beroende av Mälaren som råvattentäkt. Kommunen konstaterar att detta innebär en sårbarhet som medför ökade krav på reservvatten från grundvattentäkter, eller andra ytvattentäkter än Mälaren. Samtidigt ska kommunen enligt planförslaget göra en översyn av grundvattentäkterna vid Stenby och Hovgården för att avgöra om vattenskyddsområdena för dessa täkter ska vara kvar eller inte med anledning av att de inte används längre. Inom ramen för Länsstyrelsens pågående arbete med en regional vattenförsörjningsplan diskuteras bland annat länets reservvattenförsörjning. Det är angeläget att kommunen i sin översyn av täkterna tar hänsyn till eventuella lokala och regionala behov av reservvatten samt nödvatten.

Länsstyrelsen önskar att kommunen i översiktsplanen också ska lyfta att den ökade tillrinningen av dagvatten via ytavrinning som blir resultatet av förväntade klimatförändringar är ett hot mot Mälaren som dricksvattentäkt.

Länsstyrelsen anser att de omvandlingsområden som har låg prioritet i VA-planen (det vill säga utbyggnad mot slutet av 2020-talet) bör få en annan beteckning än övriga utbyggnadsområden på markanvändningskartan. Beteckningen på dessa områden skulle förslagsvis kunna bytas från "*Förtätning befintlig bebyggelse*" till "*förtätning efter kommunal VA-anslutning*". Länsstyrelsen efterfrågar också ett förhållningssätt som innebär att kommunen undviker att släppa fram ny bebyggelse innan man byggt ut allmänt VA. Vi bedömer att det behövs en tämligen strikt tillämpning i dessa områden för att inte påkalla kommunens ansvar för att tillhandahålla vattentjänster enligt lagen om allmänna vattentjänster. Dessa områden har idag en rimligt låg risk för olägenheter men på grund av den i många fall mycket enkla VA-standarden kan situationen snabbt förändras om ny bebyggelse eller ändrad användning av den befintliga bebyggelsen ökar vattenuttaget eller utsläppet av avloppsvatten.

Länsstyrelsen anser att riktlinjen som innebär att kommunen vid ny- eller tillbyggnad utanför kommunens VA-verksamhetsområde kräver att enskilda avloppsanläggningar ska ha rimlig kapacitet och vara godkända för permanentboende är bra, men att undantaget för områden utan färje- eller broförbindelse riskerar att feltolkas. Vi påminner om att denna riktlinje alltid måste förenas med en bedömning i det enskilda fallet. Här kan exempelvis aspekter som svårigheter att ordna slamtömning, oskäligt hög kostnad i

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

förhållande till miljönyttan, på fastigheten avvikande förhållanden jämfört med området i stort eller andra särskilda skäl vägas in.

Länsstyrelsen ser fördelar med att Ekebyhovs reningsverk läggs ner och att avloppsvattnet istället överförs till Himmerfjärdsverket i Botkyrka. Det råder dock oklarhet kring vad kommunen avser ska hända i området som idag berörs av Ekebyhovs reningsverk. Om möjligt borde detta klargöras i översiktsplanen.

Transportinfrastruktur

Planförslaget kan med fördel redovisa vilka mål och visioner som finns för ökat kollektivtrafikresande. Det är också lämpligt att precisera hur kommunen planerar för kollektivtrafik, gång- och cykelvägnät och infartsparkeringar för att möjliggöra ökad kollektivtrafikanvändning. Ur ett regionalt perspektiv är det väsentligt att bussframkomligheten ska vara god. För att kunna erbjuda en rimlig framkomlighet bör kollektivtrafik och nyttotrafik prioriteras på trängseldrabbade stråk.

Kommunen visar en ambition att utveckla de lokala persontransporterna på vattenvägarna, vilket är helt i linje med regeringens mål att avlasta landinfrastrukturen genom ett merutnyttjande av vattenvägarna. I den fortsatta planeringen bör brygglägen som i framtiden kan vara viktiga för vattenburna transporter uppmärksammas.

De nya vägreservat som berör statlig infrastruktur och som redovisas i markanvändningskartan bör kompletteras med motivering, aktualitet och konsekvensbeskrivning. Det gäller inte de som redan beslutats som exempelvis Förbifart Stockholm och breddning av Ekerövägen. Likaså bör de föreslagna nya färjelinjerna (Färingsö-Munsö och Färjestaden-Hässelby) kompletteras med motivering, aktualitet och konsekvensbeskrivning.

Det bör framgå av översiktsplanen att del av Ekerövägen och väg till Stenhamra utgör funktionellt prioriterat vägnät för kollektivtrafik med buss, samt dagliga personresor med bil.

Av planförslaget framgår att kommunen avser att enskilt huvudmannaskap för vägar och grönområden ska tillämpas vid planläggning av områden i kommunen. Länsstyrelsen anser att utgångspunkten bör vara att kommunen är huvudman för gatunät och övrig allmän platsmark i bebyggelseområden som planeras inom tätortsbandet, avsedda att utvecklas till småstad.

Vägledning

Enligt PBL är huvudregeln att kommunen ska vara huvudman för de allmänna platserna inom detaljplan (4 kap. 7 § PBL). Endast om det finns särskilda skäl kan enskilt huvudmannaskap vara motiverat. Mark- och miljööverdomstolen fann i dom meddelad den 2017-01-30 (P4815-16) att det inte fanns skäl att frånga huvudregeln. Detaljplanen avsåg möjlig förtätning och ökning av byggrätter för att underlätta omvandling från fritidshusområde till område för permanentboende inför utbyggnad av kommunalt VA. Området låg i närheten av en tätort.

Gröna värden

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

Planförslaget med fördel kompletteras med förhållningssätt kring hur de värden som finns i befintliga bebyggelseområden med påfallande inslag av natur ska hanteras vid förtätning. Det gäller också områden som är anlagda med stor eftertanke om avvägningar mellan bebyggd yta och ”natur”, som i många fall utgör resterna av ett sedan århundranden välhävdat odlingslandskap. Den biotopdatabas som kommunen har tillgång till ger goda förutsättningar att arbeta vidare med strategier kring hänsyn till gröna värden i förtätningsprojekt.

Bredband

Ekerö har under flera år haft en regionalt sett mycket låg anslutningsgrad, men under 2015-2016 har utbyggnadstakten ökat. Länsstyrelsen anser att översiktsplanen kan utvecklas för att bättre belysa bredbandsfrågan. Exempelvis kan planen inkludera en strategi eller handlingsplan för att säkerställa en fortsatt utbyggnad i hela kommunen. Även målsättningar för kommunens bredbandsutbyggnad och förhållningssätt för att nå lokala, regionala och nationella mål är relevanta att ha med i planen. Vidare är det lämpligt att förtydliga hur kommunen och andra aktörer bör sträva efter att samförlägga bredbandsutbyggnad med planerad utbyggnad av exempelvis tekniska försörjningssystem.

Länsstyrelsen anser också att kommunen i översiktsplanen kan tydliggöra sin kravställning på externa aktörer för att bevilja bygglov eller marktillträde för utbyggnad av exempelvis bredband till hushåll, företagsområden eller mobilmaster. En ökad kommunal framförhållning säkerställer att kommersiella intressen går i takt med kommunens samhällsutveckling. Exempelvis bör kommunen bevaka att kommersiell utbyggnad som kräver kommunalt tillstånd tar med hela bebyggelseområden i planeringen.

Vägledning

Inför kommande arbete med översiktsplanen bör lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät beaktas. Även ändringar i plan- och byggförordningen från 1 januari 2017 bör beaktas, samt Boverkets allmänna råd om bredbandsanslutning *BFS 2017:0 BRE 1* som nyligen varit ute på remiss. Mer information finns på <http://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/>.

I juli 2016 infördes lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät. Lagändringarna syftar till att underlätta tillträde till befintlig infrastruktur, samt ställer nya krav på samordning och information från kommunen vid samordning av annan infrastruktur. Mer information finns på <http://utbyggnadsportalen.pts.se/>.

Det finns ett antal nationella och regionala bredbandsmål som kan vara intressanta att uppmärksamma i det fortsatta arbetet med översiktsplanen. Dessa finns beskrivna i följande dokument:

- *Nationell bredbandsstrategi*, december 2016 (regeringen, N2016/08008/D)
- *Den regionala digitala agendan* (Kommunförbundet, Länsstyrelsen samt Stockholms läns landsting, ISBN: 978-91-7281-6480)

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

- *Strategisk handlingsplan för utbyggnad av digital infrastruktur*
(Länsstyrelsen i Stockholm, ISBN: 978-91-7281-710-4)

Miljöfarlig verksamhet

Länsstyrelsen vill framhålla att kommunen bör samverka med Nordium Products Sweden AB för att hitta lämpliga lokaler/verksamhetsområde i god tid innan en eventuell avveckling av verksamheten på dess befintliga plats.

Förorenad mark

Länsstyrelsen efterfrågar att det av planen ska framgå hur förorenade områden ska hanteras i framtida planprocesser. Det gäller framförallt områden där det tidigare legat handelsträdgårdar. Förorenade områden där föroreningssituationen riskerar att förvärras av stigande havsnivåer och extrema väderförhållanden på grund av klimatförändringar bör också uppmärksammas.

Länsstyrelsen har 264 misstänkt eller konstaterat förorenade områden registrerade i EBH-stödet i Ekerö kommun. 101 av dessa är riskklassade varav 28 har riskklass ett eller två vilka bör prioriteras för vidare undersökning. En stor del av dessa är nedlagda handelsträdgårdar.

Vägledning

Länsstyrelsen anser att föroreningssituationen bör utredas i ett tidigt skede i planprocessen för att undvika att detaljplaneprocessen försenas samt för att minska riskerna för spridning och exponering av föroreningar vid markingrepp och förändrad markanvändning. Tillsynsmyndigheten bör också involveras så snart som möjligt i planprocessen.

Länsstyrelsen förordar att det alltid ska utföras miljötekniska undersökningar innan byggstart vid misstanke om föroreningar.

Täktverksamhet

I planförslaget på sid 106 står att kommunen har tillsyn på Lötens täktverksamhet. Texten bör revideras eftersom det är Länsstyrelsen som har tillsyn på Löten.

Fridlysta arter

Vägledning

Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen tar fram översiktligt underlag om fridlysta arter, för att underlätta bedömningar gällande kommande detaljplaner.

Barns och ungas utemiljöer

Det är positivt att det finns en riktlinje som slår fast att behov av förskola, respektive grundskola, ska utredas och vid behov integreras i detaljplan. Kommunen bör också i översiktsplanen ställa tydliga krav på barns utemiljöer för att främja barnens hälsa och utveckling.

Vägledning

Boverket har tillsammans med Movium vid Sveriges lantbruksuniversitet tagit fram en vägledning för planering, utformning och förvaltning av barns och ungas

Datum
2017-02-20

Beteckning
4011-45701-2016

utemiljö med särskilt fokus på skolgårdar och förskolegårdar, *"Gör plats för barn och unga"*, rapport 2015:8. Boverket har även tagit fram allmänna råd till 8 kap. 9 § andra stycket samt 10-11 §§ PBL (BFS 2015:1 FRI).

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivningen redogör för planförslagets konsekvenser på ett tydligt sätt. Sammanfattningsvis konstateras att förslaget i stort bedöms medföra en positiv konsekvens för miljön, även om det lokalt kan innebära konflikt med natur- och kulturvärden. På grund av planens strategiska karaktär är det inte möjligt att fullt ut bedöma konsekvenserna, vilket också framgår av miljökonsekvensbeskrivningen. Istället poängteras vikten av att ta hänsyn till exempelvis värdefull naturmark, kulturmiljö och känsliga vattenmiljöer i efterföljande detaljplanering. Eftersom antaganden om konsekvenser av översiktsplanen förutsätter att planens intentioner och riktlinjer följs i efterföljande planering är det av stor vikt att genomförandet av översiktsplanen följs upp kontinuerligt. Länsstyrelsen anser därför att det är föredömligt att kommunen avser att varje eller vartannat år följa upp program, planer och strategier som kommunen tar fram för att se hur väl dessa stämmer överens med översiktsplanen. Det är också positivt att miljötillståndet och befolkningens hälsoläge ska sammanställas som underlag till framtida aktualitetsprövningar av översiktsplanen.

I miljökonsekvensbeskrivningen konstateras att Förbifart Stockholm och breddningen av Ekerövägen kan medföra en ökning av trafiken och att det därför krävs åtgärder för att förbättra kollektivtrafiken om man vill förhindra att utsläppen av klimatgaser ökar. I förslaget till Trafikplan anges emellertid att Förbifarten kommer att leda till att konkurrenskraften för kollektivtrafiken minskar eftersom den förbättrade framkomligheten och minskade restider ökar bilresandet. Detta resonemang bör föras in i miljökonsekvensbeskrivningen och kompletteras med en analys av om de satsningar på kollektivtrafiken som man planerar för kommer att vara tillräckliga för att hindra en ökning av utsläpp av klimatgaser.

Övrigt

Trafikverket framför att de önskar en fortsatt samverkan i det fortsatta arbetet med genomförandet av översiktsplanen och då särskilt avseende exempelvis utveckling av centrum- och småstadsområden och lokala centra med koppling till det statliga vägnätet. De framför också att de vill ha en dialog i tidigt skede om lokalisering av räddningsstationen.

Sjöfartsverket framför att de önskar delta i processen för att anlägga den hamn för sjötransport av bergmassor som nämns under rubrik *"Industri och verksamheter"* i planförslaget.

I planförslaget anges att vissa lättnader i bygglovsplikten medges utom samlad bebyggelse. I PBL 2010:900 har uttrycket samlad bebyggelse bytts ut till sammanhållen bebyggelse och definitionen har ändrats till *"bebyggelse på tomter som gränsar till varandra eller skiljs åt endast av en väg, gata eller parkmark"*.

Datum
2017-02-20

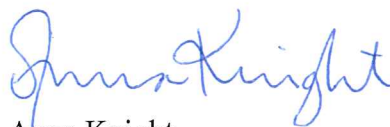
Beteckning
4011-45701-2016

Länsstyrelsen vill framhålla att det är denna definition som är avgörande för tillämpning av nuvarande regler för bygglovplikt.

I slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit samhällsbyggnadsdirektör Patrik Åhnberg, beslutande, miljödirektör Göran Åström och översiktsplanerare Anna Knight, föredragande.

Patrik Åhnberg

Anna Knight

Bilagor:

1. Yttrande från Försvarsmakten/HK
2. Yttrande från Sjöfartsverket
3. Yttrande från Svenska kraftnät
4. Yttrande från Statens fastighetsverk
5. Yttrande från Trafikverket Region Stockholm

Kopia för kännedom via e-post (utan bilagor):

Försvarsmakten/HK

Sjöfartsverket

Skogsstyrelsen

Svenska kraftnät

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Stockholms läns landsting

Trafikverket Region Stockholm

ÖP - Förteckning över totalt 175 samrådssynpunkter

Sektorsövergripande remissinstanser

Länsstyrelsen i Stockholms län
Stockholms läns landsting / Tillväxt- och regionplanenämnden
Stockholms läns landsting / Trafiknämnden

Statliga myndigheter, bolag mm

Trafikverket
Försvarsmakten
Kungliga tekniska högskolan (KTH)
Luftfartsverket (LFV)
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
Sjöfartsverket
Statens fastighetsverk (SFV)
Stockholms universitet
Svenska kraftnät
Swedavia Airports
Södertörns högskola

Angränsande kommuner

Upplands-Bro kommun

Kommunala nämnder, råd och bolag

AB Ekerö Bostäder
Barn- och utbildningsnämnden
Byggnadsnämnden
Kommunala pensionärsrådet
Kommunala rådet för funktionshindersfrågor
Kultur- och fritidsnämnden
Miljönämnden
Näringslivsrådet
Roslagsvatten AB
Socialnämnden
Tekniska nämnden

Föreningar, organisationer, näringsliv

Stockholms läns museum
Södertörns brandförsvarsförbund
Artemia Arkitektur, Svartsjö slottskontor
Björkfjärden Egendom AB
Bonava Sverige AB
DOM Arkitekter AB
Ekerö Pastorat
Eneby-Enlunda vägsamfällighet
Friluftsförbundet Mälaröarna
Fågelängens gård
Färingsö Ridskola / Färingsö Rididrott
Färingsö Sjöscoutkår
Föreningen Rädda Lovö
Föreningen Värna Adelsö

Företagarna Ekerö-Sundbyberg
Gräsåkers Samfällighetsförening
Konsumentföreningen Stockholm
Lantbrukarnas riksförbund Mälarearna
Lovö Hembygdsförening
Miljöpartiet de gröna
Mälarearnas Naturskyddsförening
Mäläröcentern
Norrby Samfällighetsförening
Närlunda Vägförening
PRO Ekerö
Prästlönetillgångar i Stockholms stift
Skå IK
Socialdemokraterna i Ekerö kommun
Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond
Styrelsen Brf Stenhuggarebyn
Svegro
TFF, Tappsunds Fastighetsägareförening
Troxhammar Golf AB
Träkvista Byalag
Träkvista Sjöscoutkår
Västgårdens vägförening
Öpartiet

Enskilda personer
Adelie Isaksson
Anders Blomkvist
Anders Huldt
Anette Svensson
Ann Franzén
Anna Domander
Anna Häggblom
Anna-Karin
Annelie Sjögren
Annika och Richard Kolling
Björn Lundin
Björn Osberg
Björn Weideskog
Björn Westman
Bodil Rosengren
Boende på Gräsåkersvägen
Carin Henriksson
Catarina Johansson Tomic
Cecilia Englert
Christoffer Flygare
Dean Tomic
Deirdre Ross
Dennis Menning
Ebba Hammarström
Elin och Peter Eldestrand
Erik Lif Sjöcrona
Eva Fabricius

Eva Holst
Eva Kulper
Fastigheten Skå-Säby 1:35
Fredrik Ohls
Frida och Daniel Ihlis
Fru Nyström
Gunilla och Krister Skånberg
Gunnar K
Guy Bodén
Göran Walter
Hans Jelbring
Ingela Sedin Nilsson
Ingela Söderbaum
Ingemar Hertz
Ingrid Leander
Jan Abelsson
Jan Olsén
Jeanette Asterborg
Jenny och Hooman Seydalzadeh
Jenny Wallenstein
Jens Nyström
Jerker Laufors
Jessica Duf
Jim Svensson och Annika Wasston Svensson
Joanna Dickinson
Jonas och Inger Selander Lyckeberg
K. Larsson och I. Brolin
Karl Bergvall
Karl Åberg
Katarina Lange
Kerstin Balck-Ahlén
Kerstin Fornander
Kjell och Elisabet Wretler
Klass 9A och 9B, Träkvista skola
Leena Kivijärvi-Nork
Lina Lindkvist
Linus Blom
Lotta Mellberg Holm och Björn Holm
Louise
Lovisa Brugge
Ludvig Lindqvist
M. Nilsson och I. Liljebjörn
Magnus Öhlen
Marcus Åberg
Margareta Jacobson
Maria
Maria Calme
Maria Jakobsson
Maria och Jörgen Beckman
Mariana Backros
Marianne Smedin
Mats Lenné

Mathias Dominius
Micaela Fåglefelt
Mikael Borg
Mikael Warrenstein
Mikaela Weideskog
Monica Engman
Niclas Andersson
Niclas Yman
Ove Westerberg
Patrik Hallerström
Per Brugge
Per Eskilsson
Per Rödjer
Pero Popovski
Peter Hamberg
Pär
Rolf Wallentin
Sabina Stanislawski
Saga Hellberg
Segerstedt, Persson
Sofia
Stefan
Susanna Hall Kihl
Susanne Köhler
Stina Wångstedt
T. Norling
Terese och Kalle Wall
Tomas Jonsson
Tommy Fröberg
Torbjörn Engman
Torbjörn Palmqvist
Vidar Jörnholm
Ylva Granelli Larsson
Yvonne och Mikael Berggren